

Strasbūras, 2022 04 05
COM(2022) 150 final

2022/0099 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva
(ES) 2019/1937 ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 517/2014**

(Tekstas svarbus EEE)

{SEC(2022) 156 final} - {SWD(2022) 95 final} - {SWD(2022) 96 final} -
{SWD(2022) 97 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Europos žaliuoju kursu buvo nustatyta nauja ES augimo strategija, kuria siekiama pertvarkyti ES į teisingą ir klestinčią visuomenę, pasižyminčią modernia, efektyviai išteklius naudojančia ir konkurencinga ekonomika. Juo dar kartą patvirtinamas Komisijos siekis padidinti savo klimato tikslus ir pasiekti, kad Europa iki 2050 m. taptų pirmuoju neutralaus poveikio klimatui žemynu. Be to, juo siekiama apsaugoti piliečių sveikatą ir gerovę nuo su aplinka susijusių grėsmių ir poveikio. Reaguodama į neatidėliotiną klimato politikos veiksmų būtinybę, 2021 m. priimtu Reglamentu (ES) 2021/1119¹ (Europos klimato teisės aktas) ES padidino savo klimato srities užmojį. Klimato teisės akte nustatytas privalomas tikslas iki 2030 m. išmetamą ŠESD kiekį sumažinti bent 55 proc., palyginti su 1990 m., ir ne vėliau kaip 2050 m. pasiekti ES poveikio klimatui neutralumą. ES taip pat sustiprino savo pradinius nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus pagal *Paryžiaus susitarimą dėl klimato kaitos*: iki 2030 m. išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti bent 40 proc., kad grynasis išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų sumažintas bent 55 proc. Norint pasiekti šiuos tikslus ir turėti galimybę užtikrinti, kad vidutinė temperatūra pasaulyje neviršytų 1,5 °C, reikia stiprinti visas priemones, kurių reikia ES ekonomikos priklausomybei nuo iškastinio kuro mažinti. Fluorintų dujų reglamentas yra pagrindinė priemonė, susijusi su fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (fluorintų dujų) išmetimu.

Fluorintos dujos yra žmogaus pagamintos cheminės medžiagos, kurios labai prisideda prie šiltnamio efekto, dažnai kelis tūkstančius kartų daugiau nei anglies dioksidas (CO₂). Kartu su anglies dioksidu, metanu ir azoto suboksidu jos priklauso išmetamoms ŠESD, kurioms taikomas *Paryžiaus susitarimas dėl klimato kaitos*. Šiuo metu išmetamas fluorintų dujų kiekis sudaro 2,5 proc. viso ES išmetamo ŠESD kiekio, tačiau 1990–2014 m. jis padidėjo dvigubai, palyginti su kitomis ŠESD (pastarųjų išmetimas mažėjo). Taip yra dėl to, kad anksčiau fluorintos dujos paprastai pakeitė ozono sluoksnį ardančias medžiagas vietovėse, kuriose pastarąsias naudoti ES buvo uždrausta, siekiant apsaugoti stratosferos ozono sluoksnį, kaip reikalaujama pagal 1987 m. Monrealio protokolą dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų (toliau – Protokolas).

Siekiant sustabdyti išmetamo fluorintų dujų kiekio didėjimą priimtas Reglamentas (ES) Nr. 517/2014 dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų² (toliau – Fluorintų dujų reglamentas). Hidrofluorangliavandeniliai (HFC) yra svarbiausia pagal klimatui svarbius išmetamus kiekius fluorintų dujų grupė, o pagrindinė Fluorintų dujų reglamento naujovė buvo laipsniškas HFC kiekio mažinimas ES, t. y. kvotų sistema, kuria siekiama įgyvendinti laipsniško HFC kiekio, kurį importuotojai ir gamintojai kasmet gali pateikti rinkai, mažinimo tvarkaraštį.

ES fluorintų dujų politika turi būti vertinama atsižvelgiant į naujausią IPCC specialiąją ataskaitą³. Siekiant apriboti visuotinį atšilimą iki 1,5 °C, reikia, kad iki 2050 m. *visame pasaulyje* išmetamas fluorintų dujų kiekis būtų sumažintas 90 proc., palyginti su 2015 m.

¹ OL L 243, 2021 7 9, p. 1.

² OL L 150, 2014 5 20, p. 195.

³ IPCC specialioji ataskaita. Visuotinis atšilimas 1,5 °C (2021 m. rugpjūčio mėn.), <https://www.ipcc.ch/sr15/>.

Nors HFC ozono sluoksnio neardo, tačiau siekdamas pakeisti didėjančio HFC išmetimo ir jo poveikio klimatui tendenciją 2016 m. Protokolo šalys, atsižvelgdamos į Kigalio pakeitimą, nusprendė pasaulio mastu laipsniškai mažinti HFC kiekį, kad per ateinančius 30 metų HFC gamyba ir naudojimas pasaulyje būtų sumažinti daugiau kaip 80 proc. Tai reiškia, kad kiekviena Šalis turi laikytis HFC naudojimo ir gamybos mažinimo tvarkaraščio, taip pat importo ir (arba) eksporto licencijavimo ir ataskaitų apie HFC teikimo. Mokslininkai apskaičiavo, kad vien dėl Kigalio pakeitimo įgyvendinimo iki šimtmečio pabaigos pavyks išvengti papildomo klimato sušilimo 0,4 °C.

Kaip nurodyta Komisijos parengtame vertinime⁴, Fluorintų dujų reglamentas lėmė tai, kad nuo 2015 m. išmetamas fluorintų dujų kiekis, palyginti su ankstesniais metais, mažėjo. Be to, 2015–2019 m. HFC pasiūla ES rinkoje sumažėjo 37 proc. metrinėmis tonomis ir 47 proc. CO₂ ekvivalento tonomis. Buvo aiškiai pereita prie alternatyvų, kurių visuotinio atšilimo potencialas (toliau – VAP) yra mažesnis, įskaitant natūralias alternatyvas (pvz., CO₂, amoniaką, angliavandenilius, vandenį), naudojimo daugelyje įrenginių, kuriuose tradiciškai naudojamos fluorintos dujos. Tačiau iki 2030 m. numatytas išmetamųjų ŠESD kiekio sumažinimas nebus visiškai pasiektas ir ne visos galimybės labiau sumažinti išmetamą teršalų kiekį yra išnaudotos. Be to, nors Fluorintų dujų reglamentas buvo priimtas prieš Kigalio pakeitimą ir buvo labai svarbus siekiant šio visuotinio susitarimo, šiuo reglamentu negalima visapusiškai užtikrinti, kad būtų laikomasi visų įpareigojimų (visų pirma po 2030 m.).

Galiausiai, patirtis, įgyta įgyvendinant reglamentą, ir suinteresuotųjų subjektų atsiliepimai patvirtina, kad reikia išspręsti keletą su kvotų sistema susijusių problemų. Jų yra įvairių: nuo neteisėtos veiklos, įskaitant kontrabandą ir nesąžiningus prekyautojus, turinčius grynai spekuliacinių motyvų, iki kvalifikuotų techninių darbuotojų trūkumo. Be to, reikia pašalinti tam tikras stebėsenos spragas, padidinti ataskaitų teikimo ir tikrinimo veiklos veiksmingumą ir patikslinti keletą galiojančių taisyklių, nes dauguma pramonei, NVO ir valdžios institucijoms atstovaujančių suinteresuotųjų subjektų tai pabrėžė kaip svarbų peržiūros tikslą. Todėl buvo aišku, kad pagrindiniai reglamento elementai turėtų būti išlaikyti, tačiau kelias nuostatas reikėjo patikslinti ir įtraukti kelias naujas.

Bendrieji ES fluorintų dujų politikos tikslai:

- (1) užkirsti kelią papildomam išmetamam fluorintų dujų kiekiui ir taip prisidėti prie ES klimato tikslų įgyvendinimo;
- (2) užtikrinti, kad būtų laikomasi Protokole nustatytų įpareigojimų, susijusių su hidrofluorangliavandeniliais (HFC).

Užkirsti kelią ŠESD išmetimui galima dviem būdais: visų pirma vengiant naudoti fluorintas dujas (t. y. sumažinant fluorintų dujų paklausą) ir užtikrinant, kad būtų taikomos priemonės, skirtos užkirsti kelią dujų išmetimui ar nuotėkiui, kai dujos gaminamos, naudojamos ir šalinamos („sulaikymas“). Todėl fluorintų dujų politika siekiama šių konkrečių tikslų:

- neskatinti naudoti fluorintų dujų, turinčių didelį visuotinio atšilimo potencialą, ir skatinti naudoti alternatyvias chemines medžiagas ar technologijas, jei dėl jų išmetama mažiau ŠESD ir nekeliama pavojaus saugai, funkcionalumui ir energijos vartojimo efektyvumui;
- užkirsti kelią nuotėkiui iš įrangos ir užtikrinti tinkamą fluorintų dujų apdorojimą pasibaigus naudojimo laikui;

⁴ Žr. poveikio vertinimo, pateikiamo su šiuo pasiūlymu, 5 priedą.

- didinti tvarų augimą, skatinti inovacijas ir plėtoti žaliąsias technologijas gerinant alternatyvių technologijų ir dujų, kurių VAP yra mažas, rinkos galimybes.

Remdamasi reglamento vertinimo išvadomis, Komisija siekia šių peržiūros tikslų:

- (1) **papildomai sumažinti išmetamą fluorintų dujų kiekį**, kad iki 2030 m. išmetamųjų ŠESD kiekis būtų sumažintas 55 proc., o iki 2050 m. būtų pasiektas grynas anglies dioksido poveikio neutralumas;
- (2) visiškai suderinti reglamentą su Protokolu;
- (3) sudaryti palankesnes sąlygas geresniam **įgyvendinimui ir vykdymo užtikrinimui** neteisėtos prekybos klausimais, kvotų sistemos veikimui ir mokymo poreikiams, susijusiems su fluorintų dujų alternatyvomis;
- (4) gerinti **stebėseną ir ataskaitų teikimą**, kad būtų užpildytos esamos spragos, ir pagerinti atitikties užtikrinimo procesą ir duomenų kokybę;
- (5) didinti taisyklių **aiškumą ir vidinę darną**, kad jos būtų geriau įgyvendinamos ir labiau suprantamos.

Iniciatyva prisidedama prie Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. ir jos darnaus vystymosi tikslų, visų pirma prie kovos su klimato kaita.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Kad būtų pasiekti Europos klimato teisės akte nustatyti teisiškai privalomi klimato srities tikslai, Komisija, iš dalies keisdama vadinamąjį Pastangų pasidalijimo reglamentą, pasiūlė padidinti valstybių narių 2021–2030 m. išmetamųjų ŠESD kiekio mažinimo tikslus. Pastangų pasidalijimo reglamentas taikomas ŠESD išmetimui sektoriuose, kuriems netaikoma dabartinė ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ATLPS)⁵, o fluorintos dujos sudaro beveik 5 proc. išmetamųjų ŠESD, kurioms taikomas tas reglamentas. Individualūs valstybių narių tikslai susiję su šiuo bendru ŠESD krepšeliu. Todėl ES arba valstybės narės nėra nustačiusios jokių privalomų tikslų, susijusių konkrečiai su fluorintomis dujomis. Tačiau labai svarbu, kad fluorintų dujų išmetimas iš esmės būtų mažinamas taikant Fluorintų dujų reglamentą, nes paaikškėjo, kad tokie veiksmai yra veiksmingi ir ekonomiškai efektyvūs, kai jų imamasi Europos lygmeniu. Tokie veiksmai papildys papildomas fluorintų dujų kiekio mažinimo priemones, kurių geriau imtis nacionaliniu lygmeniu laikantis subsidiarumo principo, pavyzdžiui, papildomas atliekų politikos priemonės, griežtesnę sektorių priežiūrą arba finansines paskatas alternatyvų naudojimui. Kartu Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis taikomomis priemonėmis, susijusiomis su visų rūšių išmetamosiomis ŠESD, turi būti užtikrinta, kad kiekviena valstybė narė galėtų veiksmingai pasiekti savo nacionalinius išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo tikslus, apibrėžtus Pastangų pasidalijimo reglamente.

Fluorintų dujų reglamentas taikomas visiems sektoriams, kuriuose išmetamos fluorintos dujos, tačiau jį papildo Direktyva 2006/40/EB⁶ dėl kilnojamųjų oro kondicionavimo sistemų, kuria nuo 2017 m. konkrečiai draudžiama naujuose lengvuosiuose automobiliuose naudoti aušalus, kurių VAP yra didesnis nei 150. Prieš šį draudimą naudotas aušalas buvo HFC, kurio VAP yra 1 430.

⁵ COM(2021) 555 *final*.

⁶ OL L 161, 2006 6 14, p. 12.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Siūlomas reglamentas (taip pat esamas Fluorintų dujų reglamentas) turi daug panašumų su Reglamentu (EB) Nr. 1005/2009 dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų⁷ (OAM reglamentas), kuris šiuo metu taip pat peržiūrimas. Šiais dviem reglamentais turi būti bendrai užtikrinama, kad Sąjunga laikytųsi Protokole nustatytų įpareigojimų, susijusių su HFC ir OAM. Nors šios dvi peržiūros tiesioginio poveikio viena kitai neturi, jos daro poveikį panašioms suinteresuotiesiems subjektams ir sektoriams, taip pat panašiai veiklai (prekyba, įrangos naudojimas ir t. t.) ir jas atliekant taikomos panašios kontrolės priemonės, įskaitant prekybos licencijavimo sistemą, kaip reikalaujama Protokole. Todėl ir pramonė, ir valdžios institucijos paragino glaudžiai suderinti atitinkamas jų taisykles (pvz., dėl muitinio tikrinimo, nuotėkio), taip pat apibrėžtis ir t. t.

Persvarstyto Fluorintų dujų reglamento indėlis siekiant ŠESD kiekio mažinimo tikslų valstybių narių lygmeniu pagal Pastangų pasidalijimo reglamentą papildytas persvarstyta Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyva (PITD, Direktyva 2010/75/ES), kuri apims veiklą, kuriai tenka apie 15 proc. viso ES išmetamo ŠESD kiekio, kuriam netaikoma ATLPS. PITD daugiausia dėmesio skiriama teršalų ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimui iš pramoninių šaltinių, kuriems netaikoma ES ATLPS⁸. O OAM reglamente ir Fluorintų dujų reglamente daugiausia, bet ne išimtinai, dėmesys sutelkiamas į ozono sluoksnį ardančių medžiagų ir fluorintų dujų pateikimą rinkai ir naudojimą, siekiant išvengti tų cheminių medžiagų, kurios labai prisideda prie šiltnamio efekto, išmetimo. PITD suteikia galimybę sistemingai atsižvelgti į išmetamą fluorintų dujų kiekį kaip pagrindinį aplinkosaugos parametą rengiant pramonės sektoriams skirtus geriausių prieinamų gamybos būdų informacinius dokumentus. Pastarieji yra pagrindas nustatant pramoninių įrenginių išmetamųjų teršalų ribines vertes, siekiant apriboti jų išmetamųjų fluorintų dujų ir OAM kiekį. Be to, bus atnaujintas ePRTR (Reglamentas (EB) Nr. 166/2006), siekiant pagerinti ataskaitų teikimą ir informacijos apie išmetamus teršalus ir šiltnamio efektą sukeliančias dujas prieinamumą visuomenei, ir ateityje tai turėtų sudaryti sąlygas gauti išsamesnius duomenis apie iš tokių įrenginių išmetamųjų fluorintų dujų ir OAM kiekį.

Taip pat, atsižvelgiant į netiesioginį ŠESD išmetimą iš fluorintas dujas naudojančios įrangos, esama glaudžios sinergijos su energetikos politika, visų pirma su Direktyva 2009/125/EB dėl ekologinio projektavimo⁹. Pasiūlyme laikomasi principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“, nes jame atsižvelgiama tik į alternatyvas, kurių energijos vartojimo efektyvumas yra bent toks pat kaip tradicinės fluorintas dujas naudojančios įrangos. Ypatingas dėmesys taip pat skirtas tam, kad energetikos sistemos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas pareikalautų didelio šilumos siurblių, kuriais šiuo metu Sąjungoje prekiaujama naudojant fluorintas dujas, augimo tempo. Taip yra visų pirma dėl pastarojo meto geopolitinių pokyčių, dėl kurių reikia aktyviau didinti šilumos siurblių skaičių, kad būtų sumažinta priklausomybė nuo naftos ir dujų, kaip nurodyta komunikate „RePowerEU“¹⁰. Siekiant poveikio klimatui neutralumo, svarbu nustatyti politiką, kuria būtų kuo labiau didinamas energijos vartojimo efektyvumas ir ribojamas tiesiogiai išmetamas fluorintų dujų kiekis. Tai ypač svarbu, nes iš šiandien pradėtos eksploatuoti bet kokios šilumos siurblių įrangos su fluorintomis dujomis bus daug metų ateityje tiesiogiai išmetamos ŠESD dėl nuotėkio, atliekant būtiną techninę priežiūrą bus toliau naudojama daugiau fluorintų dujų ir

⁷ OL L 286, 2009 10 31, p. 1.

⁸ Direktyva 2003/87/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

⁹ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB, nustatanti ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą (OL L 285, 2009 10 31, p. 10).

¹⁰ COM(2022) 108 *final*.

ŠESD gali būti išmetamos įrangai patekus į atliekų srautą. To reikėtų kiek įmanoma vengti, todėl nustatomi konkrečių produktų draudimai. Apskritai apskaičiuota, kad atliekant siūlomą kvotų sistemos peržiūrą, atsižvelgiant į tinkamiausią galimybę pagal poveikio vertinimą, yra pakankamai galimybių apriboti tokį šilumos siurblių naudojimo augimą.

Kalbant apie importo ir ataskaitų teikimo nuostatas, esama sinergijos su REACH teisės aktais¹¹, nes abiem atvejais daromas poveikis fluorintų dujų importuotojams. Išsamesni surinkti duomenys ir griežti importo reikalavimai, susiję su Fluorintų dujų reglamente nustatyta kvotų sistema, galėtų būti naudojami siekiant pagerinti REACH registravimo įpareigojimų apžvalgą ir atitiktį, kaip pažymėjo chemijos pramonė.

Peržiūrėtu pasiūlymu labai sustiprinamos sąsajos su muitine, rinkos priežiūra, nusikaltimais aplinkai ir informavimu apie pažeidimus, nustatant konkrečias ekonominės veiklos vykdytojų ir kompetentingų institucijų pareigas mažinti neteisėtą veiklą, įskaitant kontrabandą, ir apsaugoti reglamento aplinkosauginį naudingumą.

Be to, esama tiesioginių sąsajų su atliekų politika, nes gyvavimo ciklo pabaiga yra itin svarbus etapas, kai išmetama daug teršalų, jei nesilaikoma esamų įpareigojimų. Fluorintų dujų reglamente nustatyti surinkimo įpareigojimai papildomi nuorodomis atitinkamuose atliekų teisės aktuose (pvz., EEĮ atliekų direktyvoje¹² ir Atliekų vežimo direktyvoje¹³). Didesnės gamintojo atsakomybės sistemos, skatinamos Fluorintų dujų reglamentu, galėtų labai padėti tobulinti dabartinę praktiką ir sumažinti teršalų išmetimą gyvavimo ciklo pabaigoje. Tai gera galimybė atsižvelgiant į šiuo metu vykdomą Atliekų pagrindų direktyvos peržiūrą.

Galiausiai, siekiant neatsilikti nuo sparčios technologijų plėtros ir užtikrinti, kad klimatui nekenksmingų aušalų naudojimas būtų kuo labiau padidintas nekeliant pavojaus saugai, labai svarbu nuolat ir laiku atnaujinti saugos standartus, kodeksus ir teisės aktus visais lygmenimis – Europos, nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Šis pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 192 straipsnio 1 dalimi, atsižvelgiant į tikslą išsaugoti, apsaugoti ir pagerinti aplinkos kokybę, apsaugoti žmonių sveikatą ir skatinti tarptautinio lygmens kovos su klimato kaita priemones.

• Subsidiarumas

Pasiūlymas papildo ES teisės aktus, kurie ES lygmeniu galioja nuo 2006 m., ir aiškiai atitinka subsidiarumo principą dėl toliau nurodytų priežasčių.

Pirma, klimato sistemos apsauga yra tarpvalstybinė problema, todėl dėl problemos masto reikia imtis veiksmų visame pasaulyje. Antra, veiksmingiausios priemonės yra uždrausti arba apriboti fluorintų dujų arba fluorintų dujų produktų ir įrangos naudojimą arba pateikimą rinkai. Siekiant užtikrinti ES vidaus rinkos veikimą ir laisvą prekių judėjimą, pageidautina, kad tokių priemonių būtų imamasi ES lygmeniu. Trečia, Protokole ES laikoma regionine ekonominės integracijos organizacija (REIO), todėl ES privalo laikytis Protokolo įsipareigojimų (pvz., dėl ataskaitų teikimo, licencijavimo sistemos, laipsniško vartojimo

¹¹ <https://echa.europa.eu/regulations/reach/legislation>.

¹² 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų (OL L 197, 2012 7 24, p. 38).

¹³ 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo (OL L 190, 2006 7 12, p. 1).

mažinimo) Sąjungos lygmeniu. Tam reikia atitinkamų to paties lygmens teisės aktų; būtų labai sunku, o gal net neįmanoma, užtikrinti atitiktį 27 skirtingoms nacionalinėms sistemoms. Vienintelė REIO išlygos išimtis yra Protokole nustatytas laipsniško HFC gamybos mažinimo tvarkaraštis, pagal kurį reikalaujama atitikties valstybių narių lygmeniu¹⁴. Vis dėlto kai kurios valstybės narės paprašė, kad gamyba taip pat būtų reglamentuojama ES lygmeniu, nes dėl to padidėtų atitinkamų įmonių lankstumas.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą. Pasiūlymu užtikrinama, kad būtų toliau mažinamas išmetamas fluorintų dujų kiekis ir kad ES toliau laikytųsi savo tarptautinių įsipareigojimų pagal Protokolą laipsniškai mažinti HFC gamybą ir naudojimą. Siūlomos priemonės grindžiamos išsamiu jų išlaidų efektyvumo vertinimu, iš kurio matyti, kad ribinės išmetamųjų ŠESD kiekio mažinimo išlaidos bet kuriame sektoriuje yra tokio masto, koks turėtų būti ir kituose ekonomikos sektoriuose, kad iki 2050 m. būtų užtikrintas būtinas perėjimas prie poveikio klimatui neutralumo. Be to, taikant švelninimo priemones išlaidos ilgainiui apskritai bus sumažintos. Dėl kai kurių priemonių šiek tiek padidės administracinė našta pramonei, tačiau kai kurios iš jų yra labai svarbios Protokolo laikymuisi, o kitų priemonių reikia, kad būtų lengviau tinkamai užtikrinti taisyklių vykdymą ir stebėti būsimas grėsmes. Nė viena iš pastarųjų priemonių nėra susijusi su didelėmis išlaidomis. Nesiūloma jokių išsamių nuostatų tose srityse, kuriose tikslus būtų galima geriau pasiekti veiksmais kitose politikos srityse, pavyzdžiui, teisės aktais dėl atliekų. Šiomis priemonėmis pasiektos naudos lygio pramonė ir valstybės narės negalėtų pasiekti taip pat ekonomiškai efektyviai, jei valstybėse narėse būtų priimtos 27 skirtingos papildomos fluorintų dujų politikos priemonės.

- **Priemonės pasirinkimas**

Pasirinkta teisinė priemonė yra reglamentas, nes pasiūlymu siekiama pakeisti ir patobulinti Fluorintų dujų reglamentą, kartu išlaikant jo bendrą struktūrą dėl kontrolės priemonių. Paaiškėjo, kad Fluorintų dujų reglamentas yra veiksmingas. Kadangi į pasiūlymą įtraukti keli Fluorintų dujų reglamento ir jo struktūros pakeitimai, Fluorintų dujų reglamentas turėtų būti panaikintas ir pakeistas nauju reglamentu, kad būtų užtikrintas teisinis aiškumas. Bet kokie esminiai pakeitimai (t. y. panaikinimas arba pakeitimas direktyva) pernelyg apsunkintų valstybės nares ir sukurtų papildomą netikrumą šiame sektoriuje veikiančioms įmonėms.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- ***Ex post* vertinimas**

Komisija atliko Fluorintų dujų reglamento vertinimą pagal geresnio reglamentavimo reikalavimus ir sureagavo į Fluorintų dujų reglamento 21 straipsnio 2 dalį, kuria reikalaujama, kad Komisija ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 31 d. paskelbtų išsamią jo poveikio ataskaitą.

Vertinime daroma išvada, kad Fluorintų dujų reglamentas iš esmės buvo veiksmingas siekiant pradinių tikslų – tiek sumažinti išmetamą fluorintų dujų kiekį, tiek padėti pasiekti tarptautinį susitarimą dėl HFC kiekio mažinimo. Be to, nustatyta, kad pavienės priemonės gerai veikia kartu siekiant šių tikslų. Išmetamas fluorintų dujų kiekis, prieš tai dešimtmetį didėjęs, tiesiogiai dėl šio teisės akto poveikio nuo 2015 m. kasmet mažėjo. Išmetamųjų ŠESD kiekis buvo sumažintas labai mažomis taršos mažinimo sąnaudomis, susijusiomis su technologiniais pokyčiais (t. y. vidutiniškai 6 EUR už toną CO₂ ekvivalento), ir nesumažinant atitinkamos įrangos energijos vartojimo efektyvumo. Fluorintų dujų reglamentu buvo užtikrinti dideli

¹⁴ Pagal Protokolo 2 straipsnio 8 dalies a punktą ES lygmeniu atitiktį galima užtikrinti per gamybos REIO, tačiau šiuo metu taip nėra, nes valstybės narės nesusitarė.

aplinkos apsaugos užmojai, nes visoje ES išlaikomi tie patys įpareigojimai, kartu užtikrinant vienodas sąlygas atitinkamose pramonės šakose ir įmonėse vidaus rinkoje.

Be to, vertinime daroma išvada, kad nuo reglamento priėmimo kai kurie svarbūs pokyčiai (visų pirma Europos žaliasis kursas ir pasikeitusi tarptautinė politinė aplinka priėmus Paryžiaus susitarimą ir Kigalio pakeitimą) pakeitė atitinkamą politikos sistemą, o tai reiškia, kad ES fluorintų dujų reglamentas neviseškai atitinka savo paskirtį, nes nėra išnaudotas potencialas dar labiau sumažinti išmetamųjų ŠESD kiekį ir užtikrinti, kad ateityje būtų laikomasi Protokolo. Iš modeliavimo matyti, kad 2030 m. išmetamas fluorintų dujų kiekis bus mažesnis nei tikėtasi 2012 m. poveikio vertinime¹⁵, kurio tikslas buvo padėti pasiekti ankstesnę 2030 m. klimato srities tikslą (bent –40 proc., palyginti su 1990 m.). Be to, kai kurie sektoriai toliau naudoja ir išmeta smarkiai atšilimą skatinančias fluorintas dujas, kai to būtų galima išvengti (pvz., atsižvelgiant į technologijų pažangą), ir išmetamos ŠESD yra susijusios su sektoriais arba medžiagomis, kurie šiuo metu nepatenka į reglamento taikymo sritį.

Vertinime taip pat nustatytos kitos problemos, įskaitant neteisėtą HFC importą, kuriuo apėinama kvotų sistema, ir „nesąžiningus prekiautojus“ (daugėja didmeninių importuotojų, kurie neretai nėra susiję su sektoriumi, kuris patenka į rinką spekuliaciniais sumetimais ir (arba) gauna neproporcingą naudą iš kvotų sistemos). Be to, diegti klimatui nekenksmingas alternatyvas trukdo tai, kad trūksta darbuotojų, gebančių įrengti ir prižiūrėti įrangą su klimatui nekenksmingomis alternatyvomis, taip pat saugos standartai, kurie nėra visapusiškai atnaujinti atsižvelgiant į technologijų pažangą. Geresnė išmetamųjų ŠESD kontrolė taip pat galėtų padėti išspręsti kai kuriuos susirūpinimą keliančius klausimus dėl galimų HFC ir hidro(chlor)fluoralkenų (H(C)FO) skilimo produktų ekotoksikologinių padarinių. Be to, tam tikrų spragų, susijusių su medžiagomis ir veikla, kurioms taikomos stebėsenos ir ataskaitų teikimo priemonės, būtų galima išvengti. Be to, kelios pareigos, susijusios su ataskaitų teikimo ir tikrinimo įpareigojimais, galėtų būti padarytos veiksmingesnės. Galiausiai buvo manoma, kad kyla grėsmė, jog šiuo metu neįmanoma lanksčiai ir greitai reaguoti esant nepageidaujamam kvotų sistemos poveikiui, pvz., dideliame HFC tiekimo trūkumui.

Apskritai nustatyta, kad Fluorintų dujų reglamentas yra išoriškai nuoseklus ir suderinamas su kitomis intervencinėmis priemonėmis, kuriomis siekiama panašių tikslų, nors yra sričių, dėl kurių atsirado tam tikrų nenuoseklumų, kuriuos reikėtų pašalinti. Svarbi sritis yra muitų teisė, kurioje turėtų būti išnaudojama sinergija su ES muitinės vieno langelio aplinka ir sudaromos palankesnės sąlygos veiksmingai sienų kontrolei, kad būtų sustabdyta neteisėta veikla. Dar viena svarbi sąveika – REACH reglamentas, pagal kurį valstybės narės deda pastangas, kad įvertintų H(C)FO gaminamų patvarių skilimo produktų svarbą. Vidinis reglamento nuoseklumas yra geras, tačiau reikia kai ką patikslinti ir suderinti.

Remiantis šiomis išvadomis buvo nustatyti penki 1 skirsnyje nurodytos peržiūros tikslai.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Komisija plačiai konsultavosi su suinteresuotaisiais subjektais. 2020 m. birželio 29 d.–2020 m. rugsėjo 7 d. *konsultacijos dėl peržiūros veiksmų gairių* ir 2021 m. rugsėjo 15 d.–2021 m. gruodžio 29 d. viešos konsultacijos internetu suteikė galimybę visiems suinteresuotiesiems subjektams pateikti savo nuomonę dėl Fluorintų dujų reglamento, neatsižvelgiant į tai, ar respondantai yra susipažinę su reglamentu. Vykdam šią veiklą gauti atitinkamai 76 ir 241 atsakymai. Individualūs atsakymai ir santrauka viešai paskelbti Komisijos svetainėje „Išsakykite savo nuomonę“¹⁶. Surengtos *tikslinės konsultacijos*, kuriose

¹⁵ SWD(2012) 364 *final*.

¹⁶ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12479-Review-of-EU-rules-on-fluorinated-greenhouse-gases/public-consultation_lt.

įvyko 34 pusiau struktūruoti pokalbiai, skirti fluorintų dujų klausimais kompetentingoms institucijoms, muitinėms, NVO, ES verslo asociacijoms ir organizacijoms, taip pat kelioms konkrečioms įmonėms. 2021 m. gegužės 6 d. surengtas atviras suinteresuotųjų subjektų praktinis seminaras, kuriame dalyvavo 355 dalyviai ir buvo pristatyti preliminarūs vertinimo ir poveikio vertinimo rezultatai. Darbotvarkę, pagrindinę informacinę medžiagą ir seminaro metu pateiktą pristatymą galima rasti CLIMA GD svetainėje¹⁷.

Per šias konsultacijas buvo surinkta nuomonių apie tai, kiek iki šiol pavyko padidinti reglamento aktualumą, veiksmingumą, efektyvumą, ES pridėtinę vertę ir vidaus bei išorės darną. Be to, buvo surinkta grįžtamoji informacija apie galimas priemones ir galimą jų poveikį aplinkai, ekonominį bei socialinį poveikį, atsižvelgiant į Europos žaliąjį kursą ir jo platesnio užmojo tikslus bei Protokole nustatytus įpareigojimus dėl hidrofluorangliavandenilių.

Suinteresuotieji subjektai iš esmės sutiko, kad Fluorintų dujų reglamentas buvo labai sėkmingas, tačiau jį galima ir reikėtų patobulinti. Be to, buvo aiškiai pažymėta, kad reglamento tikslų negalima geriau pasiekti imantis veiksmų valstybių narių lygmeniu (o ne ES lygmeniu).

Dauguma suinteresuotųjų subjektų, visų pirma kompetentingos institucijos, pareiškė, kad reglamentas turi būti suderintas su Protokolu po 2030 m., kad ateityje būtų užtikrinta darna ir atitiktis. Nors kai kurie pramonės ir verslo suinteresuotieji subjektai, paprastai dirbantys su fluorintomis dujomis šaldymo, oro kondicionavimo ir šilumos siurblių sektoriuose, nenorėjo toliau didinti dabartinio Fluorintų dujų reglamento užmojų lygio, įrangos, kurioje naudojami alternatyvūs aušalai, gamintojai ir NVO didesniems užmojams tvirtai pritarė. Visose konsultacijose pramonės suinteresuotieji subjektai reiškė tvirtą paramą įvairioms priemonėms, kuriomis siekiama kovoti su neteisėta prekyba ir įveikti su kvotų sistema susijusius iššūkius, ir tai rodo, kad, jų nuomone, tai yra pagrindinis klausimas siekiant patobulinti reglamentą (nors įvairioms priemonėms buvo teikiama skirtingų lygių parama). Šie suinteresuotieji subjektai taip pat labai pritarė papildomam techninių darbuotojų mokymui apie fluorintų dujų alternatyvas bei jų sertifikavimui ir pabrėžė, kad tai pagrindinė kliūtis, trukdanti diegti alternatyvas.

• **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Komisija surinko išsamias technines rekomendacijas iš kelių ekspertų tyrimų, įskaitant Komisijos ataskaitas¹⁸ dėl oro kondicionavimo, skirstomųjų įrenginių, HFC prieinamumo, komercinio šaldymo, kvotų paskirstymo, saugos standartų ir techninės priežiūros personalo mokymo. Be to, išorės konsultantai atliko išsamų parengiamąjį tyrimą dėl reglamento peržiūros, į kurį įtrauktas išsamus fluorintas dujas naudojančių sektorių atsargų modelis „iš apačios į viršų“ (AnaFgas modelis), siekiant apskaičiuoti fluorintų dujų paklausos ir išmetimo scenarijus, pradinę padėtį ir politikos galimybes, taip pat atitinkamos įrangos energijos suvartojimą 27 ES valstybėse narėse ir Jungtinėje Karalystėje 2000–2050 m. laikotarpiu. Pridedamas sąnaudų modulis suteikia galimybę kiekybiškai įvertinti su fluorintomis dujomis ar jų alternatyvomis susijusios įrangos operatorių sąnaudas. Makroekonominis poveikis buvo modeliuojamas pagal Jungtinio tyrimų centro GEM-E3 modelį¹⁹. Šis parengiamasis tyrimas ir jo priedai (Öko-Recherche *et al.*, 2021), kuriuose pateikti pagrindiniai duomenys, prielaidos ir išsamūs rezultatai, skelbiami viešai CLIMA GD svetainėje. Pramonės sektorius, valstybių

¹⁷ https://ec.europa.eu/clima/eu-action/fluorinated-greenhouse-gases/eu-legislation-control-f-gases_en#ecl-inpage-1474.

¹⁸ C(2020) 6637 *final*, C(2020) 6635 *final*, C(2020) 8842 *final*, C(2017) 5230 *final*, COM(2017) 377 *final*, COM(2016) 0749 *final*, COM(2016) 0748 *final*.

¹⁹ https://joint-research-centre.ec.europa.eu/gem-e3/gem-e3-model_en.

narių valdžios institucijos ir pilietinė visuomenė labai prisidėjo prie tyrimo rengimo ir teikė techninę paramą.

- **Poveikio vertinimas**

Komisija atliko poveikio vertinimą ir jame išnagrinėjo tris politikos galimybes, vertindama jų veiksmingumą siekiant užsibrėžtų tikslų, taip pat jų poveikį aplinkai ir ekonominį bei socialinį poveikį. Kiekvienam peržiūros tikslui buvo nustatytos kelios priemonės. Priemonės, kurios viena kitą papildo ir nėra tarpusavyje nesuderinamos, buvo suskirstytos pagal tris politikos galimybes, remiantis jų numatomomis (taršos mažinimo) išlaidomis.

Visos trys galimybės apima patobulinimus, kuriais siekiama aiškiau išdėstyti taisykles arba padaryti jas darnesnes. Šios trys galimybės:

- **1 galimybė – suderinti su Protokolu – pigios priemonės.** Ji apima visas priemones, kuriomis siekiama užtikrinti ilgalaikį Protokolo laikymąsi. Ši galimybė taip pat apima visas naudingas priemones, susijusias su visais tikslais, dėl kurių, tikimasi, sąnaudos ir pastangos (jei jų bus) bus labai mažos.
- **2 galimybė – proporcingas išmetamųjų ŠESD kiekio mažinimas ir įgyvendinimo gerinimas.** Be to, kas numatyta 1 galimybės atveju, į ją įtrauktos priemonės, kuriomis išmetamųjų ŠESD kiekis būtų mažinamas ir įgyvendinimas būtų pagerintas nedidelėmis sąnaudomis ir pastangomis – taip, kad pasektoariaus subjektams nereikėtų mokėti daugiau nei ribinių sektoriaus taršos mažinimo išlaidų, kurių tikimasi iš visų ekonomikos dalyvių, kad iki 2050 m. būtų pasiektas anglies dioksido poveikio neutralumas. Todėl HFC kvotų dydžiai yra griežtesni nei pagal 1 galimybę, o laipsniškas mažinimas papildomas fluorintų dujų draudimais su konkrečiomis VAP ribomis ir datomis. Pagal šią galimybę taip pat numatyta daugiau priemonių vykdymo užtikrinimui ir stebėsenai gerinti, jei dėl jų neatsiranda didelių išlaidų.
- **3 galimybė – didžiausias įgyvendinamumas ir įgyvendinimo patobulinimai.** 3 galimybė yra brangi. Be visų ankstesnių 1 ir 2 galimybių priemonių, 3 galimybė apims tas priemones, kuriomis siekiama kuo labiau sumažinti išmetamą ŠESD kiekį remiantis šiandieninėmis techninėmis galimybėmis, kartu atsižvelgiant į energijos vartojimo efektyvumo ir saugos aspektus, tačiau neatsižvelgiant į tai, kiek tai kainuotų. Pagal šią galimybę būtų taikoma griežčiausia kvotų sistema. Į šią galimybę taip pat įtrauktos visos vykdymo užtikrinimo ir stebėsenos gerinimo priemonės, kurios buvo laikomos įgyvendinamomis.

Nors visomis galimybėmis būtų užtikrinta visiška atitiktis Protokolui, išsamus poveikio vertinimas aiškiai rodo, kad pasirinkus 2 galimybę būtų pasiektas tinkamiausias sąnaudų ir naudos balansas ir labai didelis papildomas išmetamųjų ŠESD kiekis, palyginti su dabartiniu reglamentu (t. y. atskaitos lygiu), už nedidelę kainą ir išvengiant nepagrįstų sunkumų visiems susijusiems sektoriams. Apskaičiuota, kad 2030 m. siūlomą reglamentu bus papildomai sutaupyta 40 Mt CO₂e. Svarbu nepamiršti, kad šis sutaupomas kiekis bus papildomas tiems 430 Mt CO₂e, kuriuo išmetamųjų ŠESD kiekį numatoma sumažinti pagal dabartinį reglamentą. Iki 2050 m. pagal 2 galimybę kiekis bus papildomai sumažintas apie 310 Mt CO₂e. Tai reiškia, kad 2050 m. likęs apskaičiuotas metinis išmetamas fluorintų dujų kiekis sudaro tik 14 Mt CO₂e. Todėl laikoma, kad 2 galimybė yra suderinama su siekiu iki 2050 m. pasiekti grynąjį poveikio klimatui neutralumą, sumažinant poreikį vykdyti anglies dioksido absorbuavimo politiką, kad būtų kompensuotas išmetamas ŠESD kiekis, kurio negalima išvengti 2050 m., siekiant grynąjį poveikio klimatui neutralumo.

Būtiną technologinį prisitaikymą padeda sutaupyti lėšų apskritai ir daugelyje pasektoarių, nes vartotojai patiria mažesnes energijos sąnaudas. Tačiau tam tikrų išlaidų patiria galutiniai

naudotojai, kurie pagal sugriežtintą kvotų sistemą dėl didesnių HFC kainų nepereina prie alternatyvų. Vis dėlto ilgainiui kai kurie ekonomikos sektoriai gaus naudos iš technologijų pertvarkymo, dėl to padidės gamybos apimtis, inovacijos ir užimtumas. Todėl 2 galimybė labiausiai atitinka Europos žaliojo kurso tikslus ir reikšmingos žalos nedarymo principą. Kaip patvirtino suinteresuotieji subjektai, 2 galimybės priemonių rūšys turi ES pridėtinę vertę. Taigi pasiektos naudos lygio pramonė ir valstybės narės negalėtų pasiekti taip pat ekonomiškai efektyviai, jei valstybėse narėse būtų priimtose 27 skirtingos papildomos fluorintų dujų politikos priemonės. Paaikškėjo, kad pasirinkus 1 galimybę, palyginti su dabartiniu reglamentu, nebūtų pasiektas joks papildomas suminis išmetamųjų ŠESD kiekio sumažėjimas, ir, atsižvelgiant į 2 ir 3 galimybėse nurodytą taupymo potencialą, 1 galimybė paprasčiausiai būtų mažiau tinkama atsižvelgiant į ES plataus užmojo klimato srities tikslus. Kita vertus, pasirinkus 3 galimybę, išmetamųjų ŠESD kiekis sumažėtų šiek tiek daugiau, palyginti su 2 galimybė, tačiau dėl šio papildomo kiekio sumažėjimo kai kurie sektoriai patirtų labai didelių išlaidų (iki 2050 m. ribinės sektorių išmetamo CO₂ kiekio mažinimo išlaidos sudarytų iki 2 111 EUR/t CO₂e pagal 3 galimybę, palyginti su didžiausiomis 336 EUR/t CO₂e išlaidomis pagal 2 galimybę; technologijų pritaikymo išlaidos visiems sektoriams – 113 mln. EUR per metus pagal 3 galimybę, palyginti su 12 mln. EUR per metus pagal 2 galimybę; pageidautina ieškoti kitų būdų prisidėti prie nacionalinių šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo mažinimo tikslų įgyvendinimo.

2 galimybė taip pat užtikrins geresnę kontrolę šiek tiek padidėjus administracinei naštai pramonei ir valdžios institucijoms (apskaičiuota, kad bendros grynosios išlaidos pramonei sudaro 7,6 mln. EUR kaip periodinės metinės išlaidos, be vienkartinių 3 mln. EUR išlaidų). Šie pakeitimai turėtų leisti veiksmingai užtikrinti vykdymą, sprendžiant nustatytus esamus uždavinius, visų pirma susijusius su neteisėta prekyba. Be to, stebėsenos taisyklės taps racionalesnės ir visapusiškesnės, nes bus įtraukti nauji aktualūs aspektai. Išsamūs poveikio aplinkai, ekonominio ir socialinio poveikio rezultatai pateikiami poveikio vertinime.

Stebėsenos srityje pasiekta nemažai supaprastinimų. Jie apima sutaupytas lėšas dėl kvotų deklaravimo proceso pakeitimų (1,2 mln. EUR per metus mažiau išlaidų), ataskaitų teikimo ir leidimų išdavimo ribų suderinimą įrangos importuotojams (0,09 mln. EUR per metus), tikrinimo ribos sušvelninimą įrangos importuotojams (1,7 mln. EUR per metus) ir tikrinimo proceso skaitmeninimą (1,5 mln. EUR per metus).

2022 m. vasario 25 d. Reglamentavimo patikros valdyba dėl poveikio vertinimo pateikė teigiamą nuomonę su išlygomis. Peržiūrėtame poveikio vertinimo tekste atsižvelgta į galutines rekomendacijas, kaip geriau paaikškinti sąsajas su Pastangų pasidalijimo reglamentu, poreikį padidinti užmojus, išsamesnį metodikos aprašymą ir sėkmės parametrų apibūdinimą. Visos išsamios Valdybos pastabos ir tai, kaip į jas buvo atsižvelgta, pateikiamos poveikio vertinime. Išsamų poveikio vertinimą ir jo santrauką galima rasti CLIMA GD svetainėje.

- **Pagrindinės teisės**

Siūlomomis šios iniciatyvos taisyklėmis užtikrinama, kad būtų visapusiškai gerbiamos Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje nustatytos teisės ir principai.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Į šį pasiūlymą įtraukta fiksuota didelės HFC kvotos dalies, kuri kasmet skiriama importuotojams ir gamintojams, kvotos kaina. Didžiausios metinės pajamos nurodytos šioje lentelėje:

	mln. EUR per metus
2025–2026 m.	125

2027–2029 m.	53
2030–2032 m.	27
2033–2035 m.	25
2036–2038 m.	20

Tačiau HFC kvotų sistemos ir fluorintų dujų bei OAM licencijavimo sistemos, reikalaujamos pagal Monrealio protokolą, tolesniam plėtojimui, veikimui, priežiūrai ir IT saugumui, taip pat būtinoms sąsajoms su ES muitinės vieno langelio aplinka ir geresniam vykdymo užtikrinimui palengvinti reikės papildomų išteklių. Todėl siūloma, kad pajamos iš kvotų pardavimo būtų naudojamos su šia veikla susijusioms išlaidoms padengti, o likusios kvotos pardavimo pajamos būtų pervedamos į ES biudžetą kaip bendrosios pajamos.

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Būsima reglamento stebėseną ir vertinimas gali būti grindžiami kasmet pagal reglamentą įmonių teikiamais duomenimis, kuriuos kasmet renka ir apibendrina Europos aplinkos agentūra²⁰. Agentūra parengia su fluorintomis dujomis susijusios veiklos ataskaitą valstybių narių atstovams ir Komisijai (CLIMA GD), kurioje, *inter alia*, pateikiami duomenys apie visų fluorintų dujų ir įrangos, kurioje yra tokių dujų, importą, eksportą, gamybą, suardymą ir regeneravimą. Be to, siekdama laikytis Protokolo, Komisija naudoja duomenis, kad kasmet ES vardu praneštų Protokolo Ozono sekretoriui apie HFC gamybą, žaliavas, suardymą, importą ir eksportą. Be to, yra vieša ataskaitos versija, t. y. internetinis fluorintų dujų rodiklis, kurį reguliariai skelbia ir atnaujina EAA. Siūlomos ataskaitų teikimo ir stebėsenos priemonės ateityje dar labiau pagerintų šį duomenų pagrindą.

Ataskaitų teikimo srities pakeitimais (naujos cheminės medžiagos; kvotų, kurioms taikoma išimtis, gavėjai; regeneravimo įrenginiai) papildomas atitinkamų duomenų ir naudojimo būdų vaizdas. Naudojant išmetamųjų ŠESD ataskaitų duomenų bazes bus pagerintos žinios apie jų išmetimą, taigi ir fluorintų dujų sektoriaus poveikį, taip pat pagerės duomenų kokybė, apie kurią pranešama Jungtinių Tautų bendrajai klimato kaitos konvencijai (UNFCCC). Ataskaitų teikimo ir tikrinimo taisyklių supaprastinimas taip pat turėtų padėti veiksmingiau užtikrinti geresnę duomenų kokybę.

Be to, Komisija, remdamasi sutartimis su išorės ekspertais, toliau atidžiai stebės kainas, kvotų sistemos veikimą ir kitus sektoriaus rinkos pokyčius. Valstybės narės reguliariai informuoja apie atitinkamą vykdomą veiklą, pavyzdžiui, i) duomenų rinkimą ir naudojimą išmetamųjų ŠESD kiekiui nustatyti, ii) gamintojo atsakomybės sistemas, iii) vykdymo užtikrinimą ir kitas priemones, kurių imtasi dėl neteisėtos veiklos, įskaitant sankcijas, reglamentu įsteigtam įgyvendinimo komitetui.

Galiausiai Komisija stebės, kaip įgyvendinamos siūlomos priemonės. Tokiomis aplinkybėmis Komisija glaudžiai bendradarbiaus su nacionalinėmis institucijomis, pvz., su nacionaliniais ozono sluoksnį ardančių medžiagų ekspertais, muitinėmis ir rinkos priežiūros institucijomis. Pasiūlyme nurodytas komitetas padės Komisijai atlikti darbą ir prirėkus aptars klausimus dėl suderinto siūlomų taisyklių vykdymo užtikrinimo. Taip pat bus stebima, kaip plėtojama atitinkama Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencija ir visi Monrealio protokolo įgyvendinimo komiteto sprendimai dėl ES ir jos valstybių narių reikalavimų laikymosi.

Gerai reglamento taikymo rezultatai reikštų, kad:

²⁰ <https://www.eea.europa.eu/publications/fluorinated-greenhouse-gases-2020>.

- išmetamas fluorintų dujų kiekis turėtų sumažėti, kaip prognozuota atliekant modeliavimą pagal pridedamą poveikio vertinimą, t. y. 2030 m. metinis išmetamų dujų kiekis turėtų būti 37 Mt CO_{2e};
- neturėtų kilti Monrealio protokolo laikymosi problemų, susijusių su įpareigojimais dėl HFC;
- kvotų sistema įgyvendinama sklandžiai ir neteisėta prekyba mažinama siekiant išvengti žalos aplinkai, ekonomikai ar reputacijai;
- stebėseną ir ataskaitų teikimas padeda veiksmingiau, bet ir efektyviau atlikti politikos vertinimą ir atitikties tikrinimą.

Reglamento poveikis turėtų būti reguliariai vertinamas; pirmasis šiais duomenimis pagrįstas vertinimas turėtų būti paskelbtas ne vėliau kaip 2033 m. Atsižvelgiant į tai, siekiant įvertinti pažangą, padarytą putų sancaupų srityje, reikėtų atlikti ekspertų tyrimą. Atliekant vertinimą taip pat turėtų būti nagrinėjami administracinių išlaidų pokyčiai.

• Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

Fluorintų dujų reglamentu nustatytos fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo mažinimo priemonės šiame pasiūlyme nekvestionuojamos. Pasiūlymu iš esmės užtikrinama, kad siūlomas reglamentas būtų suderintas su plataus užmojo ES klimato srities tikslais ir kad būtų užtikrintas ilgalaikis tarptautinių įsipareigojimų laikymasis. Siekiant užtikrinti geresnį vykdymo užtikrinimą, galiojančios taisyklės yra patikslintos ir sugriežtintos.

I skyrius

Pasiūlyme nustatomas reglamento dalykas bei taikymo sritis ir pateikiamos reikiamos apibrėžtys.

II skyrius

Į pasiūlymą įtrauktos taisyklės dėl sulaikymo (išmetimo prevencijos, nuotėkio tikrinimų, nuotėkio aptikimo sistemos ir surinkimo taisyklės). Išmetimo prevencija apima I ir II prieduose išvardytas fluorintas dujas ir yra privaloma visiems atitinkamiems subjektams gaminant, laikant ir transportuojant fluorintas dujas bei gaminant, sandėliuojant, transportuojant ir eksploatuojant įrangą, kurioje jų yra. Nuotėkio tikrinimas ir įrašų saugojimas taip pat apima II priedo I skirsnyje išvardytas dujas. Įpareigojimai surinkti fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas taikomi ir putoms, esančioms daugiasluoksnėse ir sluoksniuotosiose plokštėse, kai jos pašalinamos iš pastatų. Pasiūlyme taip pat nustatomi mokymo ir sertifikavimo įpareigojimai, kurie taip pat apima užduotis, susijusias su įranga, kurioje yra dujų, naudojamų kaip fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų pakaitalai (alternatyvios dujos), siekiant skatinti saugų jų naudojimą ir tvarkymą. Mokymo ir sertifikavimo programos taip pat turėtų apimti energijos vartojimo efektyvumo aspektus.

III skyrius

Į pasiūlymą įtraukti fluorintų dujų ir atitinkamų produktų bei įrangos pateikimo rinkai apribojimai ir draudimai. Jame paaiškinama, kad neteisėtai rinkai pateikti produktai ir įranga negali būti naudojami ar toliau tiekiami. Teisėtai rinkai pateiktus produktus ir įrangą, praėjus dvejiems metams nuo draudimo termino, leidžiama toliau tiekti tik tuo atveju, jei pateikiamas jų (pirminio) teisėto pateikimo rinkai įrodymas. Pakartotinai neužpildomas talpyklas draudžiama įvežti į muitų teritoriją ir toliau naudoti arba tiekti.

Į pasiūlymą taip pat įtraukti fluorintų dujų pateikimo į rinką talpyklose ir tam tikroje įrangoje ženklavimo reikalavimai. Šie reikalavimai apima hidrofluorangliavandenilius, kuriems

netaikomi kvotų reikalavimai, kad būtų galima užtikrinti tų išimčių vykdymą. Pasiūlymu taip pat draudžiama tam tikroms reikmėms naudoti tam tikras fluorintas dujas.

IV skyrius

Pasiūlymu nustatomas HFC gamybos mažinimo tvarkaraštis pagal privalomas Monrealio protokolo taisykles. Šiuo metu gamybą toliau vykdančioms įrenginiams bus suteiktos teisės, grindžiamos 2011–2013 m. laikotarpio atskaitos scenarijumi, o Komisija valstybės narės prašymu ir laikydamasi Protokole nustatytų tos valstybės gamybos ribų gali suteikti papildomų teisių naujiems rinkos dalyviams. Pastaruoju atveju išimtis netaikoma HFC, eksportuojamiems produktų ir įrangos sudėtyje.

Pasiūlyme taip pat nustatomas HFC pateikimo rinkai mažinimo tvarkaraštis nustatant gamintojams ir importuotojams skirtas individualias kiekybines normas (kvotas). Importuotojai ir gamintojai pateikimo rinkai momentu (t. y. importuotojų atveju – išleidimo į laisvą apyvartą metu) turi užtikrinti, kad jie turėtų pakankamai kvotų, kad padengtų rinkai pateiktus HFC kiekius. Tam tikroms reikmėms skirtiems HFC kvotų reikalavimai netaikomi. Tačiau išimtis dėl laipsniško dozuojamųjų inhaliatorių, skirtų naudoti farmacijos tikslais, naudojimo mažinimo panaikinama siekiant ją suderinti su Monrealio protokolo vartojimo laipsniško mažinimo tvarkaraščiu, kai pastariesiems produktams išimtis netaikoma. Naudojant HFC kaip fiksuotų dozių inhaliatorių propelentus visas į šiuos produktus pripildytų HFC kiekis galiausiai pateks į atmosferą ir 2015–2019 m. jis padidėjo 45 proc. Nors yra dvi klimatui nekenksmingos alternatyvos, dėl kurių pacientams nereikėtų pritaikyti dozuojamųjų inhaliatorių naudojimo ir kurių tvirtinimo procesą šiuo metu atlieka medicinos institucija (EMA), pramonė tikisi, kad nesant politinio signalo, jos bus lėtai diegiamos rinkoje. Į kvotų sistemą įtraukus dozuojamuosius inhaliatorius, iki 2050 m. būtų galima gerokai sumažinti išmetamą dujų kiekį, o gamintojai ir pacientai patirtų labai mažai išlaidų²¹.

Kvotos naujiems rinkos dalyviams kiekvienais metais skiriamos remiantis tik deklaracija, o ankstesniems importuotojams ir gamintojams (stebėtojams) – remiantis jų pamatinėmis vertėmis (ir, jei pateikiama, deklaracija). Skirstant kvotas visiems importuotojams ir gamintojams taikomos tam tikros sąlygos, įskaitant paskirstomos sumos išmokėjimą. Nustatant pamatines vertes ir skirstant kvotas, importuotojai ir gamintojai, kurių tikrasis (-ieji) savininkas (-ai) yra tas pats, laikomi viena įmone. Į kvotų sistemą taip pat reikėtų įtraukti HFC, pripildytus tam tikroje įrangoje.

Importuotojai ir gamintojai, kuriems nustatyta pamatinė vertė, dalį arba visą jiems paskirtą kvotą gali perduoti kitai įmonei, kad rinkai būtų pateikiami pilstomi HFC, ir taip pat gali leisti naudoti visą arba dalį savo kvotos kitai įmonei, siekiant pateikti rinkai HFC pripildytą įrangą.

Pasiūlyme taip pat numatomas Fluorintų dujų portalo veikimas siekiant įgyvendinti kvotų paskirstymo sistemą ir licencijų išdavimo bei ataskaitų teikimo įpareigojimus ir užtikrinti jo tarpusavio ryšį su ES muitinės vieno langelio aplinka. Registruoti importuotojai ir gamintojai gali priėti prie jiems skirtų individualių kvotų, sankcijų, rinkai pateiktų kiekių, apie kuriuos pranešta, taip pat šių įmonių užregistruotų kvotų perleidimų ir leidimų jomis naudotis. Tariamoms įmonių kanceliarinės klaidos registruojant informaciją ir jų pateiktus duomenis turi būti pagrįstos įrodymais ir laiku pateiktos Komisijai.

V skyrius

Pasiūlyme kaip prekybos sąlyga nustatyta galiojanti licencija, kuri turi būti pateikta muitinėms importo ir eksporto atvejais.

²¹ Daugiau informacijos apie dozuojamuosius inhaliatorius rasite pridedamame poveikio vertinime.

Pasiūlyme taip pat patikslinamas muitinių ir rinkos priežiūros institucijų vaidmuo užtikrinant jame numatytos prekybos kontrolės vykdymą. Išvardijama informacija, kuri turėtų būti pateikta importo ir eksporto atvejais, taip pat nurodoma, ką muitinė turėtų tikrinti, visų pirma per rizikos pagrindu atliekamą muitinį tikrinimą. Pakartotinai neužpildomos talpyklos turėtų būti konfiskuojamos, areštuojamos arba pašalinamos iš rinkos. Kitų prekių atveju muitinės ir rinkos priežiūros institucijos imasi visų būtinų priemonių, įskaitant, jei reikia, konfiskavimą ar areštą, kad uždraustos prekės vėl nepatektų į rinką iš kitos ES muitinės įstaigos. Draudžiama reeksportuoti neteisėtas dujas ar produktus, kuriems taikomas šis reglamentas. Tik paskirtosios arba patvirtintos įstaigos ir muitinės gali tvarkyti fluorintų dujų importo ir eksporto atvejus; tik šios paskirtosios įstaigos ir vietos gali pradėti arba užbaigti tranzito procedūrą.

Galiausiai pasiūlyme nustatytas draudimas nuo 2028 m. prekiauti HFC su šalimis, kurios nėra Protokolo šalys, laikantis Protokole nustatytų įpareigojimų.

VI skyrius

Pasiūlymu nustatomi ataskaitų teikimo įpareigojimai, visų pirma gamintojams, pilstomų dujų importuotojams, taip pat produktams ir įrangai, eksportuotojams, žaliavų naudotojams, suardymo ir regeneravimo įrenginiams ir hidrofluorangliavandenilių gavusioms įmonėms, kurioms taikomos kvotų taisyklių išimties. Ataskaitos teikiamos elektroniniu būdu per Fluorintų dujų portalą. Pateiktų duomenų tikrinimas, atsižvelgiant į kiekybinius apribojimus, taip pat atliekamas Fluorintų dujų portale.

Pasiūlyme reikalaujama, kad valstybės narės, jei įmanoma, rinktų su išmetamomis dujomis susijusius duomenis elektroniniu būdu.

VII skyrius

Pasiūlyme nurodomi atvejai, kai reikia keistis informacija ir bendradarbiauti su valstybės narės kompetentingomis institucijomis, taip pat tarp valstybių narių ir su trečiųjų šalių kompetentingomis institucijomis.

Pagal pasiūlymą kompetentingos institucijos taip pat įpareigojamos tikrinti, ar įmonės laikosi reglamento, atsižvelgiant į riziką ir tais atvejais, kai turima konkrečių įrodymų.

Pasiūlymu taip pat užtikrinama, kad pranešėjų pranešimams apie reglamento pažeidimus būtų taikoma Direktyvoje (ES) 2019/1937 numatyto lygio apsauga.

VIII skyrius

Galiausiai pasiūlyme nustatyta, kad administracinių sankcijų už reglamento pažeidimus dydis ir rūšis turi būti veiksmingi, atgrasomi ir proporcingi, taip pat turi būti atsižvelgiama į atitinkamus kriterijus (pvz., pažeidimo pobūdį ir sunkumą). Visų pirma siūloma skirti administracinę baudą už neteisėtą dujų ir produktų bei įrangos, kuriems taikomas šis reglamentas, gamybą, naudojimą ar prekybą jais. Siūlomos nuostatos yra suderintos ir papildoma 2021 m. gruodžio 15 d. priimtą Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl aplinkos apsaugos baudžiamosios teisės priemonėmis²².

Pasiūlymu taip pat įsteigiamas konsultacijų forumas, kuriam atstovauja valstybės narės ir pilietinės visuomenės atstovai, įskaitant aplinkosaugos organizacijas, gamintojų, operatorių ir sertifikuotų asmenų atstovus, kurie konsultuos Komisiją ir teiks jai ekspertines žinias įgyvendinant šį reglamentą.

²² COM(2021) 851 final.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2019/1937 ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 517/2014**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
perdavus įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²³,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²⁴,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) Europos žaliuoju kursu buvo nustatyta nauja Sąjungos augimo strategija, kuria siekiama pertvarkyti Sąjungą į teisingą ir klestinčią visuomenę, pasižyminčią modernia, efektyviai išteklius naudojančia ir konkurencinga ekonomika. Jame dar kartą patvirtinamas Komisijos siekis iki 2050 m. padidinti savo klimato srities tikslus, kad Europa taptų pirmuoju neutralaus poveikio klimatui žemynu, ir siekiama apsaugoti piliečių sveikatą bei gerovę nuo su aplinka susijusios rizikos ir poveikio. Be to, ES yra įsipareigojusi įgyvendinti Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir jos darnaus vystymosi tikslus;
- (2) fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos yra žmogaus pagamintos cheminės medžiagos, kurios labai prisideda prie šiltnamio efekto, dažnai kelis tūkstančius kartų daugiau nei anglies dioksidas (CO₂). Kartu su CO₂, metanu ir azoto suboksidu jos priklauso išmetamų ŠESD grupei, kuriai taikomas Paryžiaus susitarimas, priimtas pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (toliau – Paryžiaus susitarimas)²⁵. Šiuo metu Sąjungoje išmetamas fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis sudaro 2,5 proc. viso joje išmetamo ŠESD kiekio, tačiau nuo 1990 m iki 2014 m. jis padvigubėjo, palyginti su išmetamais kitų ŠESD kiekiais – pastarieji sumažėjo;
- (3) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 517/2014²⁶ buvo priimtas siekiant sustabdyti fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio didėjimą. Remiantis Komisijos parengto vertinimo išvadomis, dėl Reglamento (ES)

²³ OL C , , p. .

²⁴ OL C , , p. .

²⁵ OL L 282, 2016 10 19, p. 4.

²⁶ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 517/2014 dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (OL L 150, 2014 5 20, p. 195).

Nr. 517/2014 išmetamas fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis kasmet mažėjo. 2015–2019 m. hidrofluorangliavandenilių (HFC) pasiūla sumažėjo 37 proc. metrinėmis tonomis ir 47 proc. CO₂ ekvivalento tonomis. Taip pat aiškiai matoma, kad daugelyje įrenginių, kuriuose buvo įprasta naudoti fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas, pereita prie alternatyvų, kurių visuotinio atšilimo potencialas (VAP) yra mažesnis, įskaitant natūralias alternatyvas (pvz., CO₂, amoniaką, angliavandenilius, vandenį), naudojimo;

- (4) Tarpyvyriausybės klimato kaitos komisijos (IPCC) specialiojoje ataskaitoje²⁷ padaryta išvada, kad iki 2050 m. fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą visame pasaulyje reikėtų sumažinti 90 proc., palyginti su 2015 m. Reaguodama į neatidėliotiną klimato politikos veiksmų būtinybę, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1119 (Europos klimato teisės aktas)²⁸ Sąjunga padidino savo klimato srities užmojį. Tame reglamente nustatytas privalomas tikslas iki 2030 m. išmetamą ŠESD kiekį sumažinti bent 55 proc., palyginti su 1990 m., ir ne vėliau kaip 2050 m. pasiekti poveikio klimatui neutralumą. Sąjunga taip pat sustiprino savo pradinius nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus pagal Paryžiaus susitarimą: siekį iki 2030 m. išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti bent 40 proc. pakeitė bent 55 proc. tikslu. Tačiau iš Reglamento (ES) Nr. 517/2014 vertinimo matyti, kad, atsižvelgiant į pasenusius Sąjungos klimato srities tikslus, iki 2030 m. numatytas išmetamų dujų kiekio sumažinimas nebus visiškai pasiektas;
- (5) dėl didėjančio pasaulyje išmetamo HFC kiekio 1987 m. Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų (toliau – Protokolas) šalys 2016 m. pagal Kigalio pakeitimą²⁹ nusprendė įgyvendinti laipsnišką HFC kiekio mažinimą, t. y. per ateinančius 30 metų daugiau kaip 80 proc. sumažinti HFC gamybą ir suvartojimą. Tai reiškia, kad kiekviena Šalis turi laikytis HFC vartojimo ir gamybos mažinimo tvarkaraščio, taip pat numatyti importo ir eksporto licencijavimo sistemą ir ataskaitų apie HFC teikimą. Apskaičiuota, kad vien dėl Kigalio pakeitimo iki šimtmečio pabaigos papildomą atšilimą pavyks apriboti dar kone 0,4 °C;
- (6) svarbu, kad šiuo reglamentu būtų užtikrinta, kad Sąjunga ilguoju laikotarpiu laikytųsi savo tarptautinių įsipareigojimų pagal Protokolo Kigalio pakeitimą, visų pirma susijusių su HFC suvartojimo ir gamybos mažinimu, ataskaitų teikimo ir licencijavimo reikalavimais, visų pirma nustatydamą laipsnišką gamybos mažinimą ir įtraukdama HFC pateikimo rinkai mažinimo etapus laikotarpiui po 2030 m.;
- (7) siekiant užtikrinti suderinamumą su Protokole nustatytais ataskaitų teikimo reikalavimais, HFC visuotinio atšilimo potencialas, remiantis IPCC Ketvirtąja vertinimo ataskaita, turėtų būti apskaičiuojamas kaip vieno kilogramo dujų visuotinio atšilimo potencialas per 100 metų, palyginti su vienu kilogramu CO₂. Dėl kitų medžiagų turėtų būti naudojama naujausia IPCC vertinimo ataskaita. Siekiant geriau informuoti apie medžiagų, kurioms taikomas šis reglamentas, poveikį klimatui, jei įmanoma, turėtų būti nurodomas 20 metų visuotinio atšilimo potencialas;

²⁷ IPCC specialioji ataskaita. Visuotinis atšilimas 1,5 °C (2021 m. rugpjūčio mėn.).

²⁸ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

²⁹ 2017 m. liepos 17 d. Tarybos sprendimas (ES) 2017/1541 dėl Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų Kigalio pakeitimo sudarymo Europos Sąjungos vardu (OL L 236, 2017 9 14, p. 1).

- (8) tyčinis fluorintų medžiagų išleidimas į atmosferą, kai toks išleidimas yra neteisėtas, yra sunkus šio reglamento pažeidimas ir turėtų būti aiškiai uždraustas; įrangos operatoriai ir gamintojai turėtų būti įpareigoti kiek įmanoma užkirsti kelią tokių medžiagų nuotėkiui, be kita ko, tikrindami nuotėkį svarbiausioje įrangoje;
- (9) atsižvelgiant į tai, kad dėl kai kurių fluorintų junginių gamybos proceso gali išsiskirti daug kitų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, susidarančių kaip šalutiniai produktai, turi būti nustatyta sąlyga, kad fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos gali būti pateikiamos rinkai tik jei tokie išmetami šalutiniai produktai yra suardomi arba surenkami vėlesniam naudojimui. Gamintojai ir importuotojai turėtų būti įpareigoti dokumentuoti priemones, priimtas siekiant išvengti trifluormetano išmetimo gamybos proceso metu;
- (10) siekiant užkirsti kelią fluorintų medžiagų išmetimui, būtina nustatyti nuostatas dėl medžiagų surinkimo iš produktų ir įrangos ir dėl tokių medžiagų nuotėkio prevencijos. Putos, kuriose yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, turėtų būti tvarkomos pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2012/19/ES.³⁰ Siekiant kuo labiau sumažinti išmetamą dujų kiekį, surinkimo įpareigojimai taip pat turėtų būti taikomi pastatų savininkams ir rangovams, kai iš pastatų šalinamos tam tikros putos;
- (11) siekiant skatinti naudoti technologijas, kurios neturi poveikio klimatui arba daro jam mažesnę poveikį ir kurios gali būti susijusios su toksiškų, degių ar labai didelio slėgio medžiagų naudojimu, fizinių asmenų, vykdančių veiklą, susijusią su fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis, mokymas turėtų apimti technologijas, kuriomis pakeičiamos fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos arba mažinamas jų naudojimas, įskaitant informaciją apie energijos vartojimo efektyvumo aspektus ir taikomus reglamentus bei techninius standartus. Pagal Reglamentą (ES) Nr. 517/2014 nustatytos sertifikavimo ir mokymo programos, kurios gali būti integruotos į nacionalines profesinio mokymo sistemas, turėtų būti peržiūrėtos arba pritaikytos, kad techniniai darbuotojai galėtų saugiai naudotis alternatyviomis technologijomis;
- (12) galiojantys draudimai tam tikroms reikmėms naudoti sieros heksafluoridą – labiausiai klimatui kenksmingą žinomą medžiagą – turėtų būti palikti galioti ir papildyti papildomais apribojimais dėl naudojimo ypatingos svarbos elektros energijos skirstymo sektoriuje;
- (13) kai yra konkrečių fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų naudojimo tinkamų alternatyvų, reikėtų įvesti naujos šaldymo, oro kondicionavimo ir gaisro gesinimo įrangos, kurioje yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų arba kurios veikla nuo jų priklauso, pateikimo rinkai draudimus. Kai alternatyvų nėra arba jos negali būti naudojamos dėl techninių ar saugos priežasčių, arba jeigu naudojant tokias alternatyvas būtų patiriama neproporcingų išlaidų, Komisija turėtų turėti galimybę leisti taikyti išimtį, kad būtų leidžiama tokius produktus ir įrangą ribotą laikotarpį pateikti rinkai;
- (14) siekiant sumažinti netiesioginį šaldymo ir oro kondicionavimo įrangos poveikį klimatui, didžiausias tokios įrangos suvartojamos energijos kiekis, nustatytas atitinkamose įgyvendinimo priemonėse, priimtose pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB³¹, turėtų būti ir toliau laikomas priežastimi, dėl kurios

³⁰ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų (OL L 197, 2012 7 24, p. 38).

³¹ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB, nustatanti ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą (OL L 285, 2009 10 31, p. 10).

tam tikrų rūšių įrangoje galima leisti naudoti fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas;

- (15) pakartotinai neužpildomos ozono sluoksnį ardančių medžiagų talpyklos turėtų būti uždraustos, atsižvelgiant į tai, kad jas ištuštinus tam tikras aušalo kiekis neišvengiamai lieka talpyklose, o vėliau patenka į atmosferą. Šiuo atžvilgiu šiuo reglamentu reikėtų uždrausti jų importą, pateikimą rinkai, tolesnį tiekimą ar tiekimą rinkai, naudojimą, išskyrus laboratorijų ir analizės reikmėms, ir jų eksportą;
- (16) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas užtikrinti, kad būtų vykdomi draudimai ir apribojimai pateikti rinkai produktus ir įrangą, kuriuose yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų arba kurių veikimas nuo jų priklauso, įskaitant tuos atvejus, kai jie pateikiami rinkai talpyklose, svarbu nustatyti būtinus tų prekių ženklinimo reikalavimus;
- (17) siekdama įgyvendinti Protokolą, įskaitant laipsnišką HFC kiekio mažinimą, Komisija turėtų ir toliau skirti HFC pateikimo rinkai kvotas pavieniams gamintojams ir importuotojams, užtikrindama, kad nebūtų viršijama bendra pagal Protokolą leidžiama kiekybinė riba. Siekiant apsaugoti laipsniško HFC kiekio, pateikiamo rinkai, mažinimo vientisumą, įrangoje esantys HFC turėtų būti ir toliau apskaitomi pagal kvotų sistemą;
- (18) iš pradžių apskaičiuojant pamatines vertes ir skirstant kvotas pavieniams gamintojams bei importuotojams buvo remiamasi per ataskaitinį 2009–2012 m. laikotarpį rinkai pateiktais HFC kiekiais, apie kuriuos jie pranešė. Tačiau, siekiant, kad įmonėms nebūtų užkertamas kelias patekti į rinką arba plėsti savo veiklą, mažesnė bendro maksimalaus kiekio dalis turėtų būti rezervuota importuotojams ir gamintojams, kurie anksčiau nepateikė HFC rinkai, taip pat pamatinę vertę turintiems importuotojams ir gamintojams, kurie nori padidinti jiems skirtą kvotą;
- (19) kartą per trejus metus perskaičiuodama pamatines vertes ir kvotas Komisija turėtų užtikrinti, kad įmonėms būtų leidžiama tęsti savo veiklą vidutinio kiekio, kurį jos pastaraisiais metais pateikė rinkai, pagrindu, taip pat įtraukti įmones, kurios anksčiau neturėjo pamatinės vertės;
- (20) atsižvelgiant į skirtos kvotos rinkos vertę, tikslinga nustatyti jos skyrimo kainą. Taip išvengiama tolesnio rinkos susiskaidymo, kuris pakenktų įmonėms, kurioms reikia HFC tiekimo ir kurios jau yra priklausomos nuo prekybos HFC mažėjančioje jų rinkoje. Daroma prielaida, kad įmonės, kurios nusprendžia neprašyti kvotos, į kurią jos turėtų teisę metais prieš pamatinių verčių apskaičiavimą, ir už ją nesusimoka, nusprendė pasitraukti iš rinkos ir todėl joms nauja pamatinė vertė nenustatoma. Pajamos turėtų būti naudojamos administracinėms išlaidoms padengti;
- (21) siekiant išlaikyti pilstomų HFC rinkos lankstumą, turėtų būti leista perleisti įmonių, kurioms nustatyta pamatinė vertė, kvotas kitiems Sąjungos gamintojams ar importuotojams arba kitiems gamintojams ar importuotojams, kuriems Sąjungoje atstovauja vienintelis atstovas;
- (22) Komisija turėtų sukurti ir tvarkyti vadinamąjį centrinį Fluorintų dujų portalą, kurio paskirtis – administruoti HFC pateikimo rinkai kvotas, susijusių įmonių registraciją ir ataskaitų apie visas chemines medžiagas ir visą rinkai pateiktą įrangą teikimą, visų pirma tais atvejais, kai įranga iš anksto užpildyta HFC, kurie nebuvo pateikti rinkai iki užpildymo. Siekiant užtikrinti, kad Fluorintų dujų portale užsiregistruotų tik tikrieji įrangos operatoriai, reikėtų nustatyti konkrečias sąlygas. Galiojanti registracija

Fluorintų dujų portale turėtų būti licencija, kuri pagal Protokolą yra esminis prekybos stebėsenos ir neteisėtos veiklos prevencijos šioje srityje reikalavimas;

- (23) siekiant užtikrinti automatinį, tikralaikį muitinį tikrinimą siuntų lygmeniu, taip pat elektroninį keitimąsi informacija apie visas muitinei teikiamas fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir atitinkamų produktų bei įrangos siuntas ir jos saugojimą, būtina Fluorintų dujų portalą sujungti su Europos Sąjungos muitinės vieno langelio aplinka, nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) .../... [įrašyti visą nuorodą, kai tas reglamentas bus priimtas]³²;
- (24) kad būtų galima stebėti šio reglamento veiksmingumą, ataskaitų teikimo įpareigojimais turėtų būti taikomi ir kitoms fluorintoms medžiagoms, kurių visuotinio atšilimo potencialas yra didelis arba kurios veikiausiai bus naudojamos vietoj fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų. Dėl tos pačios priežasties taip pat turėtų būti pranešama apie fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų suardymą ir tų dujų, esančių produktuose ir įrangoje, importą į Sąjungą. Kad būtų išvengta neproporcingos administracinės naštos, reikėtų nustatyti *de minimis* ribas, visų pirma taikomas mažosioms bei vidutinėms įmonėms ir labai mažoms įmonėms, jei tai nesutrukdo laikytis Protokolo;
- (25) siekiant užtikrinti, kad ataskaitos apie didelius medžiagų kiekius būtų tikslios ir kad HFC kiekiai, esantys iš anksto užpildytoje įrangoje, būtų apskaitomi pagal Sąjungos kvotų sistemą, turėtų būti reikalaujama atlikti trečiųjų šalių patikrinimą;
- (26) kad būtų užtikrinta pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją teikiamų dujų išmetimo ataskaitų kokybė, teikiant fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo ataskaitas, labai svarbu, kad būtų naudojami nuoseklūs, kokybiški duomenis. Jei valstybės narės nustatytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo ataskaitų teikimo sistemas, būtų užtikrintas suderinamumas su Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1999³³. Tas dujų išmetimo ataskaitų sistemas galėtų labai pagerinti duomenys apie fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų nuotėkį iš įrangos, kuriuos įmonės surenka pagal šį reglamentą. Tokiu būdu nacionalinėje šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitoje būtų geriau įvertintas išmetamas fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis;
- (27) siekiant palengvinti muitinį tikrinimą, svarbu nurodyti informaciją, kuri turi būti pateikta muitinėms dujų ir produktų, kuriems taikomas šis reglamentas, importo ir eksporto atvejais, taip pat muitinių užduotis, susijusias su tų medžiagų ir produktų bei įrangos, kuriems taikomas šis reglamentas, importo ir eksporto draudimų ir apribojimų įgyvendinimu;
- (28) valstybių narių kompetentingos institucijos turėtų imtis visų būtinų priemonių, įskaitant konfiskavimą ir areštą, kad užkirstų kelią neteisėtam dujų ir produktų, kuriems taikomas šis reglamentas, įvežimui į Sąjungą ar išvežimui iš jos. Neteisėtai importuojamų produktų, kuriems taikomas šis reglamentas, reeksportas bet kuriuo atveju turėtų būti draudžiamas;
- (29) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad pagal šį reglamentą tikrinimą atliekančios muitinės turėtų tinkamų išteklių ir žinių, pavyzdžiui, joms būtų rengiami mokymai, ir

³² Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../..., kuriuo nustatoma Europos Sąjungos muitinės vieno langelio aplinka ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 952/2013, OL C , , p. [įrašyti visą nuorodą, kai tas reglamentas bus priimtas].

³³ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

būtų pakankamai aprūpintos, kad galėtų spręsti neteisėtos prekybos dujomis, produktais ir įranga, kurioms taikomas šis reglamentas, atvejus. Valstybės narės turėtų paskirti tas muitinės įstaigas, kurios atitinka šias sąlygas ir todėl yra įgaliosios atlikti importo, eksporto ir tranzito muitinį tikrinimą;

- (30) kovojant su šio reglamento pažeidimais, ypač neteisėta prekyba, labai svarbus visų įgyvendinant šį reglamentą dalyvaujančių kompetentingų institucijų, t. y. muitinių, rinkos priežiūros institucijų, aplinkos apsaugos institucijų ir bet kurių kitų patikrinimus atliekančių kompetentingų institucijų, bendradarbiavimas ir keitimasis būtina informacija tarp valstybių narių ir su Komisija. Kadangi keitimasis su rizika susijusia muitinės informacija yra konfidencialus, tuo tikslu turėtų būti naudojama Muitinės rizikos valdymo sistema;
- (31) vykdant šiuo reglamentu jai pavestas užduotis ir siekiant skatinti kompetentingų institucijų ir Komisijos bendradarbiavimą bei tinkamą keitimasi informacija atitikties patikrinimų ir neteisėtos prekybos fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis atvejais, Komisijai turėtų padėti Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF). OLAF turėtų turėti galimybę susipažinti su visa būtina informacija, kad palengvintų savo užduočių vykdymą;
- (32) nuo 2028 m. turėtų būti uždrausta importuoti ir eksportuoti HFC, taip pat produktus ir įrangą, kuriuose yra HFC arba kurių veikimas nuo jų priklauso, iš valstybės, kuri nėra Protokolo šalis, ir į ją. Todėl Protokole numatytas lygiagretus draudimas nuo 2033 m. buvo patobulintas, siekiant užtikrinti, kad Kigalio pakeitimu nustatytos pasaulinės HFC kiekio mažinimo priemonės kuo greičiau duotų numatytos naudos klimatui;
- (33) valstybės narės turėtų nustatyti taisykles, reglamentuojančias sankcijas, taikytinas pažeidus šio reglamento nuostatas, ir užtikrinti jų įgyvendinimą. Tos sankcijos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios;
- (34) taip pat būtina numatyti tokio lygio ir pobūdžio administracines nuobaudas, kurios iš tikrųjų atgrasytų nuo šio reglamento pažeidimų;
- (35) už sunkius šio reglamento pažeidimus taip pat turėtų būti vykdomas baudžiamasis persekiojimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/99/EB;³⁴
- (36) valstybių narių kompetentingos institucijos, įskaitant jų aplinkos apsaugos institucijas, rinkos priežiūros institucijas ir muitines, turėtų atlikti rizika grindžiamus patikrinimus, kad užtikrintų visų šio reglamento nuostatų laikymąsi. Toks požiūris būtinas siekiant nukreipti dėmesį į veiklą, kuri kelia didžiausią neteisėtos prekybos fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis, kurioms taikomas šis reglamentas, arba neteisėto jų išleidimo į atmosferą riziką. Be to, kompetentingos institucijos turėtų atlikti patikrinimus, kai turi įrodymų ar kitos svarbios informacijos apie galimus neatitikties atvejus. Kai tinkama ir kiek įmanoma, tokia informacija turėtų būti perduota muitinėms, kad prieš tikrinimą būtų galima atlikti rizikos analizę pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013³⁵ 47 straipsnį. Svarbu užtikrinti, kad kompetentingos institucijos, atsakingos už tolesnius veiksmus, susijusius su sankcijų skyrimu, būtų informuojamos, kai kitos kompetentingos institucijos nustato šio reglamento pažeidimų;

³⁴ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/99/EB dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę (OL L 328, 2008 12 6, p. 28).

³⁵ 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

- (37) pranešėjai gali atkreipti kompetentingų institucijų dėmesį į naują informaciją, kuri gali padėti kompetentingoms institucijoms nustatyti šio reglamento pažeidimus ir suteikti joms galimybę taikyti sankcijas. Reikėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tinkama tvarka, kuria pranešėjams būtų suteikiama galimybė įspėti kompetentingas institucijas apie faktinius arba galimus šio reglamento pažeidimus ir jie būtų apsaugomi nuo atsakomųjų veiksmų. Tuo tikslu šiame reglamente turėtų būti nustatyta, kad pranešimui apie šio reglamento pažeidimus ir apie tokius pažeidimus pranešančių asmenų apsaugai taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1937³⁶;
- (38) siekiant padidinti teisinį tikrumą, Direktyvos (ES) 2019/1937 taikymas pranešimams apie šio reglamento pažeidimus ir apie tokius pažeidimus pranešančių asmenų apsaugai pagal šį reglamentą turėtų atsispindėti Direktyvoje (ES) 2019/1937. Todėl Direktyvos (ES) 2019/1937 priedas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas. Valstybės narės turi užtikrinti, kad tas pakeitimas atsispindėtų jų perkėlimo į nacionalinę teisę priemonėse, priimtose pagal tą direktyvą, nors Direktyvos (ES) 2019/1937 taikymas pranešimui apie šio reglamento pažeidimus ir pranešėjų apsaugai nepriklauso nei nuo nacionalinių perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių pakeitimo, nei nuo jų pritaikymo;
- (39) įgyvendindama šį reglamentą Komisija turėtų įsteigti vadinamąjį konsultacijų forumą ir jo tikslas turėtų būti užtikrinti subalansuotą valstybių narių atstovų ir pilietinės visuomenės, įskaitant aplinkosaugos organizacijas, atstovų, gamintojų, operatorių ir sertifikuotų asmenų atstovų dalyvavimą;
- (40) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, susiję su: įrodymais, kuriuos reikia pateikti dėl trifluormetano, susidariusio kaip šalutinis produktas gaminant kitas fluorintas medžiagas, saardymo arba surinkimo; nuotėkio tikrinimo reikalavimais; įrašų formatu, jų sudarymu ir tvarkymu; minimaliaisiais sertifikavimo programų ir mokymo pažymėjimų reikalavimais; pranešimo apie sertifikavimo ir mokymo programas formatu; produktų ir įrangos, kuriems taikomas draudimas pateikti rinkai, išimtimis; etikečių formatu; HFC gamintojų gamybos teisių nustatymu; kvotų reikalavimo išimtimis, taikomomis tam tikroms reikmėms naudojamiems HFC arba tam tikrų kategorijų produktams ar įrangai; HFC pateikimo rinkai tikslais gamintojams ir importuotojams nustatytų pamatinių verčių nustatymu; mokėtinos sumos mokėjimo sąlygomis ir išsamia tvarka; išsamia iš anksto užpildytos įrangos atitikties deklaracijos ir jos tikrinimo, taip pat tikrintojų akreditavimo tvarka; sklandžiu registro veikimu; leidimu prekiauti su subjektais, kuriems netaikomas Protokolas; išsamia informacija apie ataskaitų tikrinimą ir tikrintojų akreditavimą ir ataskaitų teikimo forma. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011;³⁷
- (41) siekiant iš dalies pakeisti tam tikrus neesminius šio reglamento elementus, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 290 straipsnį Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti aktus, kuriais nustatomas: produktų ir įrangos, kurių atveju dujų surinkimas arba saardymas yra techniškai ir ekonomiškai įmanomas, sąrašas ir taikytinos technologijos; ženklinimo reikalavimai; HFC kvotų reikalavimų netaikymas remiantis Protokolo šalių sprendimais; skiriamų kvotų kiekiai ir likusių

³⁶ 2019 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1937 dėl asmenų, pranešančių apie Sąjungos teisės pažeidimus, apsaugos (OL L 305, 2019 11 26, p. 17).

³⁷ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

kvotų paskirstymo mechanizmas; medžiagų ir produktų bei įrangos, kurioms įformintos laikinojo saugojimo ir muitinės procedūros, papildomos stebėsenos priemonės; taisyklės, taikomos iš bet kurio subjekto, kuriam netaikomas Protokolas, importuojamų ir jam eksportuojamų produktų ir įrangos išleidimui į laisvą apyvartą; į sąrašą įtrauktų medžiagų visuotinio atšilimo potencialo duomenų atnaujinimas. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros³⁸ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

- (42) asmenų apsauga valstybėms narėms tvarkant asmens duomenis reglamentuojama Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679³⁹, o asmenų apsaugos Komisijai tvarkant asmens duomenis reglamentuojama Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1725⁴⁰, visų pirma kai tai susiję su tvarkymo konfidencialumo ir saugumo reikalavimais, asmens duomenų perdavimu iš Komisijos valstybėms narėms, tvarkymo teisėtumu ir duomenų subjektų teisėmis gauti informaciją, susipažinti su savo asmens duomenimis ir juos ištaisyti;
- (43) vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725 42 straipsnio 1 dalimi, buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis [*nuomonės pateikimo data*] pateikė nuomonę;
- (44) kadangi šio reglamento tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl sprendžiamos aplinkosaugos problemos tarpvalstybinio pobūdžio bei šio reglamento poveikio Sąjungos vidaus ir išorės prekybai tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, pagal Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidarumo principą Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (45) Reglamente (ES) 517/2014 reikia padaryti nemažai pakeitimų. Siekiant aiškumo tas reglamentas turėtų būti panaikintas ir pakeistas;
- (46) atsižvelgiant į šiame reglamente nustatytą metinį kvotų paskirstymo ir ataskaitų teikimo procesą, tikslinga, kad šis reglamentas būtų taikomas nuo [*Leidinių biurui: įrašykite metus, einančius po metų, kuriais įsigalioja šis reglamentas*] sausio 1 d.,

³⁸ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

³⁹ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

⁴⁰ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiame reglamente:

- (a) nustatomos fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų sulaikymo, naudojimo, surinkimo ir suardymo bei susijusių papildomų priemonių taisyklės ir sudaromos palankesnės sąlygos saugiam alternatyvių medžiagų naudojimui;
- (b) nustatomos fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir konkrečių produktų bei įrangos, kuriuose yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų arba kurių veikimas nuo jų priklauso, importo, eksporto, pateikimo rinkai, tolesnio tiekimo ir naudojimo sąlygos;
- (c) nustatomos fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų naudojimo tam tikroms reikmėms sąlygos;
- (d) nustatomi hidrofluorangliavandenilių pateikimo rinkai kiekybiniai apribojimai;
- (e) nustatomos ataskaitų teikimo taisyklės.

2 straipsnis

Taikymo sritis

- 1. Šis reglamentas taikomas I, II ir III prieduose išvardytoms fluorintoms šiltnamio efektą sukeliančioms dujoms atskirai arba mišinyje.
- 2. Šis reglamentas taip pat taikomas produktams bei įrangai ir jų dalims, kuriuose yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų arba kurių veikimas nuo jų priklauso.

3 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) visuotinio atšilimo potencialas (VAP) – šiltnamio efektą sukeliančių dujų klimato atšilimo potencialas, palyginti su anglies dioksido (CO₂) potencialu, apskaičiuojamas kaip vieno kilogramo šiltnamio efektą sukeliančių dujų 100 metų atšilimo potencialas, jei nenurodyta kitaip, palyginti su vienu CO₂ kilogramu, kaip nustatyta I, II, III ir VI prieduose, o mišinių atveju – apskaičiuojamas pagal VI priedą;
- (2) mišinys – fluidas, susidedantis iš dviejų arba daugiau cheminių medžiagų, iš kurių bent viena yra I, II arba III priede nurodyta cheminė medžiaga;
- (3) CO₂ ekvivalento tona (-os) – šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, išreikštas tų šiltnamio efektą sukeliančių dujų masės metrinėmis tonomis ir jų visuotinio atšilimo potencialo sandauga;

- (4) hidrofluorangliavandeniliai (HFC) – I priedo 1 skirsnyje išvardytos cheminės medžiagos arba mišiniai, kuriuose yra bet kurios iš tų cheminių medžiagų;
- (5) operatorius – įmonė, vykdanči produkto ir įrangos, kuriems taikomas šis reglamentas, techninio veikimo užtikrinimo faktinius įgaliojimus, arba savininkas, kai konkrečiais atvejais valstybė narė nustato, kad už operatoriaus pareigų vykdymą atsako savininkas;
- (6) pateikimas rinkai – pagamintų medžiagų tiekimas arba teikimas kitam asmeniui Sąjungoje pirmą kartą už atlygį arba nemokamai, muitinis išleidimas į laisvą apyvartą Sąjungoje ir naudojimas arba savo reikmėms naudoti pagamintų produktų ar įrangos naudojimas;
- (7) importas – medžiagų, produktų ir įrangos, kuriems taikomas šis reglamentas, įvežimas į Sąjungos muitų teritoriją, kiek ta teritorija yra susijusi su 1987 m. Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų ratifikavimu, apimantis laikinąjį saugojimą ir Reglamento (ES) 952/2013 201 ir 210 straipsniuose nurodytas muitinės procedūras;
- (8) eksportas – medžiagų, produktų ir įrangos išvežimas iš Sąjungos muitų teritorijos, kiek ta teritorija yra susijusi su 1987 m. Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų ratifikavimu;
- (9) hermetiška įranga – įranga, kurioje visos dalys, kuriose yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, jos gamybos procese gamintojo patalpose yra užsandarintos suvirinant, sulituojuant kietuoju lydmetaliu arba sujungiant panašia pastovia jungtimi, kurioje gali būti uždengtų vožtuvų arba uždengtų priežiūros angų, kad būtų galima atlikti tinkamą remontą ar šalinimą;
- (10) talpykla – gaminys, kuris pirmiausia skirtas fluorintoms šiltnamio efektą sukeliančioms dujoms transportuoti ar laikyti;
- (11) surinkimas – fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų surinkimas iš produktų, įskaitant talpyklas, ir įrangos atliekant techninę priežiūrą arba prieš produktus ar įrangą pašalinant kaip atliekas, ir tų surinktų dujų laikymas;
- (12) recirkuliacija – surinktų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų pakartotinis naudojimas po bazinio valymo proceso, įskaitant filtravimą ir džiovinimą;
- (13) regeneravimas – surinktų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų perdirbimas siekiant atkurti jos veikimo charakteristikas, lygiavertes pirminei medžiagai, atsižvelgiant į numatomą paskirtį;
- (14) suardymas – procesas, kai visiškai, kiek įmanoma, fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų yra visam laikui transformuojamos arba galutinai suskaidomos į vieną ar daugiau stabilių cheminių medžiagų, kurios nėra fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos;
- (15) eksploatacijos nutraukimas – produkto ar įrangos, kuriuose yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, galutinis eksploatavimo arba naudojimo sustabdymas, įskaitant galutinį įrenginio uždarymą;
- (16) remontas – produktų ar įrangos, kuriuose yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų arba kurių veikimas priklauso nuo tokių dujų, ir kurie yra pažeisti arba kuriuose esama nuotėkio, taisymas;
- (17) montavimas – dviejų arba daugiau įrangos vienetų arba cirkuliacijos sistemų, kuriuose yra arba kurie yra pritaikyti tam, kad juose būtų fluorintų šiltnamio efektą

sukeliančių dujų, sujungimas, siekiant sumontuoti sistemą eksploatavimo vietoje, kuris apima sistemos dujų laidininkų sujungimą, kad būtų užbaigta cirkuliavimo sistema;

- (18) techninė priežiūra – visa veikla, išskyrus surinkimą pagal šio reglamento 8 straipsnį ir patikrinimus dėl nuotėkio pagal 4 straipsnį ir 10 straipsnio 1 dalies b punktą, apimanti cirkuliavimo sistemų, kuriose yra arba kurios yra pritaikytos tam, kad jose būtų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, tvarkymą, sistemos papildymą fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis, vieno arba daugiau cirkuliavimo sistemos dalių arba įrangos vienetų nuėmimą, dviejų arba daugiau cirkuliavimo sistemos dalių arba įrangos vienetų pakartotinį sumontavimą, taip pat nuotėkio vietų remontavimą;
- (19) pirminės medžiagos – medžiagos, kurios nebuvo naudojamos anksčiau;
- (20) stacionarus – eksploatuojant paprastai nejudantis; apima kilnojamąsias patalpų oro kondicionavimo sistemas;
- (21) mobilus – eksploatuojant paprastai judantis;
- (22) vienkomponentės putos – putų junginys, esantis viename aerozolio balionėlyje nesureagavusio arba iš dalies sureagavusio skysčio pavidalu, kuris išleidus iš balionėlio plečiasi ir kietėja;
- (23) izoterminis sunkvežimis – pirmiausia kroviniams vežti suprojektuota ir sukonstruota variklinė transporto priemonė su šaldymo įrenginiu, kurios masė yra didesnė kaip 3,5 tonos;
- (24) izoterminė priekaba – pirmiausia kroviniams vežti skirta transporto priemonė su šaldymo įrenginiu, suprojektuota ir sukonstruota taip, kad būtų velkama sunkvežimio arba vilkiko;
- (25) nuotėkio aptikimo sistema – kalibruotas mechaninis, elektrinis arba elektroninis prietaisas, skirtas fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų nuotėkiui aptikti, kuris, aptikęs nuotėkį, įspėja operatorių;
- (26) įmonė – fizinis arba juridinis asmuo, vykdamas šiame reglamente nurodytą veiklą;
- (27) žaliava – bet kurios I ir II prieduose išvardytos fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos, kurios proceso metu chemiškai transformuojamos, visiškai pakeičiant jų pradinę sudėtį, ir kurių išmetimas yra nereikšmingas;
- (28) komercinis naudojimas – naudojimas produktams saugoti, pateikti ar išduoti, parduoti galutiniams naudotojams mažmeninėje prekyboje ir teikiant maitinimo paslaugas;
- (29) gaisro gesinimo įranga – įranga ir sistemos, naudojamos gaisrų prevencijos ir slopinimo priemonėse, įskaitant gesintuvus;
- (30) organinis Rankino ciklas – šilumos šaltinio šilumos vertimo galia elektros ar mechaninei energijai gaminti ciklas, kurio metu naudojamos kondensuojamos fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos;
- (31) karinė įranga – ginklai, šaudmenys ir priemonės, skirti konkrečiai kariniams tikslams, kurie yra būtini valstybių narių esminiems saugumo interesams apsaugoti;
- (32) elektros skirstomieji įrenginiai – skirstymo įrenginiai ir jų bei susijusios valdymo, matavimo, apsaugos ir reguliavimo įrangos deriniai, tokių įrenginių ir įrangos

- agregatai su susijusiomis jungtimis, priedais, gaubtais ir atraminėmis konstrukcijomis, skirti elektros energijai gaminti, perduoti, paskirstyti ir konvertuoti;
- (33) sudėtinės centralizuotos šaldymo sistemos – sistemos, turinčios du ar daugiau vienu metu veikiančius kompresorius, kurie yra sujungti su vienu ar keliais bendrais kondensatoriais ir su keliais aušinimo įtaisais, pavyzdžiui, vitrinomis, spintelėmis ir šaldikliais arba šaldomais sandėliais;
- (34) pakopinių sistemų pirminė aušalo cirkuliavimo sistema – netiesioginių vidutinės temperatūros sistemų pirminė sistema, kurioje dvi ar daugiau atskirų šaldymo grandinių yra sujungtos iš eilės taip, kad pirminė sistema absorbuoja antrinės sistemos kondensatoriaus vidutinės temperatūros šilumą;
- (35) naudojimas – fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų naudojimas gaminant produktus ir įrangą, vykdant jų techninę priežiūrą, įskaitant pakartotinį užpildymą, arba kitoje šiame reglamente nurodytoje veikloje;
- (36) įsisteigimas Sąjungoje – fizinio asmens įprastinė gyvenamoji vieta Sąjungoje ir juridinio asmens nuolatinis verslo padalinys Sąjungoje, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 952/2013 5 straipsnio 32 punkte.

II SKYRIUS

SULAIKYMAS

4 straipsnis

Išmetimo prevencija

1. Draudžiama į atmosferą sąmoningai išleisti I ir II prieduose išvardytas fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas, jei išleidimas nėra techniškai būtinas jas naudojant pagal paskirtį.
2. Įrangos ir įrenginių, kuriuose yra I arba II priede išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, operatoriai ir gamintojai, taip pat įmonės, kurių žinioje yra tokia įranga ją transportuojant ar sandėliuojant, imasi visų būtinų atsargumo priemonių, kad būtų užkirstas kelias atsitiktiniam tokių dujų išleidimui. Jie imasi visų techniškai ir ekonomiškai įgyvendinamų priemonių, kad kuo labiau sumažintų dujų nuotėkį.
3. I ir II prieduose išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų gamybos, laikymo, transportavimo ir perkėlimo iš vienos talpyklos ar sistemos į kitą arba į įrangą ar įrenginį metu įmonė imasi visų būtinų atsargumo priemonių, kad kuo labiau apribotų I ir II prieduose išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išleidimą. Ši dalis taip pat taikoma tais atvejais, kai I ir II prieduose išvardytos fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos pagaminamos kaip šalutinis produktas.
4. Nustatę I arba II priede išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų nuotėkį, įrangos ir įrenginių operatoriai bei gamintojai ir įmonės, kurių žinioje yra tokia įranga ją transportuojant ar sandėliuojant, užtikrina, kad įranga ar įrenginys būtų nedelsiant suremontuoti.

Jei įrangą privaloma tikrinti dėl galimo nuotėkio pagal 5 straipsnio 1 dalį ir joje suremontuojama nuotėkio vieta, operatoriai užtikrina, kad per vieną mėnesį nuo suremontavimo pagal 10 straipsnį sertifikuotas fizinis asmuo patikrintų, ar įranga suremontuota tinkamai.

5. Nedarant poveikio 11 straipsnio 1 dalies pirmai pastraipai, draudžiama pateikti rinkai fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas, nebent gamintojai ar importuotojai tokio pateikimo metu kompetentingai institucijai pateiktų įrodymų, kad visas trifluormetanas, pagamintas kaip šalutinis produktas gamybos proceso metu, įskaitant dujų gamybai skirtų žaliavų gamybą, buvo geriausiais prieinamais būdais suardytas arba surinktas siekiant panaudoti vėliau.

Kad galėtų pateikti tuos įrodymus, importuotojai ir gamintojai parengia atitikties deklaraciją ir prideda patvirtinamuosius dokumentus dėl gamybos įrenginių ir rizikos mažinimo priemonių, kurių imtasi siekiant išvengti trifluormetano išmetimo. Gamintojai ir importuotojai saugo atitikties deklaraciją ir patvirtinamuosius dokumentus ne trumpiau kaip penkerius metus po pateikimo rinkai ir paprašius pateikia juos nacionalinėms kompetentingoms institucijoms ir Komisijai.

Komisija gali įgyvendinimo aktais nustatyti sąlygas, susijusias su antroje pastraipoje nurodyta atitikties deklaracija ir patvirtinamaisiais dokumentais. Įgyvendinimo aktai priimami pagal 34 straipsnio 2 dalį.

6. 10 straipsnio 1 dalies a–c punktuose nurodytas užduotis atliekantys fiziniai asmenys sertifikuojami pagal 10 straipsnį ir imasi atsargumo priemonių I ir II prieduose išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų nuotėkiui išvengti.

Įmonės, kurios montuoja 5 straipsnio 2 dalies a–f punktuose išvardytą įrangą, atlieka jos techninę priežiūrą ar remontą arba nutraukia jos eksploatavimą, sertifikuojamos pagal 10 straipsnį ir imasi atsargumo priemonių I ir II prieduose išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų nuotėkiui išvengti.

5 straipsnis

Tikrinimas dėl nuotėkio

1. Įrangos, kurioje yra 5 tonos CO₂ ekvivalento ar daugiau I priede išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų arba II priedo I skirsnyje išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir tos dujos yra ne putose, operatoriai užtikrina, kad įranga būtų tikrinama dėl nuotėkio.

Hermetiška įranga, kurioje yra mažiau kaip 10 tonų CO₂ ekvivalento I priede išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų arba 2 kg II priedo I skirsnyje išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, dėl nuotėkio netikrinama, jeigu įranga paženklinta kaip hermetiška, o su ja sujungtų dalių nuotėkio srautas yra mažesnis nei 3 gramai per metus esant bent ketvirtadaliui didžiausio leidžiamo slėgio.

Elektros skirstomieji įrenginiai nėra tikrinami dėl nuotėkio, jei atitinka vieną iš šių sąlygų:

- (a) jų patikrintas nuotėkio srautas yra mažesnis nei 0,1 proc. per metus, kaip nurodyta gamintojo techninėje specifikacijoje, ir kurie yra atitinkamai paženklinti;
- (b) juose yra sumontuotas slėgio ar tankio stebėjimo įtaisas;
- (c) juose yra mažiau nei 6 kg I priede išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų.

2. 1 dalis taikoma toliau išvardytos įrangos, kurioje yra I priede ar II priedo I skirsnyje išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, operatoriams:

- (a) stacionarios šaldymo įrangos;
- (b) stacionarios oro kondicionavimo įrangos;
- (c) stacionarių šilumos siurblių;
- (d) stacionarios gaisro gesinimo įrangos;
- (e) izoterminių sunkvežimių ir priekabų šaldymo įrenginių;
- (f) organiniams Rankino ciklams;
- (g) elektros skirstomiejiems įrenginiams.

Pirmos pastraipos a–f punktuose nurodytos įrangos patikrinimus atlieka fiziniai asmenys, sertifikuoti laikantis 10 straipsnyje numatytų taisyklių.

3. 1 dalyje nurodyti patikrinimai dėl nuotėkio atliekami tokiu dažnumu:
 - (a) įrangai, kurioje yra mažiau kaip 50 tonų CO₂ ekvivalento I priede išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų arba mažiau kaip 10 kilogramų II priedo I skirsnyje išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų: bent kas 12 mėnesių; arba, jei įrengta nuotėkio aptikimo sistema, – bent kas 24 mėnesius;
 - (b) įrangai, kurioje yra 50 tonų arba daugiau CO₂ ekvivalento, bet mažiau nei 500 tonų CO₂ ekvivalento I priede išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų arba 10–100 kg II priedo I skirsnyje išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų: bent kas šešis mėnesius arba, jei įrengta nuotėkio aptikimo sistema, – bent kas 12 mėnesių;
 - (c) įrangai, kurioje yra 500 tonų CO₂ ekvivalento arba daugiau I priede išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų arba daugiau kaip 100 kilogramų II priedo I skirsnyje išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų: bent kas tris mėnesius arba, jei įrengta nuotėkio aptikimo sistema, – bent kas šešis mėnesius.
4. 1 dalyje nustatytos pareigos dėl gaisro gesinimo įrangos tikrinimo, kaip nurodyta 2 dalies d punkte, laikomos įvykdytomis, jei tenkinamos šios dvi sąlygos:
 - (a) esama tikrinimo tvarka atitinka ISO 14520 arba EN 15004 standartus ir
 - (b) gaisro gesinimo įranga tikrinama taip dažnai, kaip reikalaujama pagal 3 dalį.
5. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi kiekvienos rūšies įrangos, nurodytos 2 dalyje, tikrinimo dėl nuotėkio, kurį reikia atlikti pagal 1 dalį, reikalavimai, ir tos įrangos dalys, nuotėkio iš kurių tikimybė yra didžiausia. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 34 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

6 straipsnis

Nuotėkio aptikimo sistemos

1. 5 straipsnio 2 dalies a–d punktuose išvardytos įrangos, kurioje esantis fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis atitinka 500 tonų CO₂ ekvivalento arba yra didesnis, operatoriai užtikrina, kad toje įrangoje būtų sumontuota nuotėkio aptikimo sistema, kuri perspėja operatorių ar ją techniškai prižiūrinčią bendrovę apie bet kokį nuotėkį.

2. 5 straipsnio 2 dalies f ir g punktuose išvardytos įrangos, kurioje esantis I priede išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis atitinka 500 tonų CO₂ ekvivalento arba yra didesnis ir kuri buvo sumontuota po 2017 m. sausio 1 d., operatoriai užtikrina, kad toje įrangoje būtų sumontuota nuotėkio aptikimo sistema, kuri perspėja operatorių ar ją techniškai prižiūrinčią įmonę apie bet kokią nuotėkį.
3. Siekiant užtikrinti tinkamą nuotėkio aptikimo sistemų veikimą, 5 straipsnio 2 dalies a–d ir f punktuose išvardytos įrangos, kuriai taikomos šio straipsnio 1 arba 2 dalys, operatoriai užtikrina, kad tos sistemos būtų tikrinamos bent kartą per 12 mėnesių.
4. Siekiant užtikrinti tinkamą nuotėkio aptikimo sistemų veikimą, 5 straipsnio 2 dalies g punkte išvardytos įrangos, kuriai taikoma 2 dalis, operatoriai užtikrina, kad tos sistemos būtų tikrinamos bent kartą per šešerius metus.

7 straipsnis

Įrašų tvarkymas

1. Įrangos, kurią reikalaujama tikrinti dėl nuotėkio pagal 5 straipsnio 1 dalį, operatoriai kiekvienam tokios įrangos vienetui sukuria ir tvarko įrašus, kuriuose nurodoma ši informacija:
 - (a) dujų, kuriomis pripildyta įranga, kiekis ir rūšis;
 - (b) dujų kiekis, kuriuo įranga papildyta ją sumontuojant, atliekant techninę priežiūrą arba dėl nuotėkio;
 - (c) tai, ar dujų kiekiai buvo recirkuliuoti arba regeneruoti, įskaitant recirkuliavimo ar regeneravimo įrenginio Sajungoje pavadinimą bei adresą ir, jei yra, sertifikato numerį;
 - (d) regeneruotų dujų kiekis;
 - (e) įmonės, kuri sumontavo įrangą, atliko jos techninę priežiūrą ir atitinkamais atvejais ją remontavo ar nutraukė jos eksploataciją, identifikuojamoji informacija, įskaitant, jei yra, jos sertifikato numerį;
 - (f) pagal 5 straipsnio 1, 2 ir 3 dalis atliktų patikrinimų datos ir rezultatai, taip pat bet kokio dėl nuotėkio atlikto remonto datos ir rezultatai;
 - (g) jei įrangos eksploatacija buvo nutraukta, kokių priemonių imtasi dujoms surinkti ir pašalinti.
2. Jei 1 dalyje nurodyti įrašai nėra saugomi valstybės narės kompetentingų valdžios institucijų sukurtoje duomenų bazėje, taikomos šios taisyklės:
 - (a) 1 dalyje nurodyti operatoriai toje dalyje nurodytus įrašus saugo bent penkerius metus;
 - (b) 1 dalies e punkte nurodytą veiklą operatorių pavedimu vykdančios įmonės 1 dalyje nurodytų įrašų kopijas saugo bent penkerius metus.1 dalyje nurodyti įrašai kompetentingai atitinkamos valstybės narės valdžios institucijai ir Komisijai pateikiami jų prašymu.
3. 11 straipsnio 5 dalies taikymo tikslu įmonės, tiekiančios I priede ir II priedo I skirsnyje išvardytas fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas, sukuria

atitinkamos informacijos apie šių fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų įsigyjančius asmenis įrašus, apimančius šiuos duomenis:

- (a) pirkėjų sertifikatų numerius;
- (b) atitinkamus įsigytus dujų kiekius.

Tas dujas tiekiančios įmonės tuos įrašus laiko bent penkerius metus.

Šias dujas tiekiančios įmonės paprašytos tokius įrašus pateikia atitinkamos valstybės narės kompetentingai valdžios institucijai ir Komisijai.

- 4. Komisija įgyvendinimo aktu gali nustatyti 1 ir 3 dalyse nurodytų įrašų formą ir konkrečiai nustatyti, kaip jie turėtų būti sukuriami ir tvarkomi. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 34 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

8 straipsnis

Surinkimas ir suardymas

- 1. Stacionarios įrangos arba izoterminiuose sunkvežimiuose bei priekabose esančių šaldymo skyrių, kuriuose yra I priede ir II priedo 1 skirsnyje išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir tos dujos yra ne putose, operatoriai užtikrina, kad tų dujų surinkimą atliktų fiziniai asmenys, turintys atitinkamus 10 straipsnyje nurodytus sertifikatus, kad tos dujos būtų recirkuliuotos, regeneruotos ar suardytos.

Ši pareiga taikoma bet kurios iš šių rūšių įrangos operatoriams:

- (a) stacionarios šaldymo, oro kondicionavimo ir šilumos siurblių įrangos aušinimo grandynų;
 - (b) izoterminiuose sunkvežimiuose ir priekabose esančių šaldymo skyrių aušinimo grandynų;
 - (c) stacionarios įrangos, kurioje yra tirpiklių, kurių pagrindas yra fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos;
 - (d) stacionarios gaisro gesinimo įrangos;
 - (e) stacionarių elektros skirstomųjų įrenginių.
- 2. Visos I priede ir II priedo 1 skirsnyje išvardytos surinktos fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos įrangai pripildyti arba pakartotinai užpildyti naudojamos tik jei jos buvo recirkuliuotos arba regeneruotos.
 - 3. Įmonė, naudojanti talpyklą, kurioje yra I priede ir II priedo 1 skirsnyje išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, prieš pat tos talpyklos pašalinimą pasirūpina visų dujų likučių surinkimu, kad užtikrintų, kad jie būtų recirkuliuoti, regeneruoti ar suardyti.
 - 4. Nuo 2024 m. sausio 1 d. pastatų savininkai ir rangovai užtikrina, kad vykdant renovavimo, atnaujinimo ar griovimo darbus, kurių metu išmontuojamos metalu dengtos plokštės, kuriose yra putų su I priede ir II priedo 1 skirsnyje išvardytomis fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis, būtų kiek įmanoma vengiama tų dujų išmetimo – putos ir jose esančios medžiagos būtų surenkamos siekiant jas pakartotinai naudoti arba suardyti. Surinkimą atlieka tinkamos kvalifikacijos fiziniai asmenys.
 - 5. Nuo 2024 m. sausio 1 d. pastatų savininkai ir rangovai užtikrina, kad vykdant renovavimo, atnaujinimo ar griovimo darbus, kurių metu pašalinamos putos iš

sluoksniuotųjų plokščių, įrengtų ertmėse ar užstatytuose statiniuose, kuriuose yra I priede ir II priedo 1 skirsnyje išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, būtų kiek įmanoma vengiama tų dujų išmetimo – putos ir jose esančios medžiagos būtų surenkamos siekiant jas pakartotinai naudoti arba suardyti. Surinkimą atlieka tinkamos kvalifikacijos fiziniai asmenys.

Jei pirmoje pastraipoje nurodytas putų surinkimas techniškai neįmanomas, pastato savininkas arba rangovas parengia dokumentus, įrodančius, kad konkrečiu atveju surinkimas yra neįmanomas. Tokie dokumentai saugomi penkerius metus ir paprašius pateikiami valstybės narės kompetentingoms institucijoms ir Komisijai.

6. 1, 6 ir 7 dalyse neišvardytų produktų ir įrangos, kuriuose yra I priede ir II priedo 1 skirsnyje išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, operatoriai pasirūpina dujų surinkimu, nebent galima nustatyti, kad tai techniškai neįmanoma arba dėl to būtų patiriama neproporcingų išlaidų. Operatoriai užtikrina, kad surinkimą atliktų tinkamos kvalifikacijos fiziniai asmenys, kad dujos būtų recirkuliuotos, regeneruotos ar suardytos, arba pasirūpina, kad jos būtų suardytos prieš tai jų nesurinkus.

I priede ir II priedo 1 skirsnyje išvardytas fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas iš kelių transporto priemonių, kurioms netaikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/40/EB⁴¹, oro kondicionavimo įrangos surenka tinkamos kvalifikacijos fiziniai asmenys.

I priede ir II priedo 1 skirsnyje išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų surinkimo iš motorinių transporto priemonių, kurioms taikoma Direktyva 2006/40/EB, oro kondicionavimo įrangos tikslais tinkamos kvalifikacijos laikomi tik tie fiziniai asmenys, kurie turi bent mokymo pažymėjimą pagal 10 straipsnio 2 dalį.

7. I priedo 1 skirsnyje išvardytos fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos ir produktai bei įranga, kuriuose yra tokių dujų, sunaikinami tik naudojant 1987 m. Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų (toliau – Protokolas) šalių patvirtintas technologijas arba technologijas, kurios dar nėra patvirtintos, bet yra lygiavertės aplinkos atžvilgiu ir atitinka Sąjungos bei nacionalinės teisės aktus dėl atliekų ir papildomus tokių teisės aktų reikalavimus.

Kitos fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos, kurių suardymo technologijos nebuvo patvirtintos, suardomos tik naudojant aplinkai priimtinausias suardymo technologijas, dėl kurių nepatiriama pernelyg didelių išlaidų ir kurios atitinka Sąjungos bei nacionalinės teisės aktus dėl atliekų, kartu laikantis papildomų tokių teisės aktų reikalavimų.

8. Komisijai pagal 32 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomas šis reglamentas sudarant sąrašą produktų ir įrangos, iš kurių surinkti I priede ir II priedo 1 skirsnyje išvardytas fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas arba sunaikinti produktus ir įrangą prieš tai nesurinkus šių dujų laikoma techniškai ir ekonomiškai įmanoma, o prireikus nurodomos taikytinos technologijos.
9. Valstybės narės skatina I priede ir II priedo 1 skirsnyje išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų surinkimą, recirkuliaciją, regeneravimą ir suardymą.

⁴¹ 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/40/EB dėl dujų, išmetamų iš motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų, ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 70/156/EEB (OL L 161, 2006 6 14, p. 12).

Gamintojų atsakomybės sistemos

Nedarydamos poveikio esamiems Sąjungos teisės aktams, valstybės narės skatina kurti gamintojų atsakomybės sistemas, pagal kurias būtų surenkamos ir recirkuliuojamos, regeneruojamos ar suardomos I ir II prieduose išvardytos fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos.

Apie visus veiksmus, kurių imtasi, valstybės narės praneša Komisijai.

Sertifikavimas ir mokymas

1. Valstybės narės, remdamosi 5 dalyje nurodytais minimaliaisiais reikalavimais, parengia arba pritaiko sertifikavimo programas, įskaitant vertinimo procesus, ir užtikrina, kad praktinių įgūdžių ir teorinių žinių būtų mokomi fiziniai asmenys, vykdantys toliau nurodytas užduotis, susijusias su I priede ir II priedo 1 skirsnyje išvardytais fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis ir kitomis atitinkamomis fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų alternatyvomis:
 - (a) 5 straipsnio 2 dalies a–g punktuose nurodytos įrangos montavimas, techninė priežiūra, remontas ar eksploatacijos nutraukimas;
 - (b) 5 straipsnio 2 dalies a–f punktuose nurodytos įrangos tikrinimas dėl nuotėkio, kaip numatyta 5 straipsnio 1 dalyje;
 - (c) 8 straipsnio 1 dalyje nurodytas surinkimas.
2. Valstybės narės, remdamosi 5 dalimi, užtikrina, kad būtų prieinamos mokymo programos, skirtos fiziniams asmenims, kurie surenka I priede ir II priedo I skirsnyje išvardytas fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas iš motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo įrangos, kuriai taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/40/EB⁴².
3. 1 ir 2 dalyse numatytos sertifikavimo programos ir mokymas apima šiuos dalykus:
 - (a) taikomas taisykles ir techninius standartus;
 - (b) išmetimo prevenciją;
 - (c) fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išvardytų I priede ir II priedo 1 skirsnyje, surinkimą;
 - (d) saugų darbą su sertifikate nurodytos rūšies ir dydžio įranga ir
 - (e) energijos vartojimo efektyvumo aspektus.
4. Sertifikatai pagal 1 dalyje nurodytas sertifikavimo programas išduodami su sąlyga, kad pareiškėjas būtų sėkmingai užbaigęs pagal 1, 3 ir 5 dalis parengtą vertinimo procesą.
5. Komisija įgyvendinimo aktais nustato minimaliuosius sertifikavimo programų ir mokymo pažymėjimų reikalavimus. Tuose minimaliuosiuose reikalavimuose kiekvienos rūšies 1 ir 2 dalyse nurodytos įrangos atveju nurodomi privalomi

⁴² 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/40/EB dėl dujų, išmetamų iš motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų, ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 70/156/EEB (OL L 161, 2006 6 14, p. 12).

praktiniai įgūdžiai ir teorinės žinios, atitinkamais atvejais diferencijuojant pagal skirtingą veiklą, kuri turi būti vykdoma, sertifikavimo ar atestavimo sąlygos, taip pat sertifikatų ir mokymo pažymėjimų tarpusavio pripažinimo sąlygos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 34 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

6. Valstybės narės, remdamosi 5 dalyje nurodytais minimaliaisiais reikalavimais, parengia arba pritaiko sertifikavimo programas, skirtas įmonėms, kurios kitiems subjektams montuoja 5 straipsnio 2 dalies a–f punktuose nurodytą įrangą, kurioje yra I priede ir II priedo I skirsnyje išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir kitų atitinkamų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų alternatyvų, tą įrangą techniškai prižiūri, remontuoja ir nutraukia jos eksploataciją.
7. Galiojantys sertifikatai ir mokymo pažymėjimai, išduoti pagal Reglamentą (ES) Nr. 517/2014, lieka galioti jų pirminio išdavimo sąlygomis.
8. Apie sertifikavimo ir mokymo programas valstybės narės praneša Komisijai ne vėliau kaip [*Leidinių biurui: įrašykite datą – vieni metai po šio reglamento įsigaliojimo*] sausio 1 d.

Valstybės narės pripažįsta kitose valstybėse narėse pagal šį straipsnį išduotus sertifikatus ir mokymo pažymėjimus. Jos neriboja laisvės teikti paslaugas arba įsisteigimo laisvės dėl to, kad sertifikatas išduotas kitoje valstybėje narėje.
9. Komisija gali įgyvendinimo aktais nustatyti 8 straipsnyje nurodyto pranešimo teikimo formatą. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 34 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
10. Įmonė, vieną iš 1 dalyje nurodytų užduočių pavedanti kitai įmonei, imasi pagrįstų priemonių, kad įsitikintų, jog ta kita įmonė turi būtinus sertifikatus 1 dalyje nurodytoms reikalaujamoms užduotims atlikti.
11. Jeigu pagal šį straipsnį nustatytomis pareigomis, susijusiomis su sertifikavimo ir mokymo užtikrinimu, tam tikrai valstybei narei dėl mažo jos gyventojų skaičiaus ir dėl atitinkamai nepakankamos tokio mokymo ir sertifikavimo paklausos būtų nustatyta neproporcinga našta, jų laikymąsi galima užtikrinti, jeigu bus pripažįstami kitose valstybėse narėse išduoti sertifikatai.

Šią dalį taikančios valstybės narės informuoja Komisiją, o Komisija informuoja kitas valstybes nares.
12. Šis straipsnis nekliudo valstybėms narėms sukurti papildomų sertifikavimo ir mokymo programų, susijusių su 1 dalyje nenurodyta įranga.

III SKYRIUS

NAUDOJIMO APRIBOJIMAI IR KONTROLĖ

11 straipsnis

Pateikimo rinkai ir pardavimo apribojimai

1. IV priede išvardytus produktus ir įrangą, įskaitant jų dalis, išskyrus karinę įrangą, draudžiama pateikti rinkai nuo tame priede nurodytų datų; atitinkamais atvejais

draudimas diferencijuojamas atsižvelgiant į šiuose produktuose ir įrangoje esančių dujų rūšį arba visuotinio atšilimo potencialą.

Produktai ir įranga, neteisėtai pateikti rinkai po pirmoje pastraipoje nurodytos datos, vėliau negali būti naudojami, tiekiami ar pateikiami kitiems asmenims Sąjungoje už atlygį ar nemokamai arba eksportuojami. Tokie produktai ir įranga gali būti laikomi arba transportuojami tik tam, kad būtų pašalinti ir iš jų prieš pašalinimą būtų surinktos dujos pagal 8 straipsnį.

Praėjus dvejiems metams nuo IV priede nustatytų konkrečių datų, tolesnis produktų ar įrangos, teisėtai pateiktų rinkai iki pirmoje pastraipoje nurodytos datos, tiekimas ar pateikimas kitai šaliai Sąjungoje už atlygį ar nemokamai leidžiamas tik tuo atveju, jei pateikiami įrodymai, kad produktas ar įranga buvo teisėtai pateikti rinkai iki tos dienos.

2. 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatytas draudimas netaikomas įrangai, kurios ekologinio projektavimo reikalavimuose, priimtuose pagal Direktyvą 2009/125/EB, nustatyta, kad dėl didesnio energijos vartojimo efektyvumo eksploatuojant tą įrangą per visą jos gyvavimo ciklą išmetamas CO₂ ekvivalento kiekis būtų mažesnis negu lygiavertės atitinkamus ekologinio projektavimo reikalavimus atitinkančios įrangos išmetamas CO₂ kiekis.
3. Be IV priedo 1 punkte nustatyto draudimo pateikti rinkai, draudžiama importuoti, pateikti rinkai, toliau tiekti ar teikti kitiems asmenims Sąjungoje už atlygį ar nemokamai pakartotinai neužpildomas I priede ir II priedo 1 skirsnyje išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų talpyklas arba jas eksportuoti tuščias arba visiškai ar iš dalies užpildytas. Tokios talpyklos gali būti laikomos arba transportuojamos tik tam, kad paskiau būtų pašalintos. Šis draudimas netaikomas talpykloms, skirtoms laboratorijų ar analizės reikmėms.

Ši dalis taikoma:

- (a) talpykloms, kurių negalima pakartotinai užpildyti, jei jos nėra pritaikytos tam tikslui (pakartotinai neužpildomos), ir
 - (b) talpykloms, kurios gali būti pakartotinai užpildomos, bet yra importuojamos arba pateikiamos rinkai, nenumatant jų grąžinimo pakartotinai užpildyti.
4. Išimtiniais atvejais Komisija, gavusi valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos pagrįstą prašymą ir atsižvelgdama į šio reglamento tikslus, gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais leidžiama ne ilgiau kaip ketverius metus taikyti laikiną išimtį, pagal kurią būtų leidžiama pateikti rinkai IV priede išvardytus produktus ir įrangą, įskaitant jų dalis, kuriuose yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų arba kurių veikimas nuo jų priklauso, jeigu įrodoma, kad:
 - (a) konkrečiam produktui ar įrangai arba konkrečios kategorijos produktams ar įrangai alternatyvų nėra arba jos negali būti naudojamos dėl techninių ar saugos priežasčių, arba
 - (b) dėl techniškai įgyvendinamų ir saugių alternatyvų naudojimo būtų patiriamos neproporcingos išlaidos.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 34 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5. Pirkti I priede arba II priedo 1 skirsnyje išvardytas fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas, tam, kad būtų sumontuojama, techniškai prižiūrima arba

remontuojama 5 straipsnio 2 dalies a–g punktuose nurodyta įranga, kurioje yra tų dujų arba kurios veikimas nuo jų priklauso, leidžiama tik toms įmonėms, kurios turi pagal 10 straipsnio 1 dalies a punktą reikalaujamą sertifikatą arba pagal 10 straipsnio 2 dalį reikalaujamą mokymo pažymėjimą, arba įmonėms, įdarbinusioms tokią sertifikatą ar mokymo pažymėjimą turinčius asmenis.

Šia dalimi neužkertamas kelias nesertifikuotoms įmonėms, kurios nevykdo tokios veiklos, surinkinėti, transportuoti ar pristatyti I priede ir II priedo 1 skirsnyje išvardytas fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas.

6. Nehermetiška įranga, kuri yra pripildyta I priede ir II priedo 1 skirsnyje išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, gali būti parduodama galutiniam naudotojui tik tuo atveju, jeigu pateikiama įrodymų, kad ją sumontuos pagal 10 straipsnį sertifikuota įmonė.

12 straipsnis

Ženklinimas ir informacija apie produktus bei įrangą

1. Toliau nurodyti produktai ir įranga, kuriuose yra I ir II prieduose išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų arba kurių veikimas nuo jų priklauso, gali būti pateikiami rinkai tik tuo atveju, jei jie yra paženklininti:
 - (a) šaldymo įranga;
 - (b) oro kondicionavimo įranga;
 - (c) šilumos siurbliai;
 - (d) gaisro gesinimo įranga;
 - (e) elektros skirstomieji įrenginiai;
 - (f) aerozolių balionėliai, kuriuose yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, įskaitant dozuojamuosius inhaliatorius;
 - (g) visos fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų talpyklos;
 - (h) tirpikliai, kurių pagrindas yra fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos;
 - (i) organiniai Rankino ciklai.
2. Produktai ar įranga, kuriems taikoma išimtis pagal 11 straipsnio 4 dalį, paženklinami atitinkamai ir nurodoma, kad tie produktai ar įranga gali būti naudojami tik tuo tikslu, kuriam pagal šį straipsnį buvo suteikta išimtis.
3. Etiketėje, kurios reikalaujama pagal 1 dalį, nurodoma tokia informacija:
 - (a) nuoroda, kad produkte arba įrangoje yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų arba kad jų veikimas priklauso nuo tų dujų;
 - (b) pramonėje įprastai naudojamas atitinkamų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų žymuo arba, jei tokio žymens nėra, cheminis pavadinimas;
 - (c) nuo 2017 m. sausio 1 d. – masės vienetais bei CO₂ ekvivalentu išreikštas produkte arba įrangoje esančių fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis arba fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, kuriam įranga yra skirta, ir tų dujų visuotinio atšilimo potencialas.

Ši informacija etiketėje nurodoma kai taikytina:

- (a) nuoroda, kad įranga, kurioje yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, yra hermetiška;
 - (b) nuoroda, kad elektros skirstomųjų įrenginių patikrintas nuotėkio srautas yra mažesnis nei 0,1 *proc.* per metus, kaip nurodyta gamintojo pateiktoje techninėje specifikacijoje.
4. Pagal 1 dalį reikalaujama etiketė turi būti aiškiai įskaitoma ir nenutrinama, ir ji tvirtinama:
- (a) šalia priežiūros angų, per kurias pildomos arba surenkamos fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos, arba
 - (b) ant tos produkto ar įrangos dalies, kurioje yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų.

Etiketė pateikiama valstybės narės, kurioje ja paženklinėti produktai ar įranga turi būti pateikti rinkai, valstybinėmis kalbomis.

5. Putos ir iš anksto sumaišyti polioliai, kuriuose yra I ir II prieduose išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, pateikiami rinkai tik jei etiketėje yra nurodytas fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų pavadinimas: įprastai pramonėje naudojamas žymuo arba, jei tokio žymens nėra, cheminis pavadinimas. Etiketėje aiškiai nurodoma, kad putose arba iš anksto sumaišytuose polioliuose yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų. Putų plokščių atveju ta informacija aiškiai ir nenutrinamai nurodoma ant plokščių.
6. Regeneruotos arba recirkuliuotos fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos ženklina nurodant, kad cheminė medžiaga buvo regeneruota ar recirkuliuota, taip pat pateikiama informacija apie partijos numerį ir regeneravimo ar recirkuliuavimo įrenginio pavadinimą ir adresą Sąjungoje.
7. I priede išvardytos fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos, kurios pateikiamos rinkai tam, kad būtų suardytos, ženklina nurodant, kad talpyklos turinį galima tik suardyti.
8. I priede išvardytos fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos, kurios skirtos tiesioginiam eksportui, ženklina nurodant, kad talpyklos turinį galima tik tiesiogiai eksportuoti.
9. I priede išvardytos fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos, kurios pateikiamos rinkai tam, kad būtų naudojamos karinėje įrangoje, ženklina nurodant, kad talpyklos turinį galima naudoti tik ta paskirtimi.
10. I ir II prieduose išvardytos fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos, kurios pateikiamos rinkai tam, kad būtų naudojamos puslaidininkinei medžiagai ėsdinti ar cheminio nusodinimo iš garų fazės kameroms valyti puslaidininkinių gamybos sektoriuje, ženklina nurodant, kad talpyklos turinį galima naudoti tik ta paskirtimi.
11. I priede išvardytos fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos, kurios pateikiamos rinkai tam, kad būtų naudojamos kaip žaliava, ženklina nurodant, kad talpyklos turinį galima naudoti tik kaip žaliavą.
12. I priede išvardytos fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos, kurios pateikiamos rinkai tam, kad būtų naudojamos gaminti dozuojamiesiems inhaliatoriams vaistiniams preparatams vartoti, ženklina nurodant, kad talpyklos turinį galima naudoti tik ta paskirtimi.

13. Hidrofluorangliavandenilių atveju 7–11 dalyse nurodytose etiketėse pateikiama nuoroda „netaikoma kvota pagal Reglamentą (ES) .../... [Leidinių biurui: įrašyti nuorodą į šį reglamentą]“.
Jei pirmoje pastraipoje ir 7–11 dalyse nurodyti ženklinimo reikalavimai netaikomi, hidrofluorangliavandeniliams taikomi kvotų reikalavimai pagal 16 straipsnio 1 dalį.
14. IV priedo 3, 8 punktuose, 18 punkto b ir c papunkčiuose, 19 ir 20 punktuose nurodytais atvejais produktas ženklinamas nurodant, kad jį galima naudoti tik tais atvejais, kai to reikalaujama pagal saugos standartą, ir tas standartas taip pat turi būti nurodytas. IV priedo 20 ir 22 punktuose nurodytu atveju produktas ženklinamas nurodant, kad produktą galima naudoti tik tada, kai to reikia medicinos reikmėms, ir tos reikmės taip pat turi būti nurodytos.
15. 3 ir 5 dalyse nurodyta informacija nurodoma atitinkamų produktų ir įrangos naudotojo vadovuose.
Produktų ir įrangos, kuriuose yra I ir II prieduose išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kurių visuotinio atšilimo potencialas yra 150 arba didesnis, atveju ta informacija taip pat nurodoma reklaminiuose aprašymuose.
16. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma 1 ir 4–14 dalyse nurodytų etikečių forma. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 34 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
17. Komisijai pagal 32 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiami 4–14 dalyse nustatyti ženklinimo reikalavimai, jeigu tai yra tinkama atsižvelgiant į komercinę ar technologinę plėtrą.

13 straipsnis

Naudojimo kontrolė

1. Sieros heksafluoridą draudžiama naudoti magnio liejimo slegiant technologijoje ir recirkuliuojant šia technologija išlietus magnio lydinius.
2. Sieros heksafluoridą draudžiama naudoti transporto priemonių padangoms užpildyti.
3. Nuo 2024 m. sausio 1 d. šaldymo įrangos remontui ar techninei priežiūrai draudžiama naudoti I priede išvardytas fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas, kurių visuotinio atšilimo potencialas yra ne mažesnis kaip 2 500.
Ši dalis netaikoma karinei įrangai arba įrangai, skirtai prietaisams, kurių paskirtis – šaldyti produktus iki žemesnės nei -50 °C temperatūros.
Iki 2030 m. sausio 1 d. pirmoje pastraipoje nurodytas draudimas netaikomas šioms šiltnamio efektą sukeliančių dujų kategorijoms:
 - (a) regeneruotoms I priede išvardytoms fluorintoms šiltnamio efektą sukeliančioms dujoms, kurių visuotinio atšilimo potencialas yra 2 500 arba didesnis, naudojamoms esamai šaldymo įrangai techniškai prižiūrėti, jeigu jos yra paženklintos pagal 12 straipsnio 6 dalį;
 - (b) recirkuliuotoms I priede išvardytoms fluorintoms šiltnamio efektą sukeliančioms dujoms, kurių visuotinio atšilimo potencialas yra 2 500 arba didesnis, naudojamoms esamos šaldymo įrangos techninei priežiūrai, jeigu tos dujos surinktos iš tokios įrangos. Tokias recirkuliuotas dujas gali naudoti tik ta

įmonė, kuri jas surinko vykdydama techninę priežiūrą, arba įmonė, kurios užsakymu jos vykdančios techninę priežiūrą buvo surinktos.

Pirmoje pastraipoje nurodytas draudimas netaikomas šaldymo įrangai, kuriai pagal 11 straipsnio 4 dalį buvo leista taikyti išimtį.

4. Nuo 2026 m. sausio 1 d. draudžiama naudoti desfluraną kaip inhaliacinį anestetiką, išskyrus atvejus, kai toks naudojimas yra griežtai būtinas ir dėl medicininių priežasčių negalima naudoti jokio kito anestetiko. Naudotojas valstybės narės kompetentingai institucijai ir Komisijai paprašius pateikia joms medicininio pagrindimo įrodymus.

IV SKYRIUS

RINKAI PATEIKIAMŲ HIDROFLUORANGLIAVANDENILIŲ GAMYBOS TVARKARAŠTIS IR KIEKIO MAŽINIMAS

14 straipsnis

Hydrofluorangliavandenilių gamyba

1. Hidrofluorangliavandenilius leidžiama gaminti, jei Komisija gamintojams suteikė gamybos teises, kaip nustatyta šiame straipsnyje.
2. Komisija, remdamasi pagal Reglamento (ES) Nr. 517/2014 19 straipsnį pateiktais duomenimis, įgyvendinimo aktais hidrofluorangliavandenilių gamintojams, kurie 2022 m. gamino hidrofluorangliavandenilius, pagal V priedą suteikia gamybos teises. Tokie įgyvendinimo aktai priimami pagal 34 straipsnio 2 dalį.
3. Valstybės narės kompetentingos institucijos prašymu Komisija įgyvendinimo aktais gali iš dalies pakeisti 2 dalyje nurodytus įgyvendinimo aktus, kad 2 dalyje nurodytiems gamintojams ar bet kurioms kitoms Sąjungoje įsisteigusioms įmonėms būtų suteiktos papildomos gamybos teisės, kartu laikantis Protokole nustatytų valstybės narės gamybos apribojimų. Tokie įgyvendinimo aktai priimami pagal 34 straipsnio 2 dalį.
4. Praėjus trejiems metams nuo 2 dalyje nurodytų įgyvendinimo aktų priėmimo ir vėliau kas trejus metus Komisija peržiūri ir prireikus iš dalies keičia šiuos įgyvendinimo aktus, atsižvelgdama į gamybos teisių pakeitimus pagal 15 straipsnį per ankstesnius trejus metus. Tokie įgyvendinimo aktai priimami pagal 34 straipsnio 2 dalį.

15 straipsnis

Gamybos teisių perdavimas ir patvirtinimas pramonės racionalizavimo tikslais

1. Pramonės racionalizavimo valstybėje narėje tikslais gamintojai gali perduoti visas gamybos teises arba jų dalį bet kuriai kitai tos valstybės narės įmonei, jei laikomasi Protokole nustatytų Šalių gamybos apribojimų. Komisija ir atitinkamos kompetentingos institucijos patvirtina perduodamas teises per Fluorintų dujų portalą.
2. Pramonės ryšių tarp valstybių narių racionalizavimo tikslu Komisija, susitarusi su valstybės narės, kurioje gamintojas vykdo atitinkamą gamybą, kompetentinga

institucija ir su valstybės narės, kurioje yra perteklinių gamybos teisių, kompetentinga institucija, Fluorintų dujų portale gali leisti tam gamintojui nustatytu kiekiu viršyti 14 straipsnio 2 dalyje nurodytą gamybą, atsižvelgdama į Protokole nustatytas sąlygas.

3. Komisija, susitarusi su valstybės narės, kurioje atitinkamas gamintojas vykdo gamybą, kompetentinga institucija ir suinteresuotosios trečiosios valstybės kompetentinga institucija, gali leisti gamintojui sujungti apskaičiuotuosius gamybos lygius, nurodytus 14 straipsnio 2 dalyje, su apskaičiuotuoju gamybos lygiu, kuris pagal Protokolą ir to gamintojo nacionalinius teisės aktus yra leidžiamas trečiojoje valstybėje-Šalyje, kad būtų racionalizuota gamyba trečiojoje valstybėje-Šalyje, jei dviejų gamintojų apskaičiuotųjų gamybos lygių suma neviršys gamybos teisių pagal Monrealio protokolą ir bus laikomasi visų atitinkamų nacionalinės teisės aktų.

16 straipsnis

Rinkai pateikiamų hidrofluorangliavandenilių kiekio mažinimas

1. Pateikti rinkai hidrofluorangliavandenilius leidžiama tik jei Komisija gamintojams ir importuotojams skyrė kvotas, kaip išdėstyta 17 straipsnyje.
Gamintojai ir importuotojai užtikrina, kad rinkai pateikiamų hidrofluorangliavandenilių kiekis neviršytų jų atitinkamos kvotos, kurią jie turėjo pateikimo rinkai metu.
2. 1 dalis netaikoma hidrofluorangliavandeniliams:
 - (a) kurie importuojami į Sąjungą, kad būtų suardyti;
 - (b) kuriuos gamintojas naudoja kaip žaliavą arba kuriuos gamintojas arba importuotojas tiesiogiai tiekia įmonėms, kad jie būtų naudojami kaip žaliava;
 - (c) kuriuos gamintojas arba importuotojas tiesiogiai tiekia įmonėms, ne produktuose ar įrangoje, tam, kad jie būtų eksportuoti iš Sąjungos, jeigu tie hidrofluorangliavandeniliai nėra po to, prieš juos eksportuojant, pateikiami kitai šaliai Sąjungoje;
 - (d) kuriuos gamintojas arba importuotojas tiesiogiai tiekia, kad jie būtų naudojami karinėje įrangoje;
 - (e) kuriuos gamintojas arba importuotojas tiesiogiai tiekia įmonei, naudojančiai juos puslaidininkinei medžiagai ęsdinti ar cheminio nusodinimo iš garų fazės kameroms valyti puslaidininkių gamybos sektoriuje.
3. Komisijai pagal 32 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiama 2 dalis ir remiantis Protokolo šalių priimtais sprendimais hidrofluorangliavandeniliams netaikomas 1 dalyje nustatytas kvotų reikalavimas.
4. Komisija, gavusi pagrįstą valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos prašymą ir atsižvelgdama į šio reglamento tikslus, išimtiniais atvejais gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais leistų ne ilgiau kaip ketverius metus taikyti išimtį, pagal kurią 1 dalyje nustatytas kvotos reikalavimas būtų netaikomas hidrofluorangliavandeniliams, skirtiems tam tikroms naudojimo reikmėms arba skirtiems naudoti konkrečių kategorijų produktuose ar įrangoje, jeigu prašyme įrodoma, kad:

- (a) toms konkrečioms naudojimo reikmėms, produktams ar įrangai alternatyvų nėra arba jos negali būti naudojamos dėl techninių ar saugos priežasčių ir
- (b) neįmanoma užtikrinti pakankamo hidrofluorangliavandenilių kiekio tiekimo nepatiriant neproporcingų išlaidų.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 34 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

- 5. Laikoma, kad gamybos metu išmetami hidrofluorangliavandeniliai pateikiami rinkai tais metais, kuriais jie išmetami.
- 6. Šis straipsnis ir 17, 20–29 bei 31 straipsniai taip pat taikomi hidrofluorangliavandeniliams, esantiems iš anksto sumaišytuose polioliuose.

17 straipsnis

Hidrofluorangliavandenilių pamatinių verčių nustatymas ir pateikimo rinkai kvotų paskirstymas

- 1. Ne vėliau kaip [*LB: įrašykite šio reglamento taikymo pradžios metus*] spalio 31 d. ir po to kas trejus metus Komisija pagal VII priedą nustato hidrofluorangliavandenilių pateikimo rinkai pamatinės vertės gamintojams ir importuotojams.

Tas pamatinės vertės visiems importuotojams ir gamintojams, kurie per pastaruosius trejus metus importavo arba gamino hidrofluorangliavandenilius, Komisija nustato įgyvendinimo aktu, kuriuo nustatomos pamatinės vertės visiems importuotojams ir gamintojams. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 34 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

- 2. Importuotojas arba gamintojas gali pranešti Komisijai apie su šiuo straipsniu susijusios savo verslo dalies nuolatinį perėmimą arba įsigijimą, dėl kurio pasikeičia jam ir teisių perėmėjui nustatytos pamatinės vertės.

Šiuo tikslu Komisija gali paprašyti pateikti atitinkamus dokumentus. Pakoreguotos pamatinės vertės pateikiamos Fluorintų dujų portale.

- 3. Ne vėliau kaip [*LB: įrašykite šio reglamento taikymo pradžios metus*] balandžio 1 d. ir po to kas trejus metus gamintojai ir importuotojai per Fluorintų dujų portalą gali pateikti deklaraciją dėl kvotų gavimo iš VIII priede nurodyto rezervo.

- 4. Ne vėliau kaip [*LB: įrašykite šio reglamento taikymo pradžios metus*] gruodžio 31 d. ir po to kiekvienais metais Komisija pagal VIII priedą kiekvienam importuotojui ir gamintojui paskirsto hidrofluorangliavandenilių pateikimo rinkai kvotas. Apie kvotas importuotojams ir gamintojams pranešama per Fluorintų dujų portalą.

- 5. Kvotos skiriamos tik sumokėjus mokestį, lygų trims eurams už kiekvieną skirtinos kvotos toną CO₂ ekvivalento. Per Fluorintų dujų portalą importuotojams ir gamintojams pranešama apie visą sumą, mokėtiną už apskaičiuotą didžiausią kitiems kalendoriniams metams skirtą kvotą, ir mokėjimo terminą. Komisija įgyvendinimo aktais gali nustatyti mokėtiną sumą mokėjimo sąlygas ir išsamią mokėjimo tvarką. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 34 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Importuotojai ir gamintojai gali mokėti tik už dalį jiems siūlomos apskaičiuotos didžiausios kvotos. Tokiu atveju šiems importuotojams ir gamintojams skiriama kvota, atitinkanti iki nustatyto termino sumokėtą sumą.

Komisija nemokamai perskirsto kvotą, už kurią nesumokėta iki nustatyto termino, tik tiems importuotojams ir gamintojams, kurie sumokėjo visą sumą, mokėtiną už pirmoje pastraipoje nurodytą apskaičiuotą jiems paskirtą didžiausią kvotą, ir kurie pateikė 3 dalyje nurodytą deklaraciją. Šis paskirstymas atliekamas remiantis kiekvienam importuotojui ar gamintojui tenkančia apskaičiuotos didžiausios kvotos, kuri tiems importuotojams ir gamintojams buvo pasiūlyta ir kurią jie visiškai apmokėjo, dalimi.

Ypatingais atvejais, jei paskirstymo laikotarpiu kiltų įgyvendinimo sunkumų, Komisijai leidžiama paskirstyti ne visą VII priede nurodytą didžiausią kiekį arba skirti papildomų kvotų.

6. Komisijai pagal 32 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiama 5 dalis, kiek tai susiję su už skirtas kvotas mokėtinomis sumomis ir likusių kvotų paskirstymo mechanizmu, kai tai būtina siekiant užkirsti kelią dideliems hidrofluorangliavandenilių rinkos sutrikimams arba kai mechanizmas neatitinka savo paskirties ir turi nepageidaujamą ar nenumatytą poveikį.
7. Pajamos, gautos iš kvotų paskirstymo sumos, sudaro išorės asignuotąsias pajamas pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 21 straipsnio 5 dalį. Tos pajamos skiriamos programai LIFE ir daugiamečių finansinės programos 7 išlaidų kategorijai (Europos viešasis administravimas), kad būtų padengtos išorės personalo, dirbančio kvotų paskirstymo valdymo, IT paslaugų ir licencijavimo sistemų valdymo srityje, išlaidos, patirtos siekiant įgyvendinti šį reglamentą ir užtikrinti, kad būtų laikomasi Protokolo. Visos pajamos, likusios padengus šias išlaidas, įtraukiamos į Sąjungos bendrąjį biudžetą.

18 straipsnis

Registracijos ir paskirstomų kvotų gavimo sąlygos

1. Kvotos paskirstomos tik tiems gamintojams arba importuotojams, kurie yra įsisteigę Sąjungoje arba yra įgalioję vienintelį Sąjungoje įsisteigusį atstovą, prisiimančią visą atsakomybę už šio reglamento laikymąsi. Vienintelis atstovas gali būti tas pats, kaip įgaliotasis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006⁴³ 8 straipsnį.
2. Pateikti 17 straipsnio 3 dalyje nurodytą deklaraciją arba tuo pagrindu gauti pagal 17 straipsnio 4 dalį skiriamas kvotas leidžiama tik importuotojams ir gamintojams, turintiems prekybos cheminėmis medžiagomis veiklos patirties trejus metus iš eilės iki kvotų paskirstymo laikotarpio. Komisijai paprašius, importuotojai ir gamintojai pateikia tai patvirtinančius įrodymus.
3. Kad galėtų užsiregistruoti Fluorintų dujų portale, importuotojai ir gamintojai nurodo fizinį adresą, kuriuo yra įsikūrusi bendrovė ir iš kur ji vykdo veiklą. Tuo pačiu fiziniu adresu registruojama tik viena įmonė.

Teikiant kvotos deklaraciją pagal 17 straipsnio 3 dalį ir gaunant kvotą pagal 17 straipsnio 4 dalį, taip pat nustatant pamatines vertes pagal 17 straipsnio 1 dalį, visos įmonės, kurių tikrasis savininkas yra tas pats, laikomos viena įmone. Tik ta viena

⁴³ 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).

įmonė, kuri registre užregistruota pirma, išskyrus atvejus, kai tikrasis savininkas nurodo kitaip, turi teisę į pamatinę vertę pagal 17 straipsnio 1 dalį ir kvotą pagal 17 straipsnio 4 dalį.

19 straipsnis

Išankstinis įrangos pripildymas hidrofluorangliavandenilių

1. Šaldymo, oro kondicionavimo ir šilumos siurblių įranga, kuri yra pripildyta hidrofluorangliavandenilių, nėra pateikiama rinkai, nebent hidrofluorangliavandeniliai, kurių yra pripildyta įranga, yra įskaičiuoti pagal šiame skyriuje nurodytą kvotų sistemą.
2. Įrangos gamintojai ir importuotojai, pateikdami rinkai 1 dalyje nurodytą iš anksto užpildytą įrangą, užtikrina, kad atitiktis 1 daliai būtų visapusiškai dokumentuota ir parengia atitinkamą atitikties deklaraciją.
Parengdami atitikties deklaraciją įrangos gamintojai ir importuotojai prisiima atsakomybę už šios ir 1 dalies laikymąsi.
Įrangos gamintojai ir importuotojai saugo šiuos dokumentus ir atitikties deklaraciją ne trumpiau kaip penkerius metus nuo tos įrangos pateikimo rinkai ir paprašius pateikia juos valstybių narių kompetentingoms institucijoms ir Komisijai.
3. Jei 1 dalyje nurodytoje įrangoje esantys hidrofluorangliavandeniliai nebuvo pateikti rinkai prieš užpildant įrangą, tos įrangos importuotojai užtikrina, kad ne vėliau kaip [LB: *įrašykite šio reglamento taikymo pradžios metus*] balandžio 30 d. ir po to kiekvienais metais Fluorintų dujų portale užregistruotas nepriklausomas auditorius patvirtina ankstesnių kalendorinių metų dokumentų tikslumą, atitikties deklaraciją ir ataskaitos teisingumą.
Nepriklausomas auditorius turi būti:
 - (a) akredituotas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB⁴⁴ arba
 - (b) akredituotas tikrinti finansines ataskaitas pagal atitinkamos valstybės narės teisės aktus.
4. Komisija įgyvendinimo aktais nustato išsamią tvarką, susijusią su 2 dalyje nurodyta atitikties deklaracija, nepriklausomo auditoriaus atliekamu tikrinimu ir tikrintojų akreditavimu. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 34 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
5. Ne Sąjungoje įsisteigę 1 dalyje nurodytos įrangos importuotojai įgalioja vienintelį atstovą, įsisteigusį Sąjungoje, kuris prisiima visą atsakomybę už šio reglamento laikymąsi. Vienintelis atstovas gali būti tas pats, kaip įgaliotasis pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 8 straipsnį.
6. Šis straipsnis netaikomas įmonėms, kurios 1 dalyje nurodytoje įrangoje per metus rinkai pateikia mažiau hidrofluorangliavandenilių nei 100 tonų CO₂ ekvivalento.

⁴⁴ 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

Fluorintų dujų portalas

1. Komisija sukuria elektroninę kvotų sistemos valdymo, importo ir eksporto licencijavimo ir ataskaitų teikimo sistemą (toliau – Fluorintų dujų portalas) ir užtikrina jos veikimą.
2. Komisija užtikrina Fluorintų dujų portalo ir Europos Sąjungos muitinės vieno langelio aplinkos sujungimą per Europos Sąjungos muitinės vieno langelio sertifikatų mainų sistemą, sukurtą Reglamentu (ES) .../... *[įrašyti visą nuorodą, kai tas reglamentas bus priimtas]*.
3. Valstybės narės užtikrina, kad jų nacionalinės muitinės vieno langelio aplinkos būtų sujungtos su Europos Sąjungos muitinės vieno langelio sertifikatų mainų sistema, kad būtų galima keistis informacija su Fluorintų dujų portalu.
4. Prieš importuodamos ar eksportuodamos fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas ir produktus bei įrangą, kuriuose yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų arba kurių veikimas nuo jų priklauso, įmonės turi turėti galiojančią registraciją Fluorintų dujų portale, išskyrus laikinojo saugojimo atvejus ir toliau nurodytus veiksmus:
 - (a) pateikti deklaraciją pagal 17 straipsnio 3 dalį;
 - (b) gauti hidrofluorangliavandenilių pateikimo rinkai kvotą pagal 17 straipsnio 4 dalį arba perleisti kvotą ar gauti perleistą kvotą pagal 21 straipsnio 1 dalį, arba suteikti ar gauti leidimą naudoti kvotą pagal 21 straipsnio 2 dalį, arba perduoti tą leidimą naudoti kvotą pagal 21 straipsnio 3 dalį;
 - (c) tiekti ar gauti hidrofluorangliavandenilius 16 straipsnio 2 dalies a–e punktuose išvardytais tikslais;
 - (d) vykdyti veiklą, dėl kurios reikia teikti ataskaitas pagal 26 straipsnį;
 - (e) gauti gamybos teises pagal 14 straipsnį ir perduoti ar gauti 15 straipsnyje nurodytas gamybos teises ir leidimą jomis naudotis;
 - (f) tikrinti 19 straipsnio 3 dalyje ir 26 straipsnio 8 dalyje nurodytas ataskaitas.Registracija galioja tik tada, kai Komisija ją patvirtina, ir tol, kol jos nesustabdo ar neatšaukia Komisija arba kol jos nepanaikina įmonė.
5. Galiojanti registracija Fluorintų dujų portale importo arba eksporto metu yra licencija, kurios reikalaujama pagal 22 straipsnį.
6. Komisija, kiek tai būtina, įgyvendinimo aktais užtikrina sklandų Fluorintų dujų portalo veikimą. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 34 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
7. Valstybių narių kompetentingos institucijos, įskaitant muitines, turi prieigą prie Fluorintų dujų portalo, kad galėtų įgyvendinti atitinkamus reikalavimus ir vykdyti kontrolę. Muitinių prieiga prie Fluorintų dujų portalo užtikrinama naudojantis Europos Sąjungos muitinės vieno langelio aplinka.

Komisija ir valstybių narių kompetentingos institucijos užtikrina į Fluorintų dujų portalą įtrauktų duomenų konfidencialumą.

8. Visi importuotojų ir gamintojų prašymai leisti jiems patiems pataisyti Fluorintų dujų portale įrašytą informaciją apie 21 straipsnio 1 dalyje nurodytą kvotos perleidimą, 21 straipsnio 2 dalyje nurodytus leidimus naudotis kvotomis arba 21 straipsnio 3 dalyje nurodytų leidimų suteikimą nepagrįstai nedelsiant ir ne vėliau kaip iki metų, einančių po metų, kuriais užregistruotas kvotos perleidimas arba leidimas naudoti kvotą, kovo 31 d. perduodami Komisijai, gavus visų sandoryje dalyvaujančių įmonių sutikimą, ir turi būti pagrįsti įrodymais, patvirtinančiais, kad tai susiję su korektūros klaida.

Nepaisant pirmoje pastraipoje nustatytų sąlygų, prašymai ištaisyti duomenis, kurie daro neigiamą poveikį kitų importuotojų ir gamintojų, nedalyvaujančių pagrindiniame sandoryje, teisėms, atmetami.

21 straipsnis

Kvotų perdavimas ir leidimas naudoti kvotas pateikiant rinkai importuotoje įrangoje esančius hidrofluorangliavandenilius

1. Bet kuris gamintojas ar importuotojas, kuriam pagal 17 straipsnio 1 dalį nustatyta pamatinė vertė, remdamasis 17 straipsnio 4 dalimi, Fluorintų dujų portale gali visą jam skirtos kvotos kiekį ar bet kokią jo dalį perduoti kitam Sąjungoje įsisteigusiam gamintojui ar importuotojui arba kitam gamintojui ar importuotojui, kuriam Sąjungoje atstovauja 18 straipsnio 1 dalyje nurodytas vienintelis atstovas.

Pirmoje pastraipoje nurodyta perduota kvota antrą kartą neperduodama.

2. Bet kuris gamintojas ar importuotojas, kuriam pagal 17 straipsnio 1 dalį nustatyta pamatinė vertė, gali leisti Fluorintų dujų portale Sąjungos įmonei arba 19 straipsnio 5 dalyje nurodyto vienintelio atstovo Sąjungoje atstovaujama įmonei naudoti visą jo kvotą arba jos dalį 19 straipsnyje nurodytai iš anksto užpildytai įrangai importuoti.

Laikoma, kad leidimą suteikiantis gamintojas ar importuotojas pateikia rinkai atitinkamus hidrofluorangliavandenilių kiekius leidimo suteikimo metu.

3. Bet kuri leidimą gavusi įmonė tą leidimą naudoti kvotą, gautą pagal 2 dalį, Fluorintų dujų portale gali perduoti įmonei 19 straipsnyje nurodytai iš anksto užpildytai įrangai importuoti. Perduotas leidimas negali būti perduodamas antrą kartą.
4. Kvotų perdavimas, leidimai naudoti kvotas ir leidimų perdavimas per Fluorintų dujų portalą galioja tik tuo atveju, jei gaunančioji įmonė juos priima per Fluorintų dujų portalą.

V SKYRIUS

PREKYBA

22 straipsnis

Importas ir eksportas

Fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir produktų bei įrangos, kuriuose yra šių dujų arba kurių veikimas nuo jų priklauso, importui ir eksportui, išskyrus laikinojo saugojimo atvejus, reikia muitinei pateikti galiojančią licenciją pagal 20 straipsnio 4 dalį.

Į Sąjungą importuojamos fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos laikomos pirminėmis dujomis.

Prekybos kontrolė

1. Muitinės ir rinkos priežiūros institucijos užtikrina, kad būtų taikomi šiame reglamente importui ir eksportui nustatyti draudimai ir kiti apribojimai.
2. Išleidimo į laisvą apyvartą tikslais muitinės deklaracijoje nurodytas importuotojas yra įmonė, turinti kvotą arba leidimus naudoti kvotą, kaip reikalaujama pagal šį reglamentą, ir įregistruota Fluorintų dujų portale pagal 20 straipsnį.

Importo, išskyrus išleidimą į laisvą apyvartą, tikslais muitinės deklaracijoje nurodytas deklarantas yra pagal 20 straipsnį Fluorintų dujų portale įregistruota įmonė.

Eksporto tikslais muitinės deklaracijoje nurodytas eksportuotojas yra pagal 20 straipsnį Fluorintų dujų portale įregistruota įmonė.
3. Importuojant fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas ir produktus bei įrangą, kuriuose yra tų dujų arba kurių veikimas nuo jų priklauso, importuotojas arba, jei jo nėra, deklarantas, nurodytas muitinės deklaracijoje arba laikinojo saugojimo deklaracijoje, o eksporto atveju – muitinės deklaracijoje nurodytas eksportuotojas, kai aktualu, deklaracijoje pateikia muitinei šią informaciją:
 - (a) registracijos Fluorintų dujų portale identifikacinį numerį;
 - (b) Ekonominių operacijų vykdytojo registravimo ir identifikavimo (EORI) kodą;
 - (c) grynąją pilstomų dujų ir dujų, pripildytų į produktus ir įrangą, masę;
 - (d) prekės kodą, pagal kurį prekės klasifikuojamos;
 - (e) pilstomų dujų ir produktuose ar įrangoje bei jų dalyse esančių dujų tonas CO₂ ekvivalento.
4. Muitinė visų pirma patikrina, ar išleidimo į laisvą apyvartą atvejais muitinės deklaracijoje nurodytas importuotojas, prieš išleisdamas prekes į laisvą apyvartą, turi kvotą arba leidimą naudoti kvotą, kaip reikalaujama pagal šį reglamentą. Muitinė taip pat užtikrina, ar importo atveju muitinės deklaracijoje nurodytas importuotojas arba, jei jo nėra, deklarantas, o eksporto atveju – muitinės deklaracijoje nurodytas eksportuotojas yra užregistruotas Fluorintų dujų portale pagal 20 straipsnį.
5. Atitinkamai atvejais muitinė per Europos Sąjungos muitinės vieno langelio aplinką Fluorintų dujų portalui perduoda informaciją apie prekių muitinį įforminimą.
6. I priede ir II priedo 1 skirsnyje išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų pakartotinai užpildomose talpyklose importuotojai, pateikdami muitinės deklaraciją, susijusią su išleidimu į laisvą apyvartą, pateikia muitinei atitikties deklaraciją, įskaitant įrodymus, patvirtinančius taikomą talpyklos grąžinimo pakartotinio užpildymo tikslais tvarką.
7. Fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų importuotojai, pateikdami muitinės deklaraciją, susijusią su išleidimu į laisvą apyvartą Sąjungoje, pateikia muitinei 4 straipsnio 5 dalyje nurodytus įrodymus.
8. Atitikties deklaracija ir 19 straipsnio 2 dalyje nurodyti dokumentai pateikiami muitinei tuo metu, kai pateikiama muitinės deklaracija, susijusi su išleidimu į laisvą apyvartą Sąjungoje.

9. Muitinės, atlikdamos rizikos analize grindžiamą tikrinimą pagal Muitinės rizikos valdymo sistemą ir Reglamento (ES) Nr. 952/2013 46 straipsnį, patikrina, ar laikomasi šiame reglamente nustatytų importo ir eksporto taisyklių. Rizikos analizėje visų pirma atsižvelgiama į visą turimą informaciją apie neteisėtos prekybos fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis tikimybę ir atitinkamos įmonės atitikties istoriją.
10. Remdamasi rizikos analize, atlikdama dujų ir produktų, kuriems taikomas šis reglamentas, fizinį muitinį tikrinimą, importo ir eksporto atveju muitinė visų pirma patikrina:
- (a) ar pateiktos prekės atitinka licencijoje ir muitinės deklaracijoje aprašytas prekes;
 - (b) ar pateiktam produktui ar įrangai netaikomi 11 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodyti apribojimai;
 - (c) ar prieš išleidžiant prekes į laisvą apyvartą jos yra tinkamai paženklintos pagal 12 straipsnį.

Importuotojas arba, jei jo nėra, deklarantas arba eksportuotojas pateikia muitinei savo licenciją atliekant tikrinimą pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 15 straipsnį.

11. Muitinė arba rinkos priežiūros institucijos imasi visų būtinų priemonių, kad užkirstų kelią bandymams importuoti ar eksportuoti medžiagas ir gaminius, kuriems taikomas šis reglamentas ir kurių dar nebuvo leista įvežti ar išvežti iš teritorijos.
12. Pagal Reglamento (ES) 952/2013 197 ir 198 straipsnius muitinė konfiskuoja arba areštuoja pagal šį reglamentą draudžiamas šalinti pakartotinai neužpildomas talpyklas. Rinkos priežiūros institucijos taip pat pašalina arba atšaukia iš rinkos tokias talpyklas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1020⁴⁵ 16 straipsnį.

Dėl kitų medžiagų, produktų ir įrangos, kuriems taikomas šis reglamentas, gali būti imamasi alternatyvių priemonių, kad būtų užkirstas kelias neteisėtam importui, tolesniam tiekimui ar eksportui, visų pirma tais atvejais, kai pilstomi arba į produktus ir įrangą pripildyti hidrofluorangliavandeniliai pateikiami rinkai pažeidžiant šiame reglamente nustatytus kvotų ir leidimų reikalavimus.

Draudžiama reeksportuoti šio reglamento reikalavimų neatitinkančias dujas ir produktus bei įrangą.

13. Valstybių narių muitinės paskiria arba patvirtina muitinės įstaigas ar kitas vietas ir pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 135 ir 267 straipsnius nurodo maršrutą į tas įstaigas ir vietas, per kurias muitinei pateikiamos I priede išvardytos fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos ir 19 straipsnyje nurodyti produktai bei įranga, jų įvežimo į Sąjungos muitų teritoriją arba išvežimo iš jos metu. Tos muitinės įstaigos ar vietos turi turėti pakankamai priemonių, kad galėtų atlikti atitinkamus fizinius rizikos analize grindžiamus patikrinimus, ir išmanyti apie klausimus, susijusius su neteisėtos veiklos prevencija pagal šį reglamentą.

⁴⁵ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1020 dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2004/42/EB ir reglamentai (EB) Nr. 765/2008 ir (ES) Nr. 305/2011 (OL L 169, 2019 6 25, p. 1).

Dujų ir produktų bei įrangos, kuriems taikomas šis reglamentas, tranzito procedūrą leidžiama pradėti arba užbaigti tik pirmoje pastraipoje nurodytoms paskirtoms arba patvirtintoms vietoms ir muitinės įstaigoms.

24 straipsnis

Neteisėtos prekybos stebėsenos priemonės

Komisijai pagal 32 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant papildomas priemones, be nustatytųjų šiame reglamente, skirtas fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir produktų bei įrangos, kuriuose yra tų dujų arba kurių veikimas priklauso nuo dujų, kurioms įforminta laikinojo saugojimo arba muitinės procedūra, įskaitant muitinio sandėliavimo ar laisvosios zonos procedūrą, arba tranzitu per Sąjungos muitų teritoriją gabenamų medžiagų, stebėsenai, remiantis galimos neteisėtos prekybos rizikos, susijusios su tokiu judėjimu, vertinimu, įskaitant rinkai pateiktų dujų atsekamumo metodikas, atsižvelgiant į tokių priemonių naudą aplinkai ir socialinį bei ekonominį poveikį.

25 straipsnis

Prekyba su valstybėmis arba regioninėmis ekonominės integracijos organizacijomis ir su teritorijomis, kurioms netaikomas Protokolas

1. Nuo 2028 m. sausio 1 d. draudžiama importuoti ir eksportuoti hidrofluorangliavandenilius ir produktus bei įrangą, kuriuose yra hidrofluorangliavandenilių arba kurių veikimas priklauso nuo tų dujų, iš bet kurios valstybės ar regioninės ekonominės integracijos organizacijos, kuri nesutiko būti saistoma toms dujoms taikomų Protokolo nuostatų.
2. Komisijai pagal 32 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nuostatomis, kuriomis nustatomos taisyklės, taikomos iš bet kurios valstybės ar regioninės ekonominės integracijos organizacijos, kuriai taikoma 1 dalis, importuojamiems ir į jas eksportuojamiems produktams ir įrangai, kurie buvo pagaminti naudojant hidrofluorangliavandenilius, tačiau kuriuose nėra dujų, kurios gali būti aiškiai nustatytos kaip hidrofluorangliavandeniliai, taip pat tokių produktų ir įrangos identifikavimo taisyklės. Priimdama tuos deleguotuosius aktus, Komisija atsižvelgia į atitinkamus Protokolo šalių priimtus sprendimus ir, kiek tai susiję su tokių produktų ir įrangos identifikavimo taisyklėmis, periodiškai teikia Protokolo šalims technines rekomendacijas.
3. Nukrypdama nuo 1 dalies, Komisija gali įgyvendinimo aktais leisti prekiauti hidrofluorangliavandeniliais ir įranga, kurioje yra hidrofluorangliavandenilių arba kurios veikimas nuo jų priklauso, arba kurie pagaminti naudojant vieną ar daugiau tokių dujų, su valstybe ar regionine ekonominės integracijos organizacija, kuriai taikoma 1 dalis, jeigu, vadovaujantis Protokolo 4 straipsnio 8 dalimi, Protokolo šalių susitikime nustatoma, jog valstybė arba regioninė ekonominės integracijos organizacija visapusiškai laikosi Protokolo ir pateikė Protokolo 7 straipsnyje išvardytus reikiamus duomenis. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 34 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
4. Atsižvelgiant į bet kurį pagal antrą pastraipą priimtą sprendimą, 1 dalis taikoma kiekvienai teritorijai, kuriai netaikomas Protokolas, taip pat kaip tokie sprendimai taikomi bet kuriai valstybei arba regioninei ekonominės integracijos organizacijai, kuriai taikoma 1 dalis.

5. Jei teritorijos, kurioms netaikomas Protokolas, institucijos visapusiškai laikosi Protokolo ir pateikė Protokolo 7 straipsnyje išvardytus reikiamus duomenis, Komisija gali įgyvendinimo aktais nuspręsti, kad toje teritorijoje netaikomos kai kurios arba visos šio straipsnio 1 dalies nuostatos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 34 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

VI SKYRIUS

DUOMENŲ APIE IŠMETAMĄ KIEKĮ TEIKIMAS IR RINKIMAS

26 straipsnis

Įmonių ataskaitų teikimas

1. Ne vėliau kaip [LB: *įrašykite šio reglamento taikymo pradžios metus*] kovo 31 d. ir po to kiekvienais metais kiekvienas gamintojas, importuotojas ir eksportuotojas, kuris ankstesniais kalendoriniais metais pagamino, importavo ar eksportavo hidrofluorangliavandenilius arba viršijo vieną metrinę toną arba 100 tonų CO₂ ekvivalento kitų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, pateikia Komisijai IX priede nurodytus tų kalendorinių metų duomenis apie kiekvieną iš tų cheminių medžiagų. Ši dalis taip pat taikoma visoms įmonėms, kurios gauna kvotą pagal 21 straipsnio 1 dalį.
Ne vėliau kaip [LB: *įrašykite šio reglamento taikymo pradžios metus*] kovo 31 d. ir po to kiekvienais metais kiekvienas importuotojas arba gamintojas, kuriam paskirta kvota pagal 17 straipsnio 4 dalį arba kuris gavo kvotas pagal 21 straipsnio 1 dalį, tačiau per ankstesnius kalendorinius metus rinkai nepateikė jokie hidrofluorangliavandenilių kiekio, pateikia duomenis Komisijai pateikdamas „nulinę ataskaitą“.
2. Ne vėliau kaip [LB: *įrašykite šio reglamento taikymo pradžios metus*] kovo 31 d. ir po to kiekvienais metais kiekviena įmonė, kuri ankstesniais kalendoriniais metais suardė hidrofluorangliavandenilius arba viršijo vieną metrinę toną arba 100 tonų CO₂ ekvivalento kitų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, pateikia Komisijai IX priede nurodytus tų kalendorinių metų duomenis apie kiekvieną iš tų cheminių medžiagų.
3. Ne vėliau kaip [LB: *įrašykite šio reglamento taikymo pradžios metus*] kovo 31 d. kiekviena įmonė, ankstesniais kalendoriniais metais kaip žaliavą panaudojusi 1 000 tonų CO₂ ekvivalento ar daugiau I priede išvardytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, Komisijai praneša IX priede nurodytus tų kalendorinių metų duomenis apie kiekvieną iš tų cheminių medžiagų.
4. Ne vėliau kaip [LB: *įrašykite šio reglamento taikymo pradžios metus*] kovo 31 d. kiekviena įmonė, ankstesniais kalendoriniais metais rinkai pateikusi 100 tonų CO₂ ekvivalento ar daugiau hidrofluorangliavandenilių arba 500 tonų CO₂ ekvivalento ar daugiau kitų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kurių yra produktuose ar įrangoje, Komisijai praneša IX priede nurodytus tų kalendorinių metų duomenis apie kiekvieną iš tų cheminių medžiagų.
5. Ne vėliau kaip [LB: *įrašykite šio reglamento taikymo pradžios metus*] kovo 31 d. kiekviena įmonė, kuri gavo bet kokią 16 straipsnio 2 dalyje nurodytą

hidrofluorangliavandenilių kiekį, pateikia Komisijai IX priede nurodytus tų kalendorinių metų duomenis apie kiekvieną iš tų cheminių medžiagų.

Ne vėliau kaip [LB: *įrašykite šio reglamento taikymo pradžios metus*] kovo 31 d. ir po to kiekvienais metais kiekvienas gamintojas ar importuotojas, kuris rinkai pateikė hidrofluorangliavandenilius, skirtus gaminti dozuojamiesiems inhaliatoriams vaistiniams preparatams vartoti, pateikia Komisijai IX priede nurodytus duomenis. Tokių dozuojamųjų inhaliatorių gamintojai pateikia Komisijai IX priede nurodytus duomenis apie gautus hidrofluorangliavandenilius.

6. Ne vėliau kaip [LB: *įrašykite šio reglamento taikymo pradžios metus*] kovo 31 d. ir po to kiekvienais metais kiekviena įmonė, kuri regeneravo kiekius, viršijusius 1 metrinę toną arba 100 tonų CO₂ ekvivalento fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, pateikia Komisijai IX priede nurodytus tų kalendorinių metų duomenis apie kiekvieną iš tų cheminių medžiagų.
7. Ne vėliau kaip [LB: *įrašykite šio reglamento taikymo pradžios metus*] balandžio 30 d. kiekvienas įrangos importuotojas, kuris pateikė rinkai iš anksto užpildytą įrangą, kaip nurodyta 19 straipsnyje, kurioje yra bent 1 000 tonų CO₂ ekvivalento hidrofluorangliavandenilių ir jei tie hidrofluorangliavandeniliai nebuvo pateikti rinkai prieš užpildant įrangą, pateikia Komisijai patikrinimo ataskaitą, paskelbtą pagal 19 straipsnio 3 dalį.
8. Ne vėliau kaip [LB: *įrašykite šio reglamento taikymo pradžios metus*] balandžio 30 d. ir po to kiekvienais metais kiekviena įmonė, kuri pagal 1 dalį teikia ataskaitą dėl ankstesniais kalendoriniais metais rinkai pateiktų 1 000 tonų CO₂ ekvivalento ar daugiau hidrofluorangliavandenilių, papildomai užtikrina, kad jos ataskaitos teisingumą tinkamu užtikrinimo lygiu patvirtintų nepriklausomas auditorius. Auditorius turi būti užregistruotas Fluorintų dujų portale ir:
 - (a) akredituotas pagal Direktyvą 2003/87/EB arba
 - (b) akredituotas tikrinti finansines ataskaitas pagal atitinkamos valstybės narės teisės aktus.

16 straipsnio 2 dalies c punkte nurodyti sandoriai tikrinami neatsižvelgiant į su jais susijusius kiekius.

Komisija gali prašyti įmonės užtikrinti, kad nepriklausomas auditorius, neatsižvelgiant į susijusį kiekį, tinkamu užtikrinimo lygiu patvirtintų jos ataskaitos teisingumą, jei to reikia, kad būtų patvirtinta, jog ji laikosi šiame reglamente nustatytų taisyklių.

Komisija įgyvendinimo aktais gali nustatyti ataskaitų tikrinimo ir tikrintojų akreditavimo reikalavimus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 34 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

9. Visos šiame straipsnyje nurodytos ataskaitos teikiamos ir patikrinimas atliekamas per Fluorintų dujų portalą.

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma šiame straipsnyje nurodytų ataskaitų teikimo forma. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 34 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Duomenų apie išmetamą dujų kiekį rinkimas

Valstybės narės nustato atitinkamiems šiame reglamente nurodytiems sektoriams taikomas ataskaitų teikimo sistemas, siekdamos gauti duomenų apie išmetamą dujų kiekį.

Valstybės narės, kai tinkama, sudaro sąlygas registruoti pagal 7 straipsnį surinktą informaciją per centralizuotą elektroninę sistemą.

VII SKYRIUS

VYKDYMO UŽTIKRINIMAS

Bendradarbiavimas ir keitimasis informacija

1. Siekdamos užtikrinti šio reglamento laikymąsi, valstybių narių kompetentingos institucijos, įskaitant muitines, rinkos priežiūros institucijas, aplinkos apsaugos institucijas ir kitas tikrinimo funkcijas atliekančias institucijas, bendradarbiauja tarpusavyje, su kitų valstybių narių kompetentingomis institucijomis, su Komisija ir, jei būtina, su trečiųjų šalių administracinėmis institucijomis.

Kai reikia bendradarbiauti su muitine siekiant užtikrinti tinkamą muitinės rizikos valdymo sistemos įgyvendinimą, kompetentingos institucijos teikia muitinei visą būtiną informaciją pagal Reglamento (ES) 952/2013 47 straipsnio 2 dalį.

2. Kai valstybės narės muitinė, rinkos priežiūros institucijos ar bet kuri kita kompetentinga institucija nustato šio reglamento pažeidimą, ta kompetentinga institucija apie tai praneša aplinkos apsaugos institucijai arba, jei tai neaktualu, bet kuriai kitai institucijai, atsakingai už sankcijų taikymo pagal 31 straipsnį užtikrinimą.
3. Valstybės narės užtikrina, kad jų kompetentingos institucijos galėtų veiksmingai susipažinti su visa informacija, būtina šio reglamento vykdymui užtikrinti, ir ja tarpusavyje keistis. Tokia informacija apima su muitine susijusius duomenis, informaciją apie nuosavybę ir finansinę padėtį, visus aplinkosauginius pažeidimus, taip pat Fluorintų dujų portale užregistruotus duomenis.

Ta informacija taip pat pateikiama kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms ir Komisijai, kai to reikia siekiant užtikrinti šio reglamento vykdymą. Kompetentingos institucijos nedelsdamos informuoja Komisiją apie 16 straipsnio 1 dalies pažeidimus.

4. Kompetentingos institucijos įspėja kitų valstybių narių kompetentingas institucijas, kai nustato šio reglamento pažeidimą, kuris gali turėti įtakos daugiau nei vienai valstybei narei. Kompetentingos institucijos visų pirma informuoja kitų valstybių narių kompetentingas institucijas, kai aptinka rinkoje esantį atitinkamą gaminį, kuris neatitinka šio reglamento, kad jis būtų areštuotas, konfiskuotas, pašalintas arba atšauktas iš rinkos siekiant jį pašalinti.

Muitinių su rizika susijusios informacijos mainams naudojama Muitinės rizikos valdymo sistema.

Muitinės taip pat keičiasi visa svarbia informacija, susijusia su šio reglamento nuostatų pažeidimu pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 515/97⁴⁶, ir, kai aktualu, prašo kitų valstybių narių ir Komisijos pagalbos.

29 straipsnis

Įpareigojimas atlikti patikrinimus

1. Valstybių narių kompetentingos institucijos atlieka patikrinimus, siekdamos nustatyti, ar įmonės laikosi savo įsipareigojimų pagal šį reglamentą.
2. Patikrinimai atliekami laikantis rizika grindžiamo požiūrio, kuriuo visų pirma atsižvelgiama į įmonių atitikties reikalavimams istoriją, konkretaus gaminio neatitikties šiam reglamentui riziką ir visą kitą svarbią informaciją, gautą iš Komisijos, nacionalinių muitinių, rinkos priežiūros institucijų ir aplinkos apsaugos institucijų arba iš trečiųjų šalių kompetentingų institucijų.

Kompetentingos institucijos taip pat atlieka patikrinimus, kai jos turi įrodymų ar kitos svarbios informacijos, be kita ko, pagrįstos trečiųjų šalių pagrįstu susirūpinimu, dėl galimo šio reglamento nesilaikymo.

Valstybių narių kompetentingos institucijos taip pat atlieka patikrinimus, kurie, Komisijos manymu, yra būtini siekiant užtikrinti šio reglamento laikymąsi.

3. 1 ir 2 dalyse nurodyti patikrinimai apima tinkamo dažnumo įmonių patikrinimus vietoje ir atitinkamų dokumentų bei įrangos tikrinimą.

Patikrinimai atliekami iš anksto neįspėjant įmonės, išskyrus atvejus, kai apie tai būtina pranešti iš anksto, kad būtų užtikrintas patikrinimų veiksmingumas. Valstybės narės užtikrina, kad įmonės suteiktų kompetentingoms institucijoms visą būtiną pagalbą, kad šios galėtų atlikti šiame straipsnyje numatytus patikrinimus.

4. Kompetentingos institucijos dokumentuoja patikrinimus, visų pirma nurodydamos jų pobūdį ir rezultatus, taip pat priemones, kurių buvo imtasi reikalavimų nesilaikymo atveju. Visų patikrinimų duomenys saugomi bent penkerius metus.
5. Valstybė narė, kitos valstybės narės prašymu, gali atlikti patikrinimus tos valstybės narės teritorijoje veiklą vykdančiose įmonėse, kurios įtariamoms dalyvavimu neteisėtai gabenant dujas ir produktus bei įrangą, kuriems taikomas šis reglamentas. Apie patikrinimo rezultatą pranešama prašančiajai valstybei narei.
6. Vykdydama šiuo reglamentu jai skirtas užduotis, Komisija gali prašyti visą reikiamą informaciją iš valstybių narių kompetentingų institucijų ir įmonių. Prašydama informacijos iš įmonės, Komisija valstybės narės, kurios teritorijoje yra įmonės būstinė, kompetentingai institucijai tuo pat metu siunčia prašymo kopiją.
7. Komisija imasi reikiamų veiksmų, kad būtų skatinamas tinkamas valstybių narių kompetentingų institucijų ir Komisijos bei valstybių narių kompetentingų institucijų tarpusavio keitimasis informacija ir bendradarbiavimas. Komisija imasi reikiamų priemonių pagal šį straipsnį gautos informacijos konfidencialumui išsaugoti.

⁴⁶ 1997 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 515/97 dėl valstybių narių administracinių institucijų tarpusavio pagalbos ir dėl pastarųjų bei Komisijos bendradarbiavimo, siekiant užtikrinti teisingą muitinės ir žemės ūkio teisės aktų taikymą (OL L 82, 1997 3 22, p. 1).

Pranešimai apie pažeidimus ir pranešėjų apsauga

Pranešimams apie šio reglamento pažeidimus ir apie tokius pažeidimus pranešančių asmenų apsaugai taikoma Direktyva (ES) 2019/1937.

VIII SKYRIUS

SANKCIJOS, KONSULTACIJŲ FORUMAS, KOMITETO PROCEDŪRA IR ĮGALIOJIMŲ DELEGAVIMAS

Sankcijos

1. Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus šį reglamentą, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad šios sankcijos būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. Valstybės narės ne vėliau kaip [LB: *įrašykite metus – 1 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo*] sausio 1 d. praneša Komisijai apie tas taisykles ir priemones ir nedelsdamos informuoja ją apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.
2. Nedarant poveikio valstybių narių įpareigojimams pagal Direktyvą 2008/99/EB, valstybės narės pagal nacionalinę teisę numato, kad kompetentingos institucijos turi įgaliojimus už tuos pažeidimus skirti tinkamas administracines sankcijas ir imtis kitų administracinių priemonių.
3. Valstybės narės užtikrina, kad sankcijų dydis ir rūšis būtų tinkami ir proporcingi ir kad jos būtų taikomos atsižvelgiant bent į šiuos kriterijus:
 - (a) pažeidimo pobūdį ir sunkumą;
 - (b) tai, ar pažeidimas padarytas tyčia, ar dėl aplaidumo;
 - (c) visus ankstesnius šio reglamento pažeidimus, kuriuos padarė atsakinga laikoma įmonė;
 - (d) atsakinga laikomos įmonės finansinę padėtį;
 - (e) dėl pažeidimo gautą arba tikėtiną ekonominę naudą.
4. Valstybės narės užtikrina, kad už šio reglamento pažeidimus jų kompetentingos institucijos galėtų skirti bent šias sankcijas:
 - (a) baudas;
 - (b) neteisėtai įgytų prekių arba dėl pažeidimo įmonės gautų pajamų konfiskavimą arba areštą;
 - (c) leidimo vykdyti veiklą galiojimo sustabdymą arba atšaukimą, nes veikla patenka į šio reglamento taikymo sritį.
5. Fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų arba produktų ir įrangos, kurių sudėtyje yra šių dujų arba kurių veikimas nuo jų priklauso, neteisėtos gamybos, importo, eksporto, pateikimo į rinką ar naudojimo atvejais valstybės narės numato

maksimalias administracines baudas, kurių dydis būtų bent penkis kartus didesnis už atitinkamų dujų ar produktų ir įrangos rinkos vertę. Pakartotinio pažeidimo atveju per penkerių metų laikotarpį valstybės narės numato maksimalias administracines baudas, kurių dydis būtų bent aštuonis kartus didesnis už dujų ar produktų ir įrangos vertę.

4 straipsnio 1 dalies pažeidimų atveju galimas poveikis klimatui atspindimas nustatant administracinę baudą atsižvelgiant į anglies dioksido kainą.

6. Be 1 dalyje nurodytų sankcijų, įmonėms, viršijusioms savo hidrofluorangliavandenilių pateikimo rinkai kvotą, joms paskirtą pagal 17 straipsnio 4 dalį arba perduotą pagal 21 straipsnio 1 dalį, kvotų paskirstymo laikotarpiui po perviršio nustatymo gali būti skirta tik sumažinta kvota.

Kvota sumažinama 200 proc. kiekiu, kuriuo viršyta kvota, atitinkančiu kiekiu. Jei kiekis, kuriuo turi būti sumažinama kvota, yra didesnis negu kvotos, skirtinos pagal 17 straipsnio 4 dalį kvotų paskirstymo laikotarpiui po perviršio nustatymo, kiekis, tam kvotų paskirstymo laikotarpiui jokia kvota nebeskiriama, o kitų kvotų paskirstymo laikotarpių kvotos atitinkamai sumažinamos tol, kol bus išskaičiuotas visas reikiamas kiekis. Sumažinimas (-ai) užregistruojamas (-i) Fluorintų dujų portale.

32 straipsnis

Naudojimasis įgaliojimais

1. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus laikantis šiame straipsnyje nustatytų sąlygų.
2. 8 straipsnio 8 dalyje, 12 straipsnio 17 dalyje, 16 straipsnio 3 dalyje, 17 straipsnio 6 dalyje, 24 straipsnyje, 25 straipsnio 2 dalyje ir 35 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo [šio reglamento taikymo pradžios data].
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 8 straipsnio 8 dalyje, 12 straipsnio 17 dalyje, 16 straipsnio 3 dalyje, 17 straipsnio 6 dalyje, 24 straipsnyje, 25 straipsnio 2 dalyje ir 35 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl atšaukimo nutraukiamas tame sprendime nurodytų įgaliojimų suteikimas. Jis įsigalioja kitą dieną po sprendimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis neturi poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 8 straipsnio 8 dalį, 12 straipsnio 17 dalį, 16 straipsnio 3 dalį, 17 straipsnio 6 dalį, 24 straipsnį, 25 straipsnio 2 dalį ir 35 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas,

ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

33 straipsnis

Konsultacijų forumas

Komisija įsteigia konsultacijų forumą, kuris teikia konsultacijas ir ekspertines žinias, susijusias su šio reglamento įgyvendinimu. Komisija nustato ir paskelbia šio konsultacijų forumo darbo tvarkos taisykles.

34 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

IX SKYRIUS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

35 straipsnis

Peržiūra

Komisijai pagal 32 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamos I, II, III ir IV priedų nuostatos dėl išvardytų dujų visuotinio atšilimo potencialo, jei tai būtina atsižvelgiant į naujas Tarpyvyriausybinės klimato kaitos komisijos vertinimo ataskaitas arba naujas pagal Monrealio protokolą įsteigtos Mokslinio vertinimo grupės ataskaitas.

Ne vėliau kaip 2033 m. sausio 1 d. Komisija paskelbia šio reglamento įgyvendinimo ataskaitą.

36 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (ES) Nr. 517/2014 panaikinamas.

Nuorodos į Reglamentą (ES) Nr. 517/2014 laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir aiškinamos pagal X priede pateiktą atitikties lentelę.

37 straipsnis

Direktyvos (ES) 2019/1937 pakeitimai

Direktyvos (ES) 2019/1937 priedo I dalies E skirsnio 2 punktą papildomas šiuo papunkčiu:

„Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../... [LB: įrašykite šio reglamento numerį] dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva

(ES) 2019/1937 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 517/2014 [*LB: įrašykite šio reglamento OL nuorodą*].

38 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo [*LB: įrašykite kitus metus po šio reglamento įsigaliojimo metų*] sausio 1 d.

20 straipsnio 2 dalis, 20 straipsnio 3 dalis ir 23 straipsnio 5 dalis taikomos nuo:

- (a) [[2023 m. kovo 1 d.] data – taikymo pradžios data, nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos muitinės vieno langelio aplinka ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 952/2013, priedo dalyje, susijusioje su fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis], kiek tai susiję su išleidimu į laisvą apyvartą, kaip nurodyta Reglamento (ES) 952/2013 201 straipsnyje;
- (b) [[2025 m. kovo 1 d.] data – taikymo pradžios data, nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos muitinės vieno langelio aplinka ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 952/2013, priedo dalyje, susijusioje su fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis], kiek tai susiję su importo procedūromis, išskyrus a punkte nurodytą procedūrą, ir eksportu.

17 straipsnio 5 dalis taikoma nuo [*LB: įrašykite kitus metus po šio reglamento taikymo pradžios metų*].

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre

Europos Parlamento vardu
Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

Turinys

1.	PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA	43
1.1.	Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas	43
1.2.	Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys).....	43
1.3.	Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:	43
1.4.	Tikslas (-ai)	43
1.4.1.	Bendrasis (-ieji) tikslas (-ai).....	43
1.4.2.	Konkretus (-ūs) peržiūros tikslas (-ai)	43
1.4.3.	Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis	44
1.4.4.	Veiklos rezultatų rodikliai.....	45
1.5.	Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas	45
1.5.1.	Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį	45
1.5.2.	Sjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmis.....	47
1.5.3.	Panašios patirties išvados.....	47
1.5.4.	Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis	48
1.5.5.	Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą.....	48
1.6.	Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis.....	49
1.7.	Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)	49
2.	VALDYMO PRIEMONĖS.....	49
2.1.	Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės.....	49
2.2.	Valdymo ir kontrolės sistema (-os)	50
2.2.1.	Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas.....	50
2.2.2.	Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)	50
2.2.3.	Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą).....	50
2.3.	Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės	50
3.	NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS	51

3.1.	Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės), kurioms daromas poveikis	51
3.2.	Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams	52
3.2.1.	Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka	52
3.2.2.	Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas	54
3.2.3.	Numatomo poveikio administraciniams asignavimams santrauka	56
3.2.4.	Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa	59
3.2.5.	Trečiųjų šalių įnašai	59
3.3.	Numatomas poveikis pajamoms	60

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 517/2014

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

Klimato politikos generalinis direktoratas
3 išlaidų kategorija „Gamtos išteklių ir aplinka“
9 antraštinė dalis. Aplinka ir klimato politikos veiksmai

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

- nauju veiksmu
- nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai⁴⁷
- esamo veiksmo galiojimo pratęsimu
- vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują veiksmą

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Bendrasis (-ieji) tikslas (-ai)

Bendras siūlomo ES fluorintų dujų reglamento tikslas:

- užkirsti kelią išmetamam fluorintų dujų kiekiui ir taip prisidėti prie ES klimato tikslų įgyvendinimo;
- užtikrinti, kad būtų laikomasi įpareigojimų, susijusių su hidrofluorangliavandeniliais (HFC) pagal *Monrealio protokolą dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų*.

1.4.2. Konkretus (-ūs) peržiūros tikslas (-ai)

Konkretūs Reglamento (ES) Nr. 517/2014 dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (Fluorintų dujų reglamentas) peržiūros tikslai:

⁴⁷ Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

– papildomai sumažinti išmetamą fluorintų dujų kiekį, siekiant labiau prisidėti prie tikslo iki 2030 m. išmetamųjų ŠESD kiekį sumažinti bent 55 proc., o iki 2050 m. pasiekti anglies dioksido poveikio neutralumą;

– visiškai suderinti ES taisykles dėl fluorintų dujų su Monrealio protokolu, kad būtų užkirstas kelias reikalavimų nesilaikymui;

– sudaryti palankesnes sąlygas geresniam įgyvendinimui ir vykdymo užtikrinimui ir kvotų sistemos veikimui ir skatinti mokymą, susijusį su fluorintų dujų alternatyvomis;

– gerinti stebėseną ir ataskaitų teikimą, kad būtų užpildytos esamos spragos, ir pagerinti atitikties užtikrinimo procesą ir duomenų kokybę;

– didinti aiškumą ir vidinę darną, kad taisyklės būtų geriau įgyvendinamos ir suprantamos.

1.4.3. Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Konkretus peržiūros tikslas A

Bendras išmetamo CO₂ kiekio sumažėjimas maždaug 40 mln. tonų CO₂ ekvivalento iki 2030 m. ir maždaug 310 mln. tonų CO₂ ekvivalento iki 2050 m., be to, kiek jau numatyta dabartiniame Fluorintų dujų reglamente. Įgyvendinus siūlomus pakeitimus bus sutaupyta lėšų apskritai ir daugelyje ekonomikos pasektojų, taip pat bus skatinamos inovacijos ir žaliosios technologijos, o kai kurie sektoriai ilgainiui gaus naudos iš didesnės gamybos apimtys, mokslinių tyrimų ir užimtumo.

Konkretus peržiūros tikslas B

Visapusiškas Protokole nustatytų įpareigojimų, susijusių su hidrofluorangliavandeniliais, laikymasis.

Konkretus peržiūros tikslas C

Neteisėtos veiklos mastas bus sumažintas, visų pirma dėl tikslesnių taisyklių, susijusių su hidrofluorangliavandenilių importu, taip pat dėl to, kad bus pereita nuo nemokamo kvotų paskirstymo prie reikalavimo nustatyti skirtos kvotos kainą (3 EUR už toną CO₂ ekvivalento). Dėl kai kurių naujų priemonių šiek tiek padidės administracinė našta valstybių narių pramonei ir valdžios institucijoms. Be to, nustačius kvotos kainą sumažės kvotų turėtojų gaunama nauda dėl ES ir pasaulinės hidrofluorangliavandenilių rinkos kainų skirtumo. Pradėjus taikyti kvotų kainą gerokai padidės Komisijai tenkanti našta, be jau ir taip didelių pastangų užtikrinti kvotų sistemos prieglobą, ją plėtoti, palaikyti ir administruoti, taip pat įgyvendinti Monrealio protokolo licencijavimo reikalavimus fluorintų dujų ir ozono sluoksnį ardančių medžiagų atžvilgiu.

Konkretus peržiūros tikslas D

Stebėseną bus išsamesnė, todėl bus galima įvertinti pažangą ir nustatyti būsimas grėsmes. Ji taip pat bus veiksmingesnė suderinant ataskaitų teikimo ir tikrinimo įpareigojimų ribas ir datas, taip pat skaitmeninant procesą.

Konkretus peržiūros tikslas E

Geresnis reglamento laikymasis ir sinergija su kitomis politikos sritimis.

1.4.4. Veiklos rezultatų rodikliai

Nurodyti pažangos ir laimėjimų stebėsenos rodiklius.

A tikslas. Iki 2030 m. sumodeliuoto išmetamųjų ŠESD kiekio palyginimas su faktiniu išmetamųjų ŠESD kiekiu, apie kurį pranešama pagal Reglamentą (ES) Nr. 525/2013;

B tikslas. Monrealio protokolo įgyvendinimo komiteto sprendimo dėl ES ir jos valstybių narių atitikties Monrealio protokolo taisyklėms dėl hidrofluorangliavandenilių išvengimas;

C tikslas. Duomenų apie kvotų sistemos veikimą rinkimas, taip pat pramonės sektoriaus ir valstybių narių grįžtamoji informacija, įskaitant jų suvokiamą neteisėtos veiklos lygį;

D tikslas. Suinteresuotųjų subjektų ir valstybių narių grįžtamoji informacija apie ataskaitų teikimo procesą ir atitikties tikrinimo patirtį;

E tikslas. Suinteresuotųjų subjektų ir valstybių narių grįžtamoji informacija apie suvokiamą aiškumą ir suderinamumą su kitomis politikos sritimis.

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

2021 m. ES savo klimato srities užmojus padidino Reglamentu (ES) 2021/1119 (**Europos klimato teisės aktas**). Šiame teisės akte nustatytas privalomas tikslas iki 2030 m. išmetamą grynąjį šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekį sumažinti bent 55 proc., palyginti su 1990 m., ir ne vėliau kaip 2050 m. pasiekti poveikio klimatui neutralumą. Teisės aktas grindžiamas 2030 m. klimato politikos tikslo įgyvendinimo planu⁴⁸, kuriame pabrėžiama, kad klimato politikos veiksmai būtini visuose sektoriuose ir kad **visos politikos priemonės, susijusios su mūsų ekonomikos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimu, turi veikti darniai**. Šiuo tikslu Komisija savo pasiūlyme iš dalies pakeisti Reglamentą (ES) 2018/842 (**Pastangų pasidalijimo reglamentas**) pasiūlė 2021–2030 m. laikotarpiu padidinti valstybėms narėms privalomus metinius išmetamo ŠESD kiekio tikslus sektoriuose, kuriems netaikoma dabartinė ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ATLPS).⁴⁹

Išmetamos fluorintos dujos yra smarkiai atšilimą skatinančios šiltnamio efektą sukeliančios dujos, kurios įskaičiuojamos į valstybių narių nacionalinius ŠESD išmetimo tikslus. Šiuo metu išmetamas fluorintų dujų kiekis sudaro beveik 5 proc. viso išmetamo ŠESD kiekio, įtrauktą į jų tikslus. Siūlomu Fluorintų dujų reglamentu **bus toliau remiamos valstybių narių pastangos** ekonomiškai efektyviausiu būdu **pasiekti nacionalinius išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo tikslus**. Siūlomas reglamentas grindžiamas tais pačiais principais kaip ir dabartinis reglamentas, nes jis apskritai laikomas pakankamai veiksmingu. Vis dėlto

⁴⁸ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Platesnis Europos 2030 m. klimato srities užmojis. Investavimas į neutralaus poveikio klimatui ateitį žmonių labui“ (COM(2020) 562 *final*).

⁴⁹ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmy, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įsipareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį (COM(2021) 555 *final*).

nederėtų praleisti progos išnaudoti nepanaudotas galimybes dar labiau sumažinti išmetamą fluorintų dujų kiekį patiriant nuosaikias išlaidas. Taip pat būtina užtikrinti, kad būtų visapusiškai laikomasi Monrealio protokolo Kigalio pakeitimo, dėl kurio buvo susitarta tarptautiniu mastu priėmus dabartinį Fluorintų dujų reglamentą. Galiausiai reikia užtikrinti, kad reglamentą būtų galima vykdyti veiksmingiau ir efektyviau.

Reglamentas yra **tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse** ir bus reikalaujama, kad jos atnaujintų mokymo ir sertifikavimo programas pagal persvarstytus įgyvendinimo aktus per 1 metus nuo reglamento taikymo pradžios datos. Valstybės narės taip pat turės patikslinti savo sankcijas už Fluorintų dujų reglamento pažeidimus per 1 metus nuo reglamento taikymo pradžios datos. Siekiant pagerinti kontrolę ir vykdymo užtikrinimą, peržiūrėtame reglamente aiškiau apibrėžtos kompetentingų institucijų, įskaitant muitines ir priežiūros institucijas, pareigos.

Dėl pasikeitusių ataskaitų teikimo reikalavimų **Europos aplinkos agentūra (EAA)** turi šiek tiek pritaikyti savo ataskaitų teikimo priemonę įmonėms, teikiančioms ataskaitas apie fluorintas dujas.

Komisija turi toliau užtikrinti visišką hidrofluorangliavandenilių kvotų ir prekybos licencijavimo sistemos, kuri šiuo metu taikoma maždaug 5 000 įmonių, įgyvendinimą. Darant prielaidą, kad siūlomas reglamentas bus pradėtas taikyti nuo 2024 m., Komisija turi užtikrinti šiuos dalykus:

2023–2024 m.:

- nuolatinė Fluorintų dujų portalo ir HFC licencijavimo sistemos priegloba, administravimas bei techninė priežiūra ir pakeitimai, susiję su Fluorintų dujų portalo ir HFC licencijavimo sistemos bei valstybių narių muitinės IT sistemų keitimusi duomenimis per TAXUD GD ES muitinės vieno langelio sistemą, kuri yra pagrindinis Europos Sąjungos muitinės vieno langelio aplinkos komponentas, taip pat atitinkamos duomenų saugumo priemonės;
- sąsajų su ataskaitų teikimo modulių, esančių EAA, užtikrinimas ir tolesnis plėtojimas, kai to reikia dėl peržiūros, visų pirma elektroniniu tikrinimo modulių;
- pasirengimas Fluorintų dujų portalo ir hidrofluorangliavandenilių licencijavimo sistemos IT plėtojimui, siekiant dabartinę IT sistemą papildyti naujomis funkcijomis, kad būtų įgyvendinti pakeitimai, numatyti pagal siūlomą reglamentą ir antrinės teisės aktus, visų pirma kvotų apmokėjimo procesas ir sąsajų su OAM reglamentu gerinimas;
- operatyvinės ir administracinės pastangos, susijusios su kvotų paskirstymo ir registravimo reikalavimų pakeitimų rengimu, įskaitant pajamų surinkimą;
- atitinkamų įgyvendinimo priemonių priėmimas.

2025 m.:

- tolesnis Fluorintų dujų portalo ir hidrofluorangliavandenilių licencijavimo sistemos plėtojimas ir naujų funkcijų veikimo pradžia;
- naujo tikrinimo modulio diegimas ir naudojimo pradžia;
- tolesnis užduočių, susijusių su keitimusi duomenimis su Europos Sąjungos muitinės vieno langelio aplinka ir EAA pranešimų teikimo modulių, vykdymas;

- pasirengimas naujam siūlomam kvotų paskirstymui bei pajamų surinkimo procesui ir jų įgyvendinimas.
- **2026 m. ir vėliau:**
- visapusiškas peržiūrėtos HFC kvotų sistemos ir Fluorintų dujų portalo bei HFC licencijavimo sistemos įgyvendinimas;
- fluorintų dujų portalo ir HFC licencijavimo sistemos IT priežiūra.
- Reikia pakankamai ir stabilių išteklių, kad būtų užtikrintas tinkamas sistemų, kurios būtinos siekiant užtikrinti visapusišką atitiktį Monrealio protokolui, įgyvendinimas ir veikimas.

Atsižvelgiant į tai, kad kvotų turėtojai naudojami jiems skirta kvota, atrodo tikslinga, kad iš kvotos kainos gautos pajamos, kai jos bus surinktos, būtų naudojamos sistemos įgyvendinimo išlaidoms padengti. Be to, atsižvelgiant į Monrealio protokolo reikalavimus dėl hidrofluorangliavandenilių ir ozono sluoksnį ardančių medžiagų (OAM), būtinas sąsajas su Europos Sąjungos muitinės vieno langelio aplinka ir geresnio vykdymo užtikrinimo palengvinimą, siūloma, kad iš kvotų pardavimo gautos pajamos būtų naudojamos su šia būtina veikla susijusioms išlaidoms padengti. Likusias pajamas siūloma grąžinti į ES biudžetą kaip neasignuotąsias pajamas. Kol bus gauta pajamų iš kvotų paskirstymo, įgyvendinimo išlaidas turės padengti Komisija.

- 1.5.2. *Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmiais.*

Reglamente nustatytos priemonės yra susijusios su produktais ir įranga, kuriais prekiaujama ES bendrojoje rinkoje. Šios priemonės taip pat susijusios su poreikiu ES lygmeniu laikytis įsipareigojimų pagal Monrealio protokolą. Ne tik veiksmingiausia imtis šių priemonių ES lygmeniu, bet ir Monrealio protokolo laikymosi būtų praktiškai neįmanoma užtikrinti taikant 27 skirtingas nacionalines taisykles ir prekybos licencijavimo sistemas. Tai visiškai patvirtinta vertinime (poveikio vertinimo 5 priedas).

- 1.5.3. *Panašios patirties išvados*

Dabartinis Fluorintų dujų reglamentas buvo priimtas 2014 m. ir buvo pagrįstas pirmuoju 2006 m. Fluorintų dujų reglamentu. Iš dabartinio Fluorintų dujų reglamento vertinimo matyti, kad jis iš esmės buvo veiksmingas.

Tačiau yra tam tikrų spręstinių uždavinių (žr. *pirmiau nurodytus konkrečius peržiūros tikslus*). Šiame pasiūlyme šie klausimai sprendžiami įvairiomis priemonėmis, pagrįstomis įgyta patirtimi.

Kalbant apie kvotų ir licencijų sistemos įgyvendinimą, vykdymo užtikrinimo uždaviniai ir nepatenkinamas neteisėto importo lygis kelia pavojų aplinkosauginiam naudingumui, sąžiningų prekyautojų konkurencingumui ir ES reputacijai. Be to, Komisijos administracinės pastangos, kurių jai reikia dabartiniam reglamentui įgyvendinti, buvo labai nepakankamai įvertintos, nes:

- staiga netikėtai padidėjo kvotų turėtojų skaičius (nuo 100 iki maždaug 2 000 hidrofluorangliavandenilių importuotojų);

- į bendro sprendimo procedūrą buvo įtraukti įrangos, kurioje yra hidrofluorangliavandenilių, importuotojai (papildomai 3 000 įmonių);
- dėl neteisėto importo reikėjo imtis daug veiksmų, įskaitant didelį darbą rengiantis sąsajoms su Europos Sąjungos muitinės vieno langelio aplinka;
- reikėjo nuolat didinti IT saugumą.

Iki šiol Komisija perskirstė išteklius ir pasiklojė paslaugų pirkimu rinkoje. Tačiau tai nėra tvarus ilgalaikis sprendimas, atsižvelgiant į tai, kad naujoms šiame pasiūlyme numatytoms priemonėms įgyvendinti reikia dar daugiau išteklių, kad Komisija galėtų jas įgyvendinti ES lygmeniu.

1.5.4. Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Pasiūlymui nereikės papildomų ES biudžeto išteklių. Priešingai, kai bus mokama kvotos kaina, kvotų sistema iš kvotų pardavimo pradės generuoti metines pajamas, kurios gerokai viršys sumas, reikalingas visoms hidrofluorangliavandenilių kvotų sistemos ir Monrealio protokole reikalaujamo prekybos licencijavimo sistemos administravimo, priežiūros ir plėtros išlaidoms padengti, taip pat būtinoms sąsajoms su Europos Sąjungos muitinės vieno langelio aplinka.

Didelės likutinės pajamos, gautos padengus šias IT ir administracines išlaidas, bus įtrauktos į Sąjungos biudžetą kaip neasignuotosios pajamos.

Didžiausios pajamos iš kvotos pardavimo (3 EUR už toną CO₂ ekvivalento) palaipsniui mažinamos nuo 125 mln. EUR 2024 m. iki 20 mln. EUR 2036 m. (žr. 3.3 skirsnio lentelę).

1.5.5. Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą

Siūloma, kad, kol bus gautos pajamos iš kvotų pardavimo, Komisija toliau užtikrins HFC kvotų sistemos ir prekybos HFC ir OAM licencijavimo sistemų, kurių reikalaujama pagal Monrealio protokolą, įgyvendinimą perskirstydama išteklius. Kai tik bus gauta pajamų, dalis su įgyvendinimu susijusių užduočių bus finansuojama parduodant kvotas įmonėms, kurios naudoja sistema ir gauna iš jos naudos.

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis

trukmė ribota

- galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD],
- įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM, o mokėjimų asignavimų – nuo MMMM iki MMMM.

✓ trukmė neribota

- ✓ įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo 2023 iki 2025 m.,
- ✓ vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)⁵⁰

✓ Tiesioginis valdymas, vykdomas Komisijos

- ✓ padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- vykdomųjų įstaigų

Pasidalijamasis valdymas kartu su valstybėmis narėmis

Netiesioginis valdymas, biudžeto vykdymo užduotis perduodant:

- trečiosioms valstybėms arba jų paskirtiems organams;
- tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- EIB arba Europos investicijų fondui;
- Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose nurodytiems organams;
- viešosios teisės įstaigoms;
- įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė, veikiančioms viešųjų paslaugų srityje, jeigu jos pateikia pakankamą finansinių garantijų;
- įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamas finansines garantijas;
- atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.
- *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

Pastabos

Kalbant apie pasiūlymo 26 straipsnyje reikalaujamų ataskaitų teikimą, už įgyvendinimą atsakinga EAA.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Stebėsenos ir vertinimo taisyklės aprašytos siūlomo Fluorintų dujų reglamento 26 ir 34 straipsniuose.

⁵⁰

Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

Komisija taip pat toliau stebės ir vertins pažangą, padarytą taikant Fluorintų dujų reglamentą, pagal kurį reikalaujama, kad įmonės, kurioms taikomi ataskaitų teikimo įpareigojimai, Komisijai teiktų metines savo veiklos, neviršijančios tam tikrų ribų, ataskaitas.

EAA toliau tvarkys verslo duomenų saugyklą (BDR), per kurią Komisijai teikiamos įmonių ataskaitos ir ES lygmeniu rengiamos ataskaitos pagal Monrealio protokolą.

Galiausiai Komisija reguliariai atlieka tyrimus dėl įvairių svarbių ES klimato politikos aspektų.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas

Šiam pasiūlymui įgyvendinti reikės perskirstyti Komisijos žmogiškuosius išteklius (2023–2025 m. parengiamajam etapui), o įgyvendinus naują siūlomą kvotų paskirstymą bei pajamų surinkimo procesą ir surinkus pajamas, taip pat galbūt atlikus kitas susijusias užduotis, valdymo išlaidoms padengti reikalingi ištekliai turėtų būti finansuojami iš pajamų.

2.2.2. Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)

Sunkumai laiku modernizuojant IT sistemas.

Remiantis patirtimi, įgyta kuriant ir naudojant dabartinį Fluorintų dujų portalą ir HFC licencijavimo sistemą, galima tikėtis, kad esminis sėkmingo pritaikymo veiksnys bus tolesnis sistemos plėtojimas laiku, įskaitant pajamų surinkimo sistemos sukūrimą.

Kiek įmanoma, siekiant kuo labiau sumažinti riziką, reikėtų numatyti pajamų surinkimo ir susijusių užduočių perdavimą išorės subjektams.

Komisija toliau užtikrins, kad būtų taikomos Fluorintų dujų portalo ir HFC licencijavimo sistemos kūrimo stebėsenos procedūros, atsižvelgiant į tikslus, susijusius su planavimu ir išlaidomis, ir vykdoma Fluorintų dujų portalo ir HFC licencijavimo sistemos veikimo stebėseną, įskaitant jos integravimą į Europos Sąjungos muitinės vieno langelio aplinką, atsižvelgiant į tikslus, susijusius su techniniais rezultatais, išlaidų efektyvumu, saugumu ir paslaugų kokybe.

2.2.3. Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)

Šiuo pasiūlymu nenustatoma naujos svarbios kontrolės, kuri nebūtų įtraukta į esamą vidaus kontrolės sistemą, ir (arba) dėl šios iniciatyvos nekyla reikšmingos naujų rūšių rizikos, kuriai ta sistema nebūtų taikoma. Konkrečių priemonių, kurioms netaikomas Finansinis reglamentas, nenumatyta.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.

Bus taikoma CLIMA GD sukčiavimo prevencijos ir nustatymo strategija.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės), kurioms daromas poveikis

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA[1]	ELPA šalių[2]	valstybių kandidačių[3]	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
3	09 01 01 01	NDA	TAIP	NE	NE	NE
3	09 02 03	DA	TAIP	NE	NE	NE
7	20 02 06 01	NDA	NE	NE	NE	NE
7	20 02 06 02	NDA	NE	NE	NE	NE

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės: nėra duomenų

3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams

3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

Klimato politikos GD			2023	2024	2025	2026	2027	IŠ VISO
Veiklos asignavimai								
09 02 03	Įsipareigojimai	(1)	0,541	0,410	0,280	0,200	0,200	1,631
	Mokėjimai	(2)	0,541	0,410	0,280	0,200	0,200	1,631
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų paketo lėšų								
09 01 01 01		(3)	0,560	0,840	0,840	0,840	0,560	3,640
IŠ VISO asignavimų Klimato politikos GD	Įsipareigojimai	= 1 + 3	1,101	1,250	1,120	1,040	0,760	5,271
	Mokėjimai	= 2 + 3	1,101	1,250	1,120	1,040	0,760	5,271

IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	(4)	0,541	0,410	0,280	0,200	0,200	1,631
	Mokėjimai	(5)	0,541	0,410	0,280	0,200	0,200	1,631
IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų		(6)	0,560	0,840	0,840	0,840	0,560	3,640
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 3 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	Įsipareigojimai	= 4 + 6	1,101	1,250	1,120	1,04	0,76	5,271
	Mokėjimai	= 5 + 6	1,101	1,250	1,120	1,04	0,76	5,271

IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 1–6 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS (orientacinė suma)	Įsipareigojimai	= 4 + 6	1,101	1,250	1,120	1,040	0,760	5,271
	Mokėjimai	= 5 + 6	1,101	1,250	1,120	1,040	0,760	5,271

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

Šią dalį pildyti naudojant administracinio pobūdžio biudžeto duomenų lentelę, kuri pirmiausia bus pateikta [finansinės teisės akto pasiūlymo pažymos priede](#) (Vidaus taisyklių V priedas) ir įkelta į DECIDE tarnybų tarpusavio konsultacijoms.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

		2023	2024	2025	2026	2027	IŠ VISO
GD: Klimato politikos							
Žmogiškieji ištekliai (balsavimu patvirtintas biudžetas)		0,785	1,452	1,452	0,942	0,942	5,573
Žmogiškieji ištekliai (išorės personalas, apmokamas iš asignuotųjų pajamų)		-	-	-	0,510	0,510	1,020
Kitos administracinės išlaidos		0,008	0,008	0,004	-	-	0,020
IŠ VISO Klimato politikos GD	Asignavimai	0,793	1,460	1,456	1,452	1,452	6,613

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	0,793	1,460	1,456	1,452	1,452	6,613
---	---	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2023	2024	2025	2026	2027	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės	Įsipareigojimai	1,894	2,710	2,576	2,492	2,212	11,884

finansinės programos 1–7 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Mokėjimai	1,894	2,710	2,576	2,492	2,212	11,884
---	-----------	-------	-------	-------	-------	-------	---------------

3.2.2. *Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas*

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir atliktus darbus	ATLIKTI DARBAI	Rūšis[1]	Vidutinė s sąnaudos	2023		2024		2025		2026		2027		iš viso	
				Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos
Fluorintų dujų portalo ir licencijavimo sistemos IT sistemos kūrimas ir tolesnis plėtojimas	QTM arba paslaugų sutartys		0,140	2	0,280	2	0,280		0,000		0,000		-		0,560
Fluorintų dujų portalo ir HFC licencijavimo sistemos kūrimas ir naujų funkcijų, įskaitant kvotų paskirstymo ir pardavimo proceso įgyvendinimą, veikimo pradžia	QTM arba paslaugų sutartys		0,140	2	0,280	4	0,560	6	0,840	6	0,840	4	0,560		3,080

ES CSW-CERTEX / ES muitinės vieno langelio aplinka ⁵¹	TAXUD susitarimo memoranduma s		0,541		0,410		0,280		0,200		0,200		1,631
IŠ VISO		4	1,101	6	1,250	6	1,120	6	1,040	4	0,760	0	5,271

⁵¹ Numatoma, kad nuo 2026 m. metinės priežiūros išlaidos sudarys 0,200 mln. EUR, kad būtų išlaikytas ryšys su ES CSW-CERTEX / ES muitinės vieno langelio aplinka

3.2.3. Numatomo poveikio administraciniamis asignavimams santrauka

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2023	2024	2025	2026	2027	IŠ VISO
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA						
Žmogiškieji ištekliai (balsavimu patvirtintas biudžetas)	0,785	1,452	1,452	0,942	0,942	5,573
Žmogiškieji ištekliai (išorės personalas, apmokamas iš asignuotųjų pajamų)	-	-	-	0,510	0,510	1,020
Kitos administracinės išlaidos	0,008	0,008	0,004	-	-	0,020
Tarpinė suma pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA	0,793	1,460	1,456	1,452	1,452	6,613

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos⁵² 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA						
Žmogiškieji ištekliai	-	-	-	-	-	-
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	0,560	0,840	0,840	0,840	0,560	3,640
Tarpinė suma neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA	0,560	0,840	0,840	0,840	0,560	3,640

⁵² Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

IŠ VISO	1,353	2,300	2,296	2,292	2,012	10,253
----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų veiksmui valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

3.2.3.1. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

	2023	2024	2025	2026	2027
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)					
20 01 02 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)	5	6	6	6	6
20 01 02 03 (Delegacijos)					
01 01 01 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)					
01 01 01 11 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)					
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)					
• Išorės darbuotojai (etatų vienetais)⁵³					
20 02 01 (AC, END, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)	0	6	6		
20 02 01 (AC, END, INT finansuojami iš asignuotųjų pajamų)				6	6
20 02 03 (AC, AL, END, INT ir JPD delegacijose)					
XX 01 xx yy zz ⁵⁴	- būstinėje				
	- delegacijose				
01 01 01 02 (AC, END, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)					
01 01 01 12 (AC, END, INT – tiesioginiai moksliniai tyrimai)					
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)					
IŠ VISO	5	12	12	12	12

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus veiksmui valdyti ir (arba) perkirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Griežtesnio laipsniško mažinimo, be kita ko, gamybos, suderinimo su tarptautiniais įsipareigojimais ir išsamesnių bei sudėtingesnių teisės aktų dėl draudimų įgyvendinimas
Išorės darbuotojai	Pagalba administruojant kvotų ir licencijavimo sistemą, įskaitant kainodarą

⁵³ AC – sutartininkas („Contract Agent“), AL – vietinis darbuotojas, END – deleguotasis nacionalinis ekspertas, INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas, JPD – jaunesnysis delegacijos specialistas.

⁵⁴ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

3.2.4. *Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa*

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- ✓ Galima visiškai finansuoti perskirstant asignavimą atitinkamoje daugiametės finansinės programos (DFP) išlaidų kategorijoje.

Būtinai finansiniai ištekliai bus panaudoti iš programos LIFE paketo ir (arba) pajamų, gautų iš kvotų paskirstymo kainos.

- Reikia panaudoti nepaskirstytą maržą pagal atitinkamą DFP išlaidų kategoriją ir (arba) specialias priemones, kaip apibrėžta DFP reglamente.

..

- Reikia persvarstyti DFP.

..

3.2.5. *Trečiųjų šalių įnašai*

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- ✓ nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo
- numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

- Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.
- Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - nuosaviems ištekliams
 - kitoms pajamoms
 - nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms x

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁵⁵				
		2023	2024	2025	2026	2027
6 2 1 1 straipsniai Aplinkos ir klimato politikos programa – Asignuotosios pajamos	-	-	125,000	125,000	125,000	53,000

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

20 02 01 (AC, END, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)
09 01 01 01 – Aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE) rėmimo išlaidos
09 02 03 – Klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie jos

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

Į biudžetą įtraukiamos pajamos, gautos iš kvotos paskirstymo kainos. Siūloma, kad HFC kvotų sistemos, įskaitant naują kvotų pardavimo modulį, ir fluorintų dujų bei OAM licencijavimo sistemos, reikalaujamos pagal Monrealio protokolą, tolesniam plėtojimui, veikimui, priežiūrai ir IT saugumui, taip pat būtinoms sąsajoms su Europos Sąjungos muitinės vieno langelio aplinka ir geresniam vykdymo užtikrinimui palengvinti būtų naudojamos surinksimos pajamos.

Likutinės pajamos, gautos padengus šias IT ir administracines išlaidas, bus įtrauktos į Sąjungos biudžetą kaip neasignuotosios pajamos.

Toliau pateiktoje lentelėje nurodytos **didžiausios** pajamos iš kvotos pardavimo už 3 EUR už CO₂ ekvivalento toną. **Faktinės pajamos bus šiek tiek mažesnės**, nes (maža) visos kvotos dalis vis dar bus paskirstoma nemokamai. Mokamos ir nemokamos kvotos dalys iš anksto nebus žinomos, tačiau vis tiek tikimasi, kad labai didelė didžiausio kvotos kiekio dalis bus paskirstoma už užmokestį. Siūloma, kad Komisija galėtų keisti nustatytą kvotos kainą, jei to prireiktų dėl labai specifinių aplinkybių.

Didžiausios numatomos metinės pajamos (mln. EUR):

2025–2026 m.	125
2027–2029	53
2030–2032	27
2033–2035	25

⁵⁵ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 proc. surinkimo sąnaudų.

